

Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно кориштење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествоју у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Građansko obrazovanje za demokratiju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development“</i>, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse“/Promoting teacher education from intake system to teaching practise, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антиголина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари пут грешника</i>, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", <i>Критички есеји</i>,

Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zgrad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија”. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail–Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарџент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЈКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одјеци теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбицке). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема камен, земља, дрво, змија. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социоллингвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенџамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogičević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i> , Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144 f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЖК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЖК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЖК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељеног старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroljub Zahorjanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-546. 4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте

Џицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). *Историја српске штампе у Угарској 1791-1914*. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). *Српска штампа у Војводини 1918-1941*. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типови приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкенштајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Ц. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкенштајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009. <i>Секундарна:</i> <i>Француска књижевност II</i>, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза", <i>Поезија</i>, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг

Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагих, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса. □
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховог разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имиџа. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовог мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégiáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сардјаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сликовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЖК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејдор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејдор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифуновић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеле и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутавањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влахa у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Ванку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreignlanguage in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> , Volume III (96-101). Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i>. Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i>. Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасто адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасто адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Теорија књижевности 1
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају кључним поетичким појмовима и концепцијама у хронолошком следу од антике до постмодерне.
Исход предмета Оспособљеност за примену кључних појмова поетике и реторике; упознате основне одлике европских поетичких концепција у историјском следу. Студент је способан да анализира поетичке исказе за потребе историјске карактеризације и типолошког одређења поетика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: поетика и реторика. Проблемска подручја поетике. Нормативне поетике: 1. Антика: Платонова теорија уметности. Аристотел: Поетика и Реторика. Хорације: Епистола Писонима; 2. Средњи век. Христијанизација неоплатонизма: Аугустин. Псеудо Дионисије Аеропагита: Појам апофатизма. Теорија четворослојног читања: Тома Аквински и Данте. 3. Концепције ренесансе и хуманизма. 4. Појам барока. Појмови: ингенио, акутеца, кончето, метафора, зачудност. 5. Класисцизам Николе Боалоа. 6. Опште карактеристике просвећености. Еманципације у сфери морала, мишљења и уметности. Модерне поетике: поетика романтизма, реализма, симболизма, авангарде, постмодерне.
Литература 1. Н. Грдинић, <i>Преглед поетика</i> , уџбеник и хрестоматија у електронском облику 2. Д. Живковић, <i>Теорија књижевности</i> , Београд 1995; 3. М. Solar, <i>Teorija književnosti</i> , Beograd 2012; 4. Z. Lešić, <i>Teorija književnosti</i> , Beograd 2008. 5. Едиција о епохама у издању Обод Цетиње (1967).

Студијски програм: ЖК (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Старословенски језик
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање најважнијим гласовним променама у прасловенском језику, културно-историјским оквирима настанка словенске писмености, фонолошким и морфолошким системом старословенског језика.
Исход предмета Студент је способан је да чита, на фонолошком и морфолошком нивоу анализира и преводи старословенске текстове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Словенски језици у индоевропском оквиру. Словенска прапостојбина. Миграције. Прасловенски језик: главне развојне тенденције, гласовне промене. Историјски оквири настанка старословенског језика. Живот и дело Ћирила и Методија. Ћирилица и глагољица. Глагољски и ћирилски правопис. Канонски споменици. Дијалекатска основица старословенског. Утицај грчког језика. Фонолошки систем ћирилометодијевског језика и језика старословенских рукописа. Гласовне промене у периоду од средине IX века до времена најстаријих сачуваних споменика. Деклинација именица, заменица, придева и бројева. Глаголски систем: инфинитивне и презентске основе, непроменљиви облици (инфинитив и супин), глаголска времена (презент, аорист, имперфекат, перфекат, плусквамперфекат, футур), глаголски начини (императив, потенцијал). Партиципи: грађење и деклинација, основне функције. Апсолутни датив. Основне морфолошке иновације у старословенским споменицима. <i>Практична настава:</i> Читање, анализа и превођење старословенских текстова.
Литература Грковић-Мејдор, Јасмина. Настанак и рана историја словенске писмености. <i>Летопис Матице српске</i> , октобар (2006): 723–733. Ђорђевић, Петар. <i>Старословенски језик</i> . Нови Сад: Матица српска. 1975. Панић, Миленко. <i>Старословенска хрестоматија</i> . Београд: Чигоја штампа, 2001. (одабрани текстови) Kont, Fransis. <i>Sloveni</i> , I – II. Beograd: Filip Višnjić, 1989.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Средњовековна књижевност (за студенте Српског језика)
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Стицање знања о основама поетике средњовековне књижевности. Развијање способности препознавања главних књижевних жанрова. Стицање знања о најзначајнијим писцима и делима се
Исход предмета Студент уме да уочи основна обележја поетике средњовековне књижевности и способан је да изведе закључак о основним одликама српске средњовековне књижевности у односу на византијски културни контекст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Познавање поетике, жанрова и најзначајнијих писаца и дела српске средњовековне књижевности. Смештање српске средњовековне књижевности у византијски културни и књижевни контекст. Опште одлике средњовековне књижевности. Основи поетике средњовековне књижевности: Жанрови и њихов међусобни однос: прозни, поетски и прелазни жанрови. Однос према ауторству. Општа места. Стилска средства. Византијска књижевност као извор српских књижевних традиција: Српска књижевност као део византијског комонвелта. Slavia Orthodoxa. Почетак словенске писмености. Живот и рад Ћирила и Методија. Преводилачки и оригинални рад Солунске браће. Панонске легенде. Српске штампарије XV и XVI века. Средњовековни романи. Везе средњовековне и народне књижевности. <i>Практична настава:</i> Рад на текстовима: Свети Сава, <i>Житије светог Симеона</i> , <i>Служба светом Симеону</i> ; Стефан Првовенчани, <i>Хиландарска повеља</i> , <i>Житије светог Симеона</i> ; Доментијан, <i>Житије светог Саве</i> ; Теодосије, <i>Житије светог Саве</i> ; Данилов зборник; Григорије Цамблак, <i>Житије Стефана Дечанског</i> ; Константин Филозоф, <i>Житије деспота Стефана Лазаревића</i> ; Пајсије, <i>Житије цара Уроша</i> ; Деспот Стефан Лазаревић, <i>Слово љубве</i> ; Списи о кнезу Лазару и Косовском боју.
Литература 1. Д. Богдановић, <i>Историја старе српске књижевности</i>, 1980. 2. Т. Јовановић, <i>Хрестоматија средњовековне књижевности</i>, I, II, Београд 2012. 3. Н. Љубинковић, <i>Од Косовске битке до косовске легенде</i>, Нови Сад 2018. 4. Р. Маринковић, <i>Писах и потписах. Аутобиографске изјаве средњег века</i>, Београд 1996. 5. Ђ. Sp. Radojičić, <i>Antologija stare srpske književnosti (XI-XVIII veka)</i>, Beograd 1960. 6. <i>Стара српска књижевност у 24 књиге</i>, Београд 1986-2005. 7. Ј. Ређеп, <i>Старе српске биографије</i>, Нови Сад 2008. 8. Ђ. Трифуновић, <i>Азбучник српских средњовековних књижевних појмова</i>, 1990. 9. Ђ. Трифуновић, <i>Стара српска књижевност. Основе</i>, Београд 1994. 10. И. Шпадијер, <i>Светогорска баштина</i>, Београд 2014.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мађарски језик А1.1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са основним правилима мађарског језика који прожимају цели језик, да науче изговор мађарских гласова, и да обављају најосновнију комуникацију (представљање).
Исход предмета Студенти по завршетку курса препознају гласове мађарског језика, и већином их правилно примењују у говору. Препознају основна питања приликом представљања (име, адреса, занимање, године, где живи, које језике говори, колико је сати), и анализирају реченице да би одабрали исправне одговоре. По потреби проверавају да ли су информације разумели, односно да ли су схваћени. Разликују формалне и неформалне ситуације, и прилагођују се правилима обе – тако остварују успешну комуникацију. Примењује ИКТ средства током учења.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Практична настава</i> Теме које се обрађују су: поздрављање, представљање, постављање питања приликом упознавања (име, адреса, мејл, број телефона, занимање, националност, које језике неко говори), давање информација колико је сати, основно сналажење у простору (први просторни наставак – где се неко / нешто налази), попуњавање једноставних личних образаца. Граматичке јединице које се обрађују су: гласови мађарског језика и њихова дужина, акценат речи, принцип хармоније самогласника, чланови, коњугација правилних глагола – субјекатска промена у садашњем времену (једнина), два неправилна глагола <i>ићи</i> и <i>бити</i> , изостављање глагола <i>бити</i> , наставци која се користе с насељима у Мађарској и Србији, као и ван граница. Реченице са глаголским и именским предикатом, први месни падежни наставак (мировање), негација, ред речи, изражавање присвојног односа (једнина), основни бројеви.
Литература (до 10 референци) Gyöngyösi Livia, Hetesy Bálint, Andrić Edit: Szia! Jó napot! Viszlát! Újvidék: Forum, 2014. (tankönyv / уџбеник) Gyöngyösi Livia, Hetesy Bálint, Andrić Edit: Szia! Jó napot! Viszlát! Újvidék: Forum, 2014. (munkafüzet / радна свеска) Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003. Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Студијски програм: Мађарски језик и књижевност, Културологија, Одсек за германистику, Одсек за романистику, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Комуникологија и односи са јавношћу
Назив предмета: Мађарски језик: Правопис мађарског језика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:-
Циљ предмета Упознавање правописних правила и законитости различитих лексичких категорија, нивоа, стварање културе писменог изражавања и услова, метода, контрастивне ортографије у области језика друштвене средине. Упознавање са основама лекторисања.
Исход предмета Познавање и примена ортографских правила на аутоматском нивоу, упознавање примењених области као и са области лекторисања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Врсте ортографске интерференције. Лингвистичке основе мађарског правописа. Прицип фонетског писања речи. Етимолошки принцип ортографије. Прицип традиционалне ортографије у мађарском језику. Састављено и растављено писање сложених речи. Растављење речи. Правилно писање личних и географских имена. Улога великог и малог почетног слова. Интерпункција. Скраћенице. Правописна средства за организовање текста. <i>Практична настава:</i> Анализа грешака. Лекторисање. Кориговање.
Литература 1. <i>A magyar helyesírás szabályai.</i> 2015. (Tizenkettedik kiadás). Budapest: Akadémiai Kiadó. 2. Cs. Nagy Lajos. 2016. <i>Helyesírási gyakorlókönyv.</i> Budapest: Trezor Kiadó. 3. Balázs Géza. 2002. <i>Magyar nyelvhelyességi lexikon.</i> Budapest: Corvina Kiadó. 4. Balázs Géza—A Jászó Anna—Koltói Ádám. 2008. <i>Éltető anyanyelvünk. Írások Grétsy László születésének 70. évfordulójára.</i> Budapest: Tinta Könyvkiadó. 5. Grétsy László—Kovalovszky Miklós. 1983. <i>Nyelvművelő kézikönyv.</i> Budapest: Akadémiai Kiadó. 6. Kemény Gábor—Szántó Jenő. 1992. <i>Mondd és írd!</i> Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó. 7. Ágoston Mihály. 1990. <i>Rendszerbomlás? Újvidék:</i> Forum Könyvkiadó. 8. Kossa János. 1978. <i>A mi nyelvünk.</i> Újvidék: Forum Könyvkiadó. 9. Elekfi László—Wacha Imre. 2003. <i>Az értelmes beszéd hangzása.</i> Budapest: Szemimpex Kiadó.

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Словачки језик A1.1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета: Стицање знања о структури и главним законитостима словачког као западословенског језика. Развијање свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Развијање основа граматичке и лексичке компетенције
Исход предмета: Студент зна да комуницира на словачком језику у складу са дескрипторима за ниво A1.1. заједничког европског референтног оквира..
Садржај предмета Принципи словачког правописа. Гласовни систем словачког језика (самогласници, дифтонзи, сугласници). Основна правила читања и писања. Писање ипсилона. Умекшавање сугласника. Слог и његове особине. Прозодијска обележја (квантитет). Акценат. Једначење сугласника по звучности. Презент основних глагола. Комуникативна компетенција: Поздрављање и представљање. Описивање себе и других. Описивање животног простора и околине. Слободно време.
Литература Kamenárová, Renáta. et al.: <i>Krížom, krážom. Slovenčina A1</i> . Univerzita Komenského, Bratislava 2007. Ivoríková, Helena. et al.: <i>Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica</i> . Univerzita Komenského, Bratislava 2009. Horák, Emil.: <i>Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník</i> . Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм : Сви студијски програми Филозофског факултета осим Румунистике
Назив предмета: Румунски језик по избору А1.1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: Уписан један од студијских програма на Филозофском факултету
Циљ предмета Развијање свих елемената комуникативне компетенције на румунском језику на нивоу А1 у складу са заједничким европским референтним оквиром за језике.
Исход предмета Након савладаног курса студент је оспособљен да користи стечена знања наведена у циљевима предмета, односно да владају румунским говорним и писаним језиком на нивоу А1 према стандардима заједничког европског језичког оквира.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Абецеда: (фонеме, графеме). Акценат. Вокали, консонанти, полувокали. Дифтонзи и трифтонзи. Ортографске и ортоепске вежбе. Врсте речи. Род и број именица и придева. Члан: неодређени (<i>un, o, niște</i>); одређени члан (<i>l, ul, a, i, le</i>). Заменице: личне (наглашене, ненаглашене), повратне; присвојне, неодређене. Бројеви: основни и редни. Глаголи: помоћни глаголи: <i>a fi, a avea</i> ; 4 коњугације. Времена: презент (I и IV коњугација). Предлози: прости и сложени. Прилози: за место, време и начин. Везници. <i>Практична настава:</i> Вежбе систематизације, примене и утврђивања градива из оквирног програма на нивоу А1 (писмено и усмено). Теме: основни подаци о особи; порекло, адреса...физички изглед; временске прилике; опис места, градова и држава: изражавање намера, интересовања и потреба. Сати, дани у недељи, месеци.
Литература - Platon, Elena; Sonea, Ioana; Vilcu, Dina (2012). <i>Manual de limba română ca limbă străină (RLS): A1-A2</i> . Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință. - Popa, Ion; Popa, Marinela (2015). <i>Limba română: gramatică, fonetică, vocabular, ortografie și ortoepie</i> . București: Niculescu. - Albu, Mihaela; Bunget, Ileana (1996). <i>Limba română-Limbă străină</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. - Brâncuș, Grigore; Ionescu, Adriana; Saramandu, Manela (1996). <i>Limba română</i> . București: Editura Universității București.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност, Српски језик као страни)
Назив предмета: Слика традиције и традиционалне представе у српској књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљеви предмета Проширивање и продубљивање постојећих знања о традиционалној култури и њеним главним елементима и разумевање односа између усмене књижевности и дела српске књижевности од 19. века до савременог доба.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - идентификују основне елементе традиционалне културе и начина на који се они одражавају у различитим жанровима српске књижевности, насталим у периоду од 19. до почетка 21. века; - уочавају комплекс традиционалних представа и система вредности у књижевним делима; - изведу закључак о различитим модалитетима (на тематском, мотивском, жанровском или стилском плану) утицаја усмене књижевности на стваралаштво српских писаца од романтизма до савременог доба; - разумеју и образложе поступак транспозиције фолклорних мотива и њихово функционисање у конкретном књижевном делу; - усаврше компетенције везане за анализу и тумачење књижевних дела у којима су заступљене наведене представе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Реконструисање традиционалне слике света и традиционалних представа (бинарне опозиције, поимање времена и простора, природних елемената, симболичко значење биљака и животиња, боја и бројева, веровања у натприродна бића, функција и значај крвног и социјалног сродства, традиционалне моралне норме, обредно-обичајна пракса итд.). Указивање на који се начин поменуте представе и веровања рефлектују у конкретним делима српске књижевности, насталим у периоду од 19. до почетка 21. века. Тематски, мотивски, жанровски и стилски рефлекси усмене књижевности у књижевном стваралаштву. <i>Практична настава</i> Рад на тексту – интерпретација одабраних књижевних дела у светлу усменог стваралаштва и традиционалних образаца моделовања света.
Литература Ван Генеп, А. (2005). <i>Обреди прелаза: систематско изучавање ритуала</i> . Београд: СКЗ. Вукићевић, Д. (2006). <i>Писмо и прича</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Ђорђевић, Т. Р. (1984). <i>Наш народни живот</i> , 1- 4. Београд: Просвета. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномитологија</i> . Београд: Службени гласник. Јовановић, Б. (1995). <i>Магија српских обреда</i> . Нови Сад: Светови. Недељковић, М. (1990). <i>Годишњи обичаји у Срба</i> . Београд: „Вук Караџић“. Пешикан-Љуштановић, Љ. (2009). <i>Кад је била кнежева вечера?: усмена књижевност и традиционална култура у српској драми 20. века</i> . Нови Сад: Позоришни музеј Војводине. Пешикан-Љуштановић, Љ. (2009). <i>Усмено у писаном</i> . Београд: Београдска књига. Самарџија, С. (2018). <i>Речи у времену: усмено стваралаштво и епохе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга.

Сувајџић, Б. (2012). *Дновиде воде: фолклорни елементи у српској књижевности*. Нови Сад: Orpheus/ Београд: Филолошки факултет.

Чајкановић, В. (1994). *Сабрана дела из српске религије и митологије*, 1-5. Београд: СКЗ/ БИГЗ/ Просвета/Партенон М. А. М. (одабрана поглавља).

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност) (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Наставник/наставници: Проф. др Наташа Киш
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Стицање знања о језику и о науци о језику.
Исход предмета Студент је способан да уочи основне карактеристике језика као система, да разуме устројство и функције језика. Може да разуме устројство науке о језику и да наведе најважније ауторске доприносе и периоде у историји науке о језику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>I. Језик и сродне појаве:</i> 1. Језик, 2. Језик као семиолошка појава, 3. Комуникација, 4. Друге функције језика, 5. Говорени и писани језик – писмо, 6. Класификације језика. <i>II. Устројство науке о језику:</i> 7. Дефиниције и дисциплинарне одреднице: Назив (филозофија, реторика, глотологија, граматика, филологија, лингвистика), предмет, метод, појмови, термини и симболи, теорије и хипотезе, циљеви и статус, 8. Разврставања по ширини и општости захватања (микро- и макролингвистика), виду испољавања, нивоу проучавања (лингвистичке дисциплине), и теоријско-методолошки („правци“ у лингвистици). 9. Нивои језика и нивои лингвистичке анализе (лингвистичке дисциплине), <i>III. Кратка историја науке о језику:</i> 10. Античко доба – Индија и Грчка, 11. Од Римљана до 18. века, 12. Наука о језику у XIX веку, 12.1. Компаратисти и младограматичари, 12.2. Вилхелм фон Хумболт, 12.3. Биолошки натурализам, 12.4. Казањска школа - Бодуен де Куртене, 13. Наука о језику у XX веку, 13.1. Структурална лингвистика, 13.1.1. Фердинанд де Сосир и Женевска школа, 13.1.2. Роман Јакобсон и Прашка школа, 13.1.3. Луис Хјелмслев и Копенхашка школа, 13.1.4. Амерички структурализам, 13.2. Ноам Чомски и Генеративна лингвистика (основе), 13.3. Интердисциплинарна лингвистика, 13.3.1. Антрополингвистика, 13.3.2. Психоллингвистика, 13.3.3. Социоллингвистика. <i>Практична настава</i> Најважнија литература и њено тумачење.
Литература Бугарски, Ранко. <i>Језици</i> [Сабрана дела 9]. Београд: XX век – Чигоја, 2010. Бугарски, Ранко. <i>Писмо</i> [Сабрана дела 10]. Београд: XX век – Чигоја, 2010. Бугарски, Ранко. <i>Увод у општу лингвистику</i> [Сабрана дела 6]. Београд: XX век – Чигоја, 1996. Ивић, Милка. <i>Правци у лингвистици</i> . Београд: XX век, 2001, одабране теме Радовановић, Милорад. <i>Социоллингвистика</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003, одабране теме. Радовановић, Милорад. <i>Списи из контекстуалне лингвистике</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1997, 79–107.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Педагошка психологија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ:3
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања. - Оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у раду са ученицима, извођењу наставе и васпитно-образовном процесу (развијање наставничких компетенција)
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса: - познаје, разуме, интерпретира и критички анализира научна сазнања из психологије образовања која су релевантна за рад наставника; - примени сазнања из психологије образовања у креирању и организацији наставе, евалуацији образовних исхода и других аспеката васпитно-образовног процеса; - примењује научна сазнања из психологије образовања у циљу повећања ефикасности својих педагошких интервенција; - проналази приладе наставничке и педагошке поступке засноване на научним сазнањима у раду и комуникацији са ученицима, родитељима, другим наставницима, стручним сарадницима и осталим актерима васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Предмет психологије образовања/педагошке психологије; улога и значај педагошке психологије у развоју наставничких компетенција - Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси - Трансфер учења: врсте трансфера, начини обезбеђивања трансфера учења, теорије трансфера учења - Врсте и карактеристике стилова учења - Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси. - Когнитивне способности као детерминанте школског постигнућа - Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту: ефекти унутрашње и спољашње мотивације на постигнуће; релације конструката самоефикасности, циљних оријентација, атрибуција и очекивања на постигнуће ученика и друге образовне исходе; узрасне промене у мотивацији за учење; развој унутрашње мотивације; мотивациони стилови наставника - Саморегулисано учење: метакогнитивне и мотивационе компоненте саморегулисаног учења, циклично-фазни модел саморегулисаног учења, развој саморегулације у учењу - Релације особина личности и школског постигнућа - Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине - Улоге наставника на различитим нивоима образовања; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије - Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања; грешке наставника у оцењивању знања и други извори субјективности школских оцена. - Тестови знања: врсте и карактеристике тестова знања, намена тестова знања, предности и недостаци мерења образовних постигнућа тестовима знања.
<i>Практична настава</i> Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата
Литература - Коцопељић, Ј., Пекић, Ј. (2017). <i>Психологија у настави: Одабране теме из психологије образовања</i> .

Филозофски факултет, Нови Сад.

- Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). *Психологија у образовању I, II и III*. Клио, Београд.

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Теорија књижевности 2
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање аналитичким појмовима књижевне структуре, стилистике, версификације и генологије.
Исход предмета Формирање опште представе о појму књижевности и научним дисциплинама које се књижевношћу баве; усвајање основних појмова стилистике, версификације и генологије; оспособљавање за књижевнотеоријску интерпретацију текста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Шта је књижевност. Књижевност и проучавање књижевности. Наука о књижевности и њене дисциплине. Подручја теорије књижевности. Поетска функција језика. Појам стила. Стара поетика и реторика. Стилистика као дисциплина науке о језику и науке о књижевности. Појам избора и стилске варијанте. Појам стилске фигуре. Фигуре дикције, фигуре речи (тропи), фигуре конструкције, фигуре мисли. Појам стилема и његове врсте. Стилистичка критика. Појам стиха. Системи версификације: квантитативни, силабички и тонски. Силабичко-тонска начела и основи српске и хрватске версификације. Ритам. Однос ритма и метра. Ритам и значење. Строфа и њене врсте. Рима и њене функције. Стални облици. Стални облици античког, романског, германског, оријенталног и словенског порекла. Слободни стих. Ритмичка проза. Класификација књижевности на родове: лирика, епика, драма. Лирске врсте, епика у стиху и у прози, књижевно-научне врсте, драмске врсте. <i>Практична настава</i> Рад на тексту и практично овладавање појмовима из области стилистике, версификације и генологије. Идентификација и одређивање функције стилских фигура; израда елементарног описа стиха и његова анализа; интерпретација текста и одређивање књижевне врсте.
Литература 1. R. Velek, O. Voren, <i>Teorija književnosti</i>, Beograd 1974. ("Književnost i proučavanje književnosti", "Eufonija, ritam, metar", "Stil i stilistika", "Slika, metafora, simbol, mit"); 2. Д. Живковић, <i>Теорија књижевности</i>, Београд 1995; 3. M. Solar, <i>Teorija književnosti</i>, Beograd 2012; 4. Z. Škreb, A. Stamać, <i>Uvod u književnost</i>, Zagreb 1983. ("Stil i stilistika", "Mikrostrukture stila i književne forme", "Stih"); 5. Z. Lešić, <i>Teorija književnosti</i>, Beograd 2008.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; Компаративна књижевност; Румунски језик и књижевност; Словачки језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Стандардни српски језик: Морфологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета Стандардни српски језик: Фонологија.
Циљ предмета Студент треба да усвоји знања о морфологији као једној од фундаменталних лингвистичких дисциплина, о њеном предмету испитивања, морфемама и лексемама као јединицама морфологије те организацији лексичког система српског језика. Такође, треба да стекне основна знања о дериватологији, о њеном предмету испитивања, и језичким јединицама на творбеном нивоу, као и да овлада знањима о различитим творбеним начинима и творбеним моделима у српском језику.
Исход предмета На крају курса студенти ће бити оспособљени за морфемску, морфолошку и семантичко-деривациону анализу речи стандардног српског језика присутних у различитим функционалним стиливима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Морфологија: појам, дефиниција и место међу другим лингвистичким дисциплинама. 1.1. Морфема: појам, дефиниције, класификација морфема и пример морфемске анализе. 1.2. Реч: појам, дефиниције, критеријуми за класификацију речи. 1.3. Именске речи: категоријална обележја (општа и специфична), обрада сваке класе именских речи понаособ. 1.4. Глаголи: појам, дефиниције, категоријална обележја глагола; структура и грађење глаголских облика; подела глагола на врсте. 1.5. Непроменљиве врсте речи. 1.6. Пример морфолошке анализе. 2. Дериватологија: појам, дефиниција и место међу другим лингвистичким дисциплинама, с посебним освртом на однос према морфологији. 2.1. Основне јединице и појмови: творбена основа, творбени формант, творбени шав, мотивисане и немотивисане речи и др. 2.2. Основни принципи грађења речи у српском језику. 2.3. Семантичко-деривационе категорије. <i>Практична настава</i> Морфемска, морфолошка и семантичко-деривациона анализа текстова из различитих функционалних стилова, с посебним акцентом на савремену српску белетристику. Приказ и анализа релевантне литературе из области морфологије и дериватологије стандардног српског језика. Указивање на најчешћа огрешења о морфолошку норму.
Литература (до 10 референци) – Ајџановић, Милан. <i>Функционално оптерећење суфикса за обележавање особа</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. – Драгићевић, Рајна. <i>Лексикологија српског језика</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2010. – Клајн, Иван. <i>Творба речи у савременом српском језику. Први део. Слагање и префиксација</i>. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 2002. – Клајн, Иван. <i>Творба речи у савременом српском језику. Други део. Суфиксација и конверзија</i>. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 2003. – Клајн, Иван. <i>Граматица српског језика</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2005. – Пипер, Предраг, Иван Клајн. <i>Нормативна граматица српског језика</i>. Нови Сад: Матица српска, 2013. – Станојчић, Живојин, Љубомир Поповић. <i>Граматица српског језика (Уџбеник за I, II, III и IV разред</i>

средње школе). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2000.

– Станојчић, Живојин. *Морфологија, синтакса и фразеологија*. Милорад Радовановић (ур.). *Српски језик на крају века*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник, 1996.

– Стевановић, Михаило. *Савремени српскохрватски језик I*. Београд: Научна књига, 1986.

– Mrazović, Pavica (u saradnji sa Zorom Vukadinović). *Gramatika srpskog jezika za strance*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2009.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура (модул Српски језик, Српски језик као страни)
Назив предмета: Српска усмена књижевност 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: –
Циљеви предмета - стицање нових, као и проширивање и продубљивање постојећих знања о терминологији и основним особинама усмене књижевности; - усвајање основних информација о појединачним поменима, записима, бележењима и редакторским поступцима (предвуковска бележења, Вуков сакупљачки рад, поствуковска бележења српске усмене књижевности); - усавршавање интерпретативних компетенција студената, везаних за тумачење епске песме (из различитих перспектива: жанра, структуре – од формуле до сижејног модела, епске биографије јунака, те издвајања полистадијалних елемената у структури песме и испитивања њихове функционалности и т. сл).
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - увиде и објасне разлику у употреби појмова усмена књижевност, народна књижевност, фолклор; - наведу, упореде, разликују и објасне основне карактеристике усмене књижевности; - идентификују појединачне помене усмене књижевности (од прапостојбине до XV века); - наброје, сумирају и издвоје најзначајније записе и збирке од XV века до поч. XIX века; - упореде и оцене технике бележења и сакупљачки рад најзначајнијих сакупљача (Вуков сакупљачки рад и поствуковска бележења); - правилно класификују основне родове и врсте усмене књижевности; - издвајају циклусе, тематске, сижејне моделе и познају основне елементе епских биографија најпознатијих епских јунака; - самостално интерпретирају лирско-епске и епске песме (из програма);
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Термини <i>усмена књижевност, народна књижевност, фолклор</i> – сличности и разлике; Основне карактеристике усмене књижевности (усменост; колективност; синкретичност; традиционалност; варијантност; устаљеност мотива, тема и сижејних модела; формулативност; специфичност поетског језика и језичко-стилских средстава; зависност усменопоетског „текста“ од текстуре и контекста); Помени (до XII века; одн. до пропасти последњих српских средњовековних држава –XV век; 3. од XV в.), први записи усмене књижевности на јужнословенском простору (од краја XV в. до поч. XIX века), те Вуков сакупљачки рад и поствуковска бележења; Подела усмене књижевности: главни родови и врсте; Српска усмена епика: терминологија – приповедна и јуначка епика; динамика симултаних процеса митологизације и историзације; подела – традиција циклизације, покушаји тематског груписања епских песама, сижејни модели, најважнији јунаци; међусобна условљеност епских биографија јунака и сижејних модела. <i>Практична настава</i> Рад на тексту (интерпретација одабраних текстова из следећих збирки): Геземан, Г. (1925). <i>Ерлангенски рукопис</i> . Сремски Карловци. или

Детелић, М., С. Самарџија и Л. Делић (прир.) *Ерлангенски рукопис*.
<http://monumentaserbica.branatomic.com/erl/>
 Карановић, З. (1998). *Антологија српске лирско-епске усмене поезије*. Нови Сад: Светови.
 Милутиновић Сарајлија, С. (1990, 2009). *Пјеванија црногорска и херцеговачка*. Никшић: Универзитетска
 ријеч; Бачка Паланка: Логос.
 Пантић, М. (2002). *Народне песме у записима XV–XVIII века*, Београд: Просвета.
 Пешикан Љуштановић, Љ. (2015). *Епске народне песме*. Нови Сад: Матица српска.
 Самарџија, С. (2005). *Антологија епских народних песама*. Београд: Политика–Народна књига.
 Стефановић Караџић, В. (1988). *Српске народне пјесме I–IV, Српски рјечник, Српске народне пословице, Српске народне приповјетке*. Београд: Просвета.

Литература

Браун, М. (2004). *Српскохрватска јуначка песма*. Нови Сад/Београд: Завод за уџбенике/Вукова задужбина/Матица српска.
 Детелић, М., Л. Делић и Љ. Пешикан Љуштановић (2017). *Главит јунак и остала господа*. Београд: Завод за уџбенике.
 Клеут, М. (2003, 2008). *Народна књижевност: фрагменти скрипти*. Нови Сад: Филозофски факултет.
 Клеут, М. (2006). *Реликвије из старине: огледи о српским епским народним песмама*. Нови Сад: Дневник.
 Недић, Владан. (1981, 1990). *Вукови певачи*. Нови Сад: Матица српска, Београд: Рад.
 Самарџија, С. (2007). *Увод у усмену књижевност*. Београд: Народна књига/Алфа.
 Самарџија, Снежана. (2008). *Биографије епских јунака*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
 Сувајџић, Б. (2014). *Орао се вијао*. Ниш/Београд: Филозофски факултет/Филолошки факултет.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мађарски језик А1.2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из предмета А1.1. или тест одговарајућег нивоа
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти савладају најосновији вокабулар везан за храну и пиће, да умеју да изразе своје мишљење (szerinte), обаве куповину, и да разумеју једноставне реченице који се тичу простора.
Исход предмета Студенти по завршетку курса разумеју питања у вези хране и пића (шта доручкују, ручају и вечерају, шта пију), знају да једноставно опишу ту храну / пиће и животиње, примењују основна правила мађарског језика приликом састављања одговора (хармонија самогласника, ред речи, негација), анализирају питања која чују да би одабрали исправне одговоре (речи, наставке, ред речи). Постављају питања и уљудно траже жељене артикле у продавници, и обављају плаћање. По потреби проверавају да ли су информације разумели, односно да ли су схваћени. Разликују формалне и неформалне ситуације, и прилагођују се правилима обе – тако остварују успешну комуникацију. У неформалним и формалним ситуацијама постављају најосновнија питања у вези хобија својих саговорника, и у краткој реченици представљају свој, као и који је њихов омиљени филм и књига / новине. Примењује ИКТ средства током учења.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Практична настава</i> Теме које се обрађују су: куповина, храна, пиће, животиње, придеви за њихово описивање, посете, слободно време. Сналажење у простору. Граматичке јединице које се обрађују: потпуни и скраћени одговори, интонација питања са упитном речцом -е, присвојни лични наставци (речи које се завршавају на самогласник), 5 месних падежних наставака; акузатив, конјугација глагола субјекатске промене садашњег времена у једнини (изузети: глагол доћи, на -ик / становати, неколико глагола на -ш, -с, -з). Стварања глагола од именице / називи спортова.
Литература (до 10 референци) Gyöngyösi Livia, Hetesy Bálint, Andrić Edit: Szia! Jó napot! Viszlát! Újvidék: Forum, 2014. (tankönyv / уџбеник) Gyöngyösi Livia, Hetesy Bálint, Andrić Edit: Szia! Jó napot! Viszlát! Újvidék: Forum, 2014. (munkafüzet / радна свеска) Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003. Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Словачки језик A1.2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: одслушан Словачки језик A1.1
Циљ предмета: Стицање знања о структури и главним законитостима словачког као западословенског језика. Развијање свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Развијање основа граматичке и лексичке компетенције
Исход предмета: Студент зна да комуницира на словачком језику у складу са дескрипторима за ниво A1.2 заједничког европског референтног оквира.
Садржај предмета Лексикологија. Повећање фонда речи. Морфологија. Деклинације именица, придева, заменица, бројева. Степеновање придева. Бројеви до 100. Комуникативна компетенција: Теме покривене лекцијама из уџбеника (одлазак код лекара, одлазак у куповину, одлазак у ресторан, путовање, празници).
Литература Kamenárová, Renáta. et al.: <i>Krížom, krážom. Slovenčina A1</i> . Univerzita Komenského, Bratislava 2007. Ivoríková, Helena. et al.: <i>Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica</i> . Univerzita Komenského, Bratislava 2009. Horák, Emil.: <i>Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník</i> . Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм : Сви студијски програми Филозофског факултета осим Румунистике
Назив предмета: Румунски језик по избору А1.2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен Румунски језик по избору А1.1
Циљ предмета Развијање свих елемената комуникативне компетенције на румунском језику на нивоу А1 у складу са заједничким европским референтним оквиром за језике.
Исход предмета Након савладаног курса студент је оспособљен да користи стечена знања наведена у циљевима предмета, односно да владају румунским говорним и писаним језиком на нивоу А1 према стандардима заједничког европског језичког оквира.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Дифтонзи и трифтонзи. Ортографске и ортоепске вежбе. Врсте речи. Род и број именица и придева. Заменице: личне (наглашене, ненаглашене), повратне; присвојне, неодређене.. Времена: презент (II и III коњугација) , прошло време, будуће време. Поређење придева. Предлози: прости и сложени. Прилози: за место, време и начин. Везници. Оспособљавање студената за коректан изговор речи и реченица; усмено и писмено разумевање кратких текстова. <i>Практична настава:</i> Вежбе систематизације, примене и утврђивања градива из оквирног програма на нивоу А1 (писмено и усмено). Теме: Пружање упутстава, опис склоности и способности; навике и обичаји; подаци о Румунији; описивање места; храна и пиће, предмети који нас окружују; делови тела.
Литература - Platon, Elena; Sonea, Ioana; Vilcu, Dina (2012). <i>Manual de limba română ca limbă străină (RLS): A1-A2</i> . Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință. - Popa, Ion; Popa, Marinela (2015). <i>Limba română: gramatică, fonetică, vocabular, ortografie și ortoepie</i> . București: Niculescu. - Albu, Mihaela; Bunget, Ileana (1996). <i>Limba română-Limbă străină</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. - Brâncuș, Grigore; Ionescu, Adriana; Saramandu, Manela (1996). <i>Limba română</i> . București: Editura Universității București.

Студијски програм: Мађарски језик и књижевност, Културологија, Одсек за германистику, Одсек за романистику, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Комуникологија и односи са јавношћу
Назив предмета: Мађарки језик: Функционални стилови
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање основних појмова стилистике, коришћење стеченог знања у анализи и обради текстова. Састављање текстова према разним критеријумима.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да разликују стилистичке нијансе, препознају и користе разне функционалне стилове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Студенти ће се упознати са теоријским питањима савремене стилистике, као што су раслојавање стандардног језика, стилистичке нијансе, стилска функција језичких јединица свих нивоа: стилска функција гласова, речи, реченица, текста, екстралингвалних појава. Функционални стилови. <i>Практична настава:</i> У оквиру предмета студенти анализирају стилску функцију језичких јединица свих нивоа, разликују функционалне стилове. Сами стварају текстове са разним карактеристикама. Литература <i>A magyar nyelv kézikönyve.</i> (Szerk.: Kiefer Ferenc) 2003. Budapest: Akadémiai Kiadó. L. Aczél Petra. 2001. <i>Retorika. A szóból épült gondolat. Gyakorlókönyv.</i> Budapest: Krónika Nova Kiadó. <i>Magyar szókincstár</i> (Szerk.: Kiss Gábor). 1998. Budapest: Tinta Könyvkiadó. Pethő József. 2011. <i>Alakzat és jelentés. Az alakzatok stílus- és jelentésképző szerepe a szövegben,</i> Budapest: Tinta. Szathmári István (szerk.). 2008. <i>Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.</i> Budapest: Tinta. Szathmári István. 2004. <i>Stilisztikai lexikon.</i> Budapest: Tinta Könyvkiadó. Szikszainé Nagy Irma. 1994. <i>Stilisztika.</i> Budapest: Tankönyvkiadó. Szikszainé Nagy Irma. 2001. <i>Szövegértés – szövegelemzés – szövegalkotás.</i> Budapest: Osiris Kiadó. Szikszainé Nagy Irma. 2007. <i>Magyar stilisztika.</i> Budapest: Osiris. Tolcsvai Nagy Gábor. 1996. <i>A magyar nyelv stilisztikája.</i> Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Студијски програм/студијски програми: Журналистика, Комуникологија и ПР
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Невербална комуникација
Статус предмета: изборни на ОАС Журналистика; обавезни на ОАС Комуникологија и ПР
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са основним особинама невербалне комуникације и њеног друштвеног значаја. Стицање знања неопходних за правилно тумачење невербалне комуникације у медијима и јавним наступима.
Исход предмета Разумевање значења и овладавање вештинама невербалне комуникације. Препознавање и правилно тумачење невербалног говора у медијима и у јавним наступима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основни принципи невербалне комуникације; 2. Акције, радње и гестови 3. Фацијална експресија; 4. Лични простор и територијално понашање; 5. Културна условљеност невербалне комуникације; 6. Представљање у свакодневном животу; 7. Значење боја; 8. Знаци лагања; 9. Невербална комуникација и медији; 10. Невербална комуникација и јавни наступ. <i>Практична настава</i> 1. Историјска перспектива невербалне комуникације; 2. Културолошка условљеност невербалне комуникације; 3. Анализа проксемијских релација; 4. Анализа невербалних садржаја на примерима филмских и рекламних секвенци; 5. Невербална комуникација у индустрији - анализа логотипа и симбола; 6. Невербална комуникација у политичком маркетингу – анализа спотова; 7. Невербална комуникација на друштвеним мрежама
Литература Буразор, Марко (2013). <i>Невербална комуникација 2 (разлике међу културама)</i> . Београд: Драслар партнер. (изабрана поглавља) Ђуровић, Борис (2013). <i>Психологија лагања</i> . Нови Сад: Психополис институт. (изабрана поглавља) Екман, Пол (2011). <i>Разоткривене емоције</i> . Београд: Завод за уџбенике (изабрана поглавља) Костић, Александра (2010). <i>Говор лица - значења фацијалних понашања</i> . Ниш: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Морис, Дезмонд (2005). <i>Откривање човека – водич кроз говор тела</i> . Ниш: Зоограф. Пиз, Алан и Пиз, Барбара (2013). <i>Дефинитивни водич кроз говор тела</i> . Београд: Вулкани. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан (2019). Пословна комуникација и политичари – наступ у медијима. <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , год. 42, бр. 2. стр 55-75. Требејшанин, Жарко; Жикић, Бојан (2015). <i>Невербална комуникација</i> . Београд: Завод за уџбенике. (изабрана поглавља) Фолмар, Клаусбернд (2011). <i>Велика књига о бојама</i> . Београд: Делфи. (изабрана поглавља)

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Историја српске културе
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:-
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне културе као саставног дела европске традиције, од средњег века до почетка 21. Века, како би се студенти припремили за курсеве из историје српске књижевности.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе, имају представе о току српске културе и сагледавају националну култура у европским културним токовима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе, појам националне култ. Однос традиције и модерности, материјална и духовна култура. Развојне етапе српске културе, хришћанство и паганство. Истраживачи српске културе. Период средњег века; хуманизам, ренесанса и барок; култура 18. столећа; развој током 19.и 20.века; савремено доба. <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе. Интерпретација грађе из области културе.
Литература: Јован Деретић, <i>Културна историја Срба</i> ,1997;Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i> , 1988; Мирјана Д. Стефановић, <i>Кратки увод у историју српске културе</i> , 2008; <i>Историја приватног живота</i> , 2001; <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i> , приредили М. Поповић, М.Тимотијевић, М. Ристовић, 2011; Р. Вучетић, <i>Кока кола социјализам</i> , 2019.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Средњовековна књижевност (за студенте Српског језика)
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Стицање знања о основама поетике средњовековне књижевности. Развијање способности препознавања главних књижевних жанрова. Стицање знања о најзначајнијим писцима и делима се
Исход предмета Студент уме да уочи основна обележја поетике средњовековне књижевности и способан је да изведе закључак о основним одликама српске средњовековне књижевности у односу на византијски културни контекст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Познавање поетике, жанрова и најзначајнијих писаца и дела српске средњовековне књижевности. Смештање српске средњовековне књижевности у византијски културни и књижевни контекст. Опште одлике средњовековне књижевности. Основи поетике средњовековне књижевности: Жанрови и њихов међусобни однос: прозни, поетски и прелазни жанрови. Однос према ауторству. Општа места. Стилска средства. Византијска књижевност као извор српских књижевних традиција: Српска књижевност као део византијског комонвелта. Slavia Orthodoxa. Почетак словенске писмености. Живот и рад Ћирила и Методија. Преводилачки и оригинални рад Солунске браће. Панонске легенде. Српске штампарије XV и XVI века. Средњовековни романи. Везе средњовековне и народне књижевности. <i>Практична настава:</i> Рад на текстовима: Свети Сава, <i>Житије светог Симеона</i> , <i>Служба светом Симеону</i> ; Стефан Првовенчани, <i>Хиландарска повеља</i> , <i>Житије светог Симеона</i> ; Доментијан, <i>Житије светог Саве</i> ; Теодосије, <i>Житије светог Саве</i> ; Данилов зборник; Григорије Цамблак, <i>Житије Стефана Дечанског</i> ; Константин Филозоф, <i>Житије деспота Стефана Лазаревића</i> ; Пајсије, <i>Житије цара Уроша</i> ; Деспот Стефан Лазаревић, <i>Слово љубве</i> ; Списи о кнезу Лазару и Косовском боју.
Литература 1. Д. Богдановић, <i>Историја старе српске књижевности</i>, 1980. 2. Т. Јовановић, <i>Хрестоматија средњовековне књижевности</i>, I, II, Београд 2012. 3. Н. Љубинковић, <i>Од Косовске битке до косовске легенде</i>, Нови Сад 2018. 4. Р. Маринковић, <i>Писах и потписах. Аутобиографске изјаве средњег века</i>, Београд 1996. 5. Ђ. Sp. Radojičić, <i>Antologija stare srpske književnosti (XI-XVIII veka)</i>, Beograd 1960. 6. <i>Стара српска књижевност у 24 књиге</i>, Београд 1986-2005. 7. Ј. Ређеп, <i>Старе српске биографије</i>, Нови Сад 2008. 8. Ђ. Трифуновић, <i>Азбучник српских средњовековних књижевних појмова</i>, 1990. 9. Ђ. Трифуновић, <i>Стара српска књижевност. Основе</i>, Београд 1994. 10. И. Шпадијер, <i>Светогорска баштина</i>, Београд 2014.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешине; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Општа лингвистика 1: Појмовник и систематизација
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: положен испит из предмета Увод у лингвистику: Темљи језика и темљи науке о језику
Циљ предмета Стицање нових знања и проширивање усвојеног знања о основним општелингвистичким појмовима и систематизација лингвистичке науке.
Исход предмета Студент је у стању да наброји основне општелингвистичке појмове и да их дефинише, да издвоји и разликује основне лингвистичке појмове у различитим лингвистичким дисциплинама. Студент уме да наброји критеријуме за систематизацију науке о језику и да на основу њих категоризује лингвистичке дисциплине.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Појмовник и сазнајни стил:</i> 1. Најважнији општелингвистички појмови и сазнајни стил (у филозофији језика, реторици, филологији, лингвистици; структурализму, међудисциплинама, генеративизму, когнитивним наукама). Лингвистика као дисциплина која описује и објашњава устројство језика и функционисање језика у устројству контекста. 2. Раслојавање језика, 3. Језичка политика, планирање језика и стандардни језик, 4. Језичка култура, 5. Језик, култура и друштво, 6. Вредновање језика, 7. Граматика друштвеног статуса. <i>Систематизација:</i> 1. Приступ: 1.1 Правилности у развоју – (а) Евроцентричност, (б) Контекстуализованост, (в) Цикличност, (г) Парадигматичност, 1.2 Научни циљеви – (а) Експланација (= Филозофија / Лингвистика), (б) Дескрипција (= Филологија), 1.3 Промене у познавању предмета – (а) Квантитативни увиди, (б) Квалитативни увиди, 2. Приступ: 2.1 Општи токови развоја дисциплине, 2.2 Процес осамостаљивања дисциплине, 2.3 Епохе у историји дисциплине, 2.4 Развој дисциплине у XX веку, 2.5 Актуелно стање дисциплине, 2.6 Интердисциплинаризација = Контекстуализација, 2.7 Међу наукама; 3. Приступ: 3.1 Наука о језику на релацији XIX – XX век; 4. Приступ: 4.1 Наука о језику на релацији Европа – Америка. <i>Практична настава</i> Најважнија литература и њено тумачење, самостални истраживачки рад.
Литература Бугарски, Ранко. <i>Језик и лингвистика</i> [Сабрана дела 2]. Београд: XX век – Чигоја, 1996, одабране теме. Бугарски, Ранко. <i>Језик у друштву</i> [Сабрана дела 4]. Београд: XX век – Чигоја, 1996, одабране теме. Ивић, Милка. <i>Правци у лингвистици</i> . Београд: XX век, 2001, одабране теме. Кристал, Дејвид. <i>Кембричка енциклопедија језика</i> . Београд: Нолит, 1996, одабране теме. Радовановић, Милорад. <i>Списи из контекстуалне лингвистике</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1997, одабране теме. Радовановић, Милорад. <i>Социолингвистика</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003, одабране теме. Радовановић, Милорад. <i>Планирање језика и други списи</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2004.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: 1. Српска књижевност и језик; 2. Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Основе историје српског језика с дијалектологијом
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета Стицање знања (1) о спољној историји српског језика, (2) о главним фонолошким и морфолошким променама у српском језику и (3) о српским дијалектима
Исход предмета (1) Способност уочавања и тумачења екстралингвистичке и интралингвистичке условљености језичких промена у српском језику, (2) могућност дијахроног образлагања савремених српских фонолошких и морфолошких феномена, (3) познавање релевантних фонолошких и морфолошких особености српских дијалеката
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Основи спољне историје српског језика (Насељавање Словена на Балкан; Подела јужнословенског језичког простора на исток и запад; Диференцијација западнојужнословенског језичког простора; Српски језик и штокавштина; Социокултурни процеси и историја српског језика; Улога контакта у историји српског језика); 2. Основи унутрашње историје српског језика (Узроци и механизми језичких промена; Периодизација историје српског; Развој српских дијалеката); 3. Преглед српске историјске фонологије (Узроци и последице самогласничких промена; Српска акценатска преношења и њихове последице; Узроци и последице сугласничких промена); 4. Преглед кључних морфолошких промена (Узроци и последице губљења двојине; Опште напомене о деκлинацијама именица, личних и придевских заменица; Опште напомене о глаголским временима и начинима); 5) Преглед диференцијалних фонолошких и морфолошких обележја српских дијалеката. <i>Прагматична настава:</i> Анализа архаизама и дијалектизама у одабраним белетристичким текстовима из различитих периода.
Литература 1. Ивић, Павле. <i>Српски народ и његов језик</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1986, 7–82. 2. Ивић, Павле. <i>Расправе, студије, чланци</i> . 3. <i>О историји језика</i> [Целокупна дела, X/3]. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2016, 7–85. 3. Ивић, Павле. <i>Српски дијалекти и њихова класификација</i> [Библиотека Елементи]. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009, делови о фонолошким и морфолошким својствима српских дијалеката.

Студијски програм : ЖКК, Сј
Назив предмета: Српска књижевност 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање са основним карактеристикама књижевности ренесансе и барока и главним представницима ових праваца. Упознавање са основним карактеристикама књижевности XVIII столећа и главним представницима те књижевности.
Исход предмета Познавање основних одлика епохе ренесансе и барока и основних поетичких облика ренесансе и барокне књижевности на јужнословенском простору и основних поетичких и жанровских одлика српске књижевности XVIII века. Познавање најзначајнијих дела и стваралаца у историјском редоследу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Књижевност ренесансе и барока. Теоријска и методолошка полазишта историје књижевности. Хуманизам у Италији. Култура ренесансе. Хрватски хуманисти и европски контекст. (Ј. Шижгорић, К. Пуцић, И. Цријевић, Ф. Петрис.) Песништво и проза у Дубровнику, Сплиту, Задру и Хвару током XV и XVI столећа. (М. Марулић, Ш. Менчетић, Џ. Држић, М. Ветрановић, Х. Луцић, П. Хекторовић, М. Пелегриновић, П. Зоранић, М. Држић, С. Бобаљевић, Д. Рањина, Д. Златарић.) Књижевност XVII столећа. Католичка обнова. Барок. И. Гундулић. Српско-словенска књижевна традиција. Рускословенско доба. Барокне тенденције. Просветитељство и књижевни стилови епохе просвећености. Друштвене и културне прилике, морални и естетички проблеми. (Гроф Ђорђе Бранковић, Рачани, Гаврил Стефановић Венцловић, Јован Рајић, Захарија Орфелин, Симеон Пишчевић, Доситеј Обрадовић, Јован Мушкатировић, Емануил Јанковић, Павле Соларић, Сава Мркаљ.) <i>Практична настава:</i> Рад на текстовима: песништво хрватских латиниста (Ј. Шижгорић, К. Пуцић, И. Цријевић); М. Марулић, <i>Јудита</i> ; поезија (Ш. Менчетић, Џ. Држић, М. Ветрановић, Х. Луцић, М. Пелегриновић, С. Бобаљевић, Д. Рањина, Д. Златарић); Х. Луцић, <i>Робиња</i> ; П. Хекторовић, <i>Рибање и рибарско приговарање</i> ; П. Зоранић, <i>Планине</i> ; М. Држић, <i>Новела од Станца, Дундо Мароје</i> ; И. Гундулић (по избору) Г. Стефановић Венцловић, <i>Црни биво у срцу</i> ; Гроф Ђ. Бранковић, <i>Хронике</i> ; Ј. Рајић; З. Орфелин, <i>Песме</i> ; С. Пишчевић, <i>Мемоари</i> ; Д. Обрадовић, <i>Живот и прикљученија, Писмо Харалампију, Басне; Српска грађанска поезија</i> (прир. Боровоје Маринковић)
Литература Комбол, Миховил. <i>Повијест хрватске књижевности: до народног препорода</i> . Загреб: Матица хрватска, 1961; Павловић, Драгољуб. <i>Старија југословенска књижевност</i> . Београд: Научна књига, 1971; Гарен, Еуђенио. <i>Култура ренесансе</i> . Београд: Нолит, 1982. Франичевић, Марин. <i>Повјест хрватске ренесансне књижевности</i> . Загреб: Школска књига, 1983. Скерлић, Јован. <i>Историја нове српске књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997; Деретић, Јован. <i>Историја српске књижевности</i> . Београд: Просвета, 2004; Павић, Милорад. <i>Историја српске књижевности барокног доба</i> . Београд: Нолит, 1970; Павић, Милорад (прир.). <i>Од барока до класицизма</i> . Београд: Нолит – Просвета, 1973; Чурчић, Лаза. <i>Српске књиге и српски писци 18. века</i> . Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1988; Павић, Милорад. <i>Језичко памћење и песнички облик</i> . Нови Сад: Матица српска, 1976.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српски језик, Српски језик као страни)
Назив предмета: Српска усмена књижевност 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљеви предмета - стицање нових, као и проширивање и продубљивање постојећих знања о усменој лирици и прози, као и краћим усменим умотворинама (једоставним облицима) - усавршавање интерпретативних компетенција студената, везаних за тумачење лирске песме и најважнијих жанрова усмене прозе и краћих говорних умотворина (једноставних облика усмене књижевности).
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - наводе, класификују, поделе и разликују жанрове лирске усмене поезије; - издвајају, интерпретирају и оцењују вредност одабраних примера лирске поезије; - дефинишу, разликују и интерпретирају усмене прозне врсте; - интерпретирају и оцењују вредност одабраних примера усмених прозних дела; - разликују врсте краћих усмених умотворина, уоче њихова основна обележја и интерпретирају одабране примере.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Усмена лирска поезија – класификација; савремена подела према намени и садржини: обредне и обичајне, песме о раду и уз рад, религиозне, породичне, љубавне, шаливе. Усмена проза; Опште поетичке одлике народне прозе, теорије о постанку приповедака и начини класификације. Савремена подела усмене прозе: бајка, новела, легендарна прича, приче о животињама и басне, шалива прича, анегдота, предања (етиолошка, есхатолошка, културноисторијска). Једноставни облици/ краће усмене умотворине (загонетке, пословице, изреке, питалице) – подела, значење, тумачење примера. <i>Практична настава:Вежбе</i> Рад на изабраним текстовима из збирки или антологија: Карановић З. (1996). <i>Антологија српске лирске усмене поезије</i> , Нови Сад: Светови. Клеут, М. (2010). <i>Једноставни облици народне књижевности</i> , Нови Сад: Матица српска. Пешикан Љуштановић, Љ. (2012). <i>Лирске народне песме</i> . Нови Сад: Матица српска. Самарџија, С. (2002). <i>Народне басне и приче о животињама: антологија</i> . Београд: Гутенбергова галаксија. Самарџија, С. (1995). <i>Српске народне загонетке: антологија</i> . Београд: Гутенбергова галаксија. Самарџија, С. (2017). <i>Народне приповетке и предања</i> , Нови Сад: Издавачки центар Матице српске. Стефановић Караџић, В. (1988). <i>Српске народне пјесме I, Српске народне приповјетке. Српски рјечник, Српске народне пословице</i> . Београд: Просвета. Чајкановић, В. (2001). <i>Чудотворни прстен: најлепше српске народне приповетке</i> . Ниш: Просвета.
Литература Локић, Ј. (2012). <i>Краљичке песме: ритуал и поезија</i> , Београд: Друштво за српски језик и књижевност

Србије.

Карановић, З. (2010). *Небеска невеста*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Милошевић Ђорђевић, Н. (2000, 2006). *Од бајке до изреке: обликовање и облици српске усмене прозе*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Пешикан-Љуштановић, Љ. (2007). *Станаја село запали: огледи о усменој књижевности*. Нови Сад: Дневник.

Решић, Р., Милошевић-Ђорђевић, Н. (1984). *Narodna književnost*. Београд: „Vuk Karadžić“; 2. доп. изд. Београд: Требник, 1997.

Прор, В. (1982). *Morfologija bajke*. Београд: Prosveta.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Основи лексикологије српског језика
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са предметом, основним поставкама лексикологије као лингвистичке дисциплине, лексемама као њеним јединицама и организацијом и структуром лексичког система српског језика.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће овладати основним појмовима из лексикологије српског језика, разумеће структуру и организацију лексикона српског језика и биће у стању да на практичним примерима употребе лексема у тексту (књижевном и некњижевном) утврди њихово место у организацији лексичког система и структури српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет лексикологије и основни појмови; лексема и реч. 2. Лексикологија и семантика; лексичко значење: појам, садржај и врсте; денотација и конотација у књижевном тексту. 3. Приступи проучавању лексичког значења: теорија прототипа, компонентна анализа. 4. Полисемија: полисемантичка структура лексема и механизми полисемије: метафора, метонимија и синегдоха као лексичко-семантичке трансформације и као поетска средства. 5. Преглед парадигматских и синтагматских лексичких односа: хипонимија, хомонимија, синонимија, антонимија; колокативност и фразологија, фразеологија књижевног дела. 6. Појам и предмет фразеологије; структура и врсте фразеологизама. 7. Структура лексикона према критеријуму времена, дистрибуције, норме и порекла; иновације у структури лексикона. <i>Практична настава</i> 1. Анализа семантичке структуре лексема у речницима српског језика. 2. Анализа значења лексема као и значењских односа међу лексемама у различитим текстовима.
Литература Гортан-Премк, Даринка. <i>Полисемија и организација лексичког система у српскоме језику</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, 1997. Драгићевић, Рајна. <i>Лексикологија српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2007. Драгићевић, Рајна. <i>Српска лексика у прошлости и данас</i> . Нови Сад: Матица српска, 2018. Кликовац, Душка. <i>Метафоре у мишљењу и језику</i> . Београд : Библиотека XX век; Књижара : Круг, 2004. Лексикологија и лексикографија I, Нови Сад: Матица српска, Београд: САНУ. 1982. Лексикологија и лексикографија II, Нови Сад: Матица српска, Београд: САНУ. 1984. Мршевић-Радовић, Драгана. <i>Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику</i> . Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 1987. Петровић, Владислава. <i>Новинска фразеологија</i> . Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1989. Прћић, Твртко. <i>Семантика и прагматика речи</i> . Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1997. Данко Шипка. <i>Основи лексикологије и сродних дисциплина</i> . Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998.

Студијски програм: ЖК: Ху, Скс, Нем; Ж, Кул, Ком
Назив предмета: Мађарски језик: морфологија мађарског језика
Статус предмета: Обавезни: Ху; / Изборни: Скс, Енг, Ж, Кул, Ком
Број ЕСПБ: 3
Услов: Знање мађарског језика
Циљ предмета Стицање знања о врстама речи, њиховим семантичким, морфолошким, синтаксичким обележјима и функцијама унутар система савременог мађарског језика у циљу разумевања грамичке структуре мађарског језика и оспособљавања за даља комплексна и компартивна, односно контрастивна лингвистичка истраживања.
Исход предмета Студент зна морфолошки систем савременог мађарског језика, има способност аналитичког размишљања у области морфологије, разуме суштину аглутинаивног и синтетичког морфолошког језичког типа у односу на остале (флективне, изоативне, као и аналитичке) морфолошке типове, и сходно томе уме да изолује врсте морфема унутар морфолошке структуре облика речи и идентификује њихове семантичке, морфолошке и синтаксичке функције, што представља основу за потпуније сагледавање језика као комплексног грамичког система, односно за примену стеченог знања у даљим комплекснијим и компартивним, односно контрастивним лингвистичким истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови морфологије. Општа обележја грамичког система мађарског језика у односу на индоевропске језике. (Однос аглутинације и флексије, односно аналитичности и синтетичности у коњугационој и деκлинационој парадигми). Семантичке, морфолошке, синтаксичке и комуникативно-прагматичке особине врста речи. Категоријална и функционална обележја. (Настава се везује за следеће категорије: глаголи и помоћни глаголи, инфинитив, глаголски придеви, глаголски прилог, именице, придеви, заменице, прилози, односне речи: префикси, партикули, артикули, постпозиционе речце, везници, интерјекционе и модалне речи.) Функције глаголских и именских речи у предикативној синтагми. Конгруенција. Синтагматичко понашање појединих врста речи. <i>Практична настава</i> Обрада примера и израда аналитичко-синтетичких типова задатака из наведених тематских целина. Идентификација и интерпретација научених појмова унутар текста.
Литература 1. Keszler Borbála (szerk.). 2000. <i>Magyar grammatika</i> Bp: Nemzeti Tankönyvkiadó. 2. Keszler Borbála–Lengyel Klára (szerk.). 2009). <i>Magyar grammatikai gyakorlókönyv</i> . Bp: Nemzeti Tankönyvk. 3. A. Jászó Anna (szerk.). 2007.. <i>A magyar nyelv könyve</i> . Bp. Trezor Kiadó. 4. Dobsonyi Sándor–Hangay Zoltán–Nagy Katalin. (szerk.) 2003. <i>Szófajtani elemzések</i> . Bp. Tinta Könyvkiadó. 5. Kiefer Ferenc (szerk.) 2006. <i>Magyar nyelv</i> . Bp. Akadémiai Kiadó. 6. Hegedűs Rita. 2019 [2004]. <i>Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések</i> . Bp. Tinta Kiadó. 7. H. Varga Márta (szerk.). 2018. <i>Segédlet nyelvi formák és grammatikai funkciók tanulmányozásához (elmélet és gyakorlat)</i> . Bp. KRE BTK – L'Harmattan Kiadó.

Студијски програм: ОАС – Језик, књижевност, култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Енглеско-српски језички контакти
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Одслушани/положени предмети Увод у лингвистику 1 и Увод у лингвистику 2.
Циљ предмета: да се студенти упознају с феноменом међујезичких контаката и језичког позајмљивања, да критички сагледају утицаје енглеског језика на српски, да усвоје препоруке за стандардизовану употребу речи и имена из енглеског језика у српском, да овладају основним појмовима и терминима из контактне лингвистике.
Исход предмета: теоријски аспекти – усвојеност релевантних знања, појмова и термина; практични аспекти – активна примена наведених знања и сналажење у конкретним језичким ситуацијама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Енглески као одомаћени страни језик: својства и импликације. Утицаји енглеског језика на српски. Англосрпски: настанак и нивои испољавања. Основни појмови и термини из контактне лингвистике: међујезички контакти, језик давалац и језик прималац, интерференција, непосредно и посредно позајмљивање, примарна и секундарна адаптација. Англицизам: дефиниција и типологија. Критичка анализа садашње употребе речи и имена из енглеског језика у српском; псеудонорма. Контактна језичка култура и грађење контактнोजезичке компетенције; посебни корисници језика. Препоруке за ваљану и доследну употребу англицизама (речи и акронима) и имена из енглеског језика у српском: изговор, правопис, морфосинтакса, творба, семантика/прагматика; принципи транскрипције. Типичне грешке у свакодневной употреби речи и имена из енглеског језика. Најважнији нормативни приручници. <i>Практична настава:</i> Увежбавање обрађеног градива на конкретним језичким подацима из српског и енглеског језика. Критичка анализа употребе речи и имена из енглеског језика у одабраним текстовима на српском језику. Препознавање и исправљање грешака. Разрешавање недоумица.
Литература 1. Васић, В., Прћић, Т., & Нејгебауер, Г. (2018). <i>Du yu speak anglosrpski? Речник новијих англицизама</i> (Треће, електронско издање). Нови Сад: Филозофски факултет. (http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2018/978-86-6065-451-1) 2. Клајн, И. (2011). Речник језичких недоумица. Нови Сад: Прометеј. 3. Панић-Кавгић, О. (2006). <i>Колико разумемо нове англицизме</i>. Нови Сад: Змај. 4. Пешикан, М. и др. (2010). <i>Правопис српског језика</i> (Измењено и допуњено издање). Нови Сад: Матица српска. 5. Прћић, Т. (2019). <i>Енглеско-српски речник географских имена</i> (Друго, електронско издање). Нови Сад: Филозофски факултет. (http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-498-6_0.pdf) 6. Прћић, Т. (2018). Нови транскрипциони речник енглеских личних имена (Треће, електронско издање). Нови Сад: Филозофски факултет. (http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2018/978-86-6065-497-9) 7. Прћић, Т. (2019). Енглески у српском (Треће, електронско издање). Нови Сад: Филозофски факултет. (http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-512-9.pdf) 8. Радовановић, М. (ур.) (1996). <i>Српски језик на крају века</i>. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 9. Филиповић, Р. (1986). <i>Теорија језика у контакту. Увод у лингвистику језичних додира</i>. Загреб: Југославенска академија знаности и умјетности – Школска књига. 10. Филиповић, С. (2005). <i>Изговор и писање рачунарских англицизама у српском језику</i>. Београд: Задужбина Андрејевић.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Дидактика
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета Усвајање знања о садржајима и елементима наставног процеса и увођење студената у основе планирања и реализације наставе; Упознавање са теоријским приступима и практичним импликацијама примене интерактивних наставних стратегија, метода, облика рада и наставних средстава; Оспособљавање студената за планирање, реализацију и (само)евалуацију квалитетне наставе и подстицања активности, интересовања и креативности ученика; Оспособљавање за наставни рад и интеракцију у циљу пружања подршке развоју личности ученика.
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне основне дидактичке појмове из области образовања и наставног процеса; – Идентификују елементе за квалитетну припрему, реализацију и (само)евалуацију наставе; – Разумеју улогу и значај наставника у реализацији квалитетне наставе и успостављању сарадње са ученицима; – Анализирају и процењују савремене наставне стратегије, методе и облике рада и њихову примену у настави; – Планирају и креирају план рада у настави са циљем реализације квалитетне наставе и пружања подршке ученицима у учењу и напредовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни дидактички појмови; Садржај и елементи наставног процеса (ученик, наставник, наставни садржај, наставна средства); Наставне стратегије, методе наставе, облици рада - различити приступи, класификације и импликације у настави; Наставни садржаји (план и програм наставе и учења, структура, врсте). Планирање и припремање наставника за наставу (исходи учења, циљ и задаци наставе, израда годишњих, полугодишњих планова и припрема за наставни час). Реализација и евалуација наставног часа; Активност и креативност ученика у настави; Интеракција и комуникација у настави и управљање одељењем; Стварање подстицајног окружења за учење и подстицање интересовања ученика; Улога и значај наставника у наставном процесу; Оцењивање ученичког рада и домаћи радови. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложену или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: IEP-D2. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika I – Predmet didaktike</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika III – Organizacija nastave</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vulfolk, A., Hjuz, M. i Volkap, V. (2015). <i>Psihologija u obrazovanju II, III</i>. Beograd: Clio. – Brofi, Dž. (2015). <i>Kako motivisati učenike da uče</i>. Beograd: Clio. – Jensen, E. (2003). <i>Super-nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>. Zagreb: Educa.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Општа лингвистика 2: Одабрани теоријски модели
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: положен испит из предмета Општа лингвистика 1: Појмовник и систематизација
Циљ предмета Стицање знања о важнијим општелингвистичким теоријама
Исход предмета Студент уме да критички тумачи важније општелингвистичке теорије, као и литературу о њима. Студент може да идентификује елементе остварене вербалне и невербалне комуникације и да примени усвојена теоријска знања у самосталним социалингвистичким истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Теорије – Одабране теме:</i> 1. Теорије о природи, пореклу и развоју језичке (говорне) способности, 2. Усвајање језика и говорни поремећаји, 3. Теорија језичке релативности, 4. Бернстајнова теорија језика, 5. Универзалистичке теорије – Ноам Чомски, 6. Теорије вербалне и невербалне комуникације, 7. Теорије језичких контаката, 7.1. Језичко позајмљивање, 7. 2. Билингвизам, 8. Ставови према језику. <i>Практична настава</i> Најважнија литература и њено тумачење, самостални истраживачки рад.
Литература Бугарски, Ранко. Лингвистика о човеку [Сабрана дела 3]. Београд: XX век – Чигоја, 1996, одабране теме. Бугарски, Ранко. Језик у друштву [Сабрана дела 4]. Београд: XX век – Чигоја, 1996, одабране теме. Ивић, Милка. Правци у лингвистици. Београд: XX век, 2001, одабране теме. Радовановић, Милорад. Списи из контекстуалне лингвистике. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1997, одабране теме. Радовановић, Милорад. Социалингвистика. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003, одабране теме. Јанићијевић, Јасна. Комуникација и култура. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2006, по избору. Морис, Дезмонд. Говор тела. Београд: Народна књига – Алфа, 1998, по избору. Пиз, Алан и Барбара. Дефинитивни водич кроз говор тела. Београд: Моно и Мањана, 2005, по избору. Бенцамин Ли Ворф. Језик, мисао и стварност, БИГЗ, Београд, 1979, по избору. Бернстајн, Базил. Језик и друштвене класе. Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979, по избору.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Језик српске средњовековне писмености
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: оделушан курс из старословенског језика
Циљ предмета Стицање знања о основним одликама српске средњовековне писмености, овладавање читањем српскословенских текстова и развијање способности анализе језика и правописа текстова српскословенске писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да чита, разуме и анализира српскословенске текстове на фонолошком и морфолошком нивоу, као и да препознаје типове писма и правописа.
Садржај предмета Теоријска настава: 1. О почецима писмености код Срба: стварање и статус српске редакције старословенског језика; 2. Два тока српске писмености: диглосија; 3. Најстарији споменици српске писмености; 4. Најважнији рани споменици српскословенске писмености: Мирослављево и Вуканово јеванђеље; 5. Главне епохе у развоју српскословенске писмености: рашка и ресавска (основне одлике, писци и жанрови); 6. Фонолошка и морфолошка норма српскословенског језика и њен развој; 7. Транскрипција српскословенских текстова; 8. Типови писма: устав, полуустав и брзопис; 9. Ортографске школе у средњем веку код Срба: босанско-хумска, рашка и ресавска; 10. Штампариие и штампане књиге у средњем веку код Срба. Практична настава (вежбе): Читање, анализа и превод српскословенских текстова различитих жанрова и из различитих епоха.
Литература Грковић Мејдор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Ђорђевић, Петар. <i>Историја српске ћирилице</i> . Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1971. Јерковић, Вера. Српскословенска норма у гласовном и морфолошком систему. <i>Југословенски семинар за стране слависте</i> 33–34 (1984): 55–67; Јерковић, Вера. Средњовековне ортографске школе код Срба. <i>Југословенски семинар за стране слависте</i> 31 (1980): 19–28; Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад : Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Трифунковић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм : ЖКК, Сј
Назив предмета: Српска књижевност 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање са основним карактеристикама књижевности ренесансе и барока и главним представницима ових праваца. Упознавање са основним карактеристикама књижевности XVIII столећа и главним представницима те књижевности.
Исход предмета Познавање основних одлика епохе ренесансе и барока и основних поетичких облика ренесансе и барокне књижевности на јужнословенском простору и основних поетичких и жанровских одлика српске књижевности XVIII века. Познавање најзначајнијих дела и стваралаца у историјском редоследу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Књижевност ренесансе и барока. Теоријска и методолошка полазишта историје књижевности. Хуманизам у Италији. Култура ренесансе. Хрватски хуманисти и европски контекст. (Ј. Шижгорић, К. Пуцић, И. Цријевић, Ф. Петрис.) Песништво и проза у Дубровнику, Сплиту, Задру и Хвару током XV и XVI столећа. (М. Марулић, Ш. Менчетић, Џ. Држић, М. Ветрановић, Х. Луцић, П. Хекторовић, М. Пелегриновић, П. Зоранић, М. Држић, С. Бобаљевић, Д. Рањина, Д. Златарић.) Књижевност XVII столећа. Католичка обнова. Барок. И. Гундулић. Српско-словенска књижевна традиција. Рускословенско доба. Барокне тенденције. Просветитељство и књижевни стилови епохе просвећености. Друштвене и културне прилике, морални и естетички проблеми. (Гроф Ђорђе Бранковић, Рачани, Гаврил Стефановић Венцловић, Јован Рајић, Захарија Орфелин, Симеон Пишчевић, Доситеј Обрадовић, Јован Мушкатировић, Емануил Јанковић, Павле Соларић, Сава Мркаљ.) <i>Практична настава:</i> Рад на текстовима: песништво хрватских латиниста (Ј. Шижгорић, К. Пуцић, И. Цријевић); М. Марулић, <i>Јудита</i> ; поезија (Ш. Менчетић, Џ. Држић, М. Ветрановић, Х. Луцић, М. Пелегриновић, С. Бобаљевић, Д. Рањина, Д. Златарић); Х. Луцић, <i>Робиња</i> ; П. Хекторовић, <i>Рибање и рибарско приговарање</i> ; П. Зоранић, <i>Планине</i> ; М. Држић, <i>Новела од Станца, Дундо Мароје</i> ; И. Гундулић (по избору) Г. Стефановић Венцловић, <i>Црни биво у срцу</i> ; Гроф Ђ. Бранковић, <i>Хронике</i> ; Ј. Рајић; З. Орфелин, <i>Песме</i> ; С. Пишчевић, <i>Мемоари</i> ; Д. Обрадовић, <i>Живот и прикљученија, Писмо Харалампију, Басне; Српска грађанска поезија</i> (прир. Боривоје Маринковић)
Литература Комбол, Миховил. <i>Повијест хрватске књижевности: до народног препорода</i> . Загреб: Матица хрватска, 1961; Павловић, Драгољуб. <i>Старија југословенска књижевност</i> . Београд: Научна књига, 1971; Гарен, Еуђенио. <i>Култура ренесансе</i> . Београд: Нолит, 1982. Франичевић, Марин. <i>Повјест хрватске ренесансне књижевности</i> . Загреб: Школска књига, 1983. Скерлић, Јован. <i>Историја нове српске књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997; Деретић, Јован. <i>Историја српске књижевности</i> . Београд: Просвета, 2004; Павић, Милорад. <i>Историја српске књижевности барокног доба</i> . Београд: Нолит, 1970; Павић, Милорад (прир.). <i>Од барока до класицизма</i> . Београд: Нолит – Просвета, 1973; Чурчић, Лаза. <i>Српске књиге и српски писци 18. века</i> . Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1988; Павић, Милорад. <i>Језичко памћење и песнички облик</i> . Нови Сад: Матица српска, 1976.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност, Српски језик)
Назив предмета: Књижевност за децу у настави
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање и развијање способности студената да аналитички приступају делима књижевности за децу као естетском, психолошком и педагошком феномену и да то знање примене у будућем наставном раду.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - закључе шта карактерише дете као специфични чинилац естетске комуникације; - идентификују, уоче разлике и објасне основне карактеристике књижевности за децу у односу на књижевност за одрасле; - издвоје, процене и објасне основне формално-садржинске одлике књижевности за децу; - разликују основне васпитно-образовне циљеве књижевности за децу; - интерпретирају и процењују естетску вредност одабраних песама за децу - интерпретирају и процењују естетску вредност одабраних прозних дела за децу - анализирају и стваралачки реконструишу (инсценирају с ученицима) драмске текстове за децу
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дете као чинилац естетске комуникације; 2. Основне карактеристике књижевности за децу у односу на књижевност за одрасле (разлике у хоризонту очекивања, форми и садржини, функцији; двострука адресованост дела књижевности за децу). 3. Основне формално-садржинске одлике књижевности за децу: формална и тематско-садржинска сведеност, динамичност радње, сликовитост, мелодиозност, структура, специфична карактеризација ликова, фантастика, игра, хумор, нонсенс, језичко-стилске карактеристике... 4. Васпитно-образовни циљеви књижевности за децу (хуманизовање путем уметности, естетско васпитање, саморазвијање и критичко преиспитивање објективне стварности). 5. Жанрови књижевности за децу: поезија (лирска песма, поема), 6. проза (бајка, приповетка, роман), 7. драмске текстови за децу. <i>Практична настава (вежбе):</i> Рад на тексту – интерпретација репрезентативних дела књижевности за децу: - одабране бајке Ш. Пероа, Х. К. Андерсена, О. Вајлда, Д. Максимовић, И. Брлић Мажуранић, Г. Олујић; - приповетке за децу: Е. Кишон, П. Бак, А. Доде, С. Велмар-Јанковић (<i>Књига за Марка</i>, избор) и др.; - романи: Л. Керол, <i>Алиса у Земљи чуда</i>; А. де Сент Егзипери, <i>Мали Принц</i>; М. Енде, <i>Бескрајна прича</i>; Б. Нушић, <i>Хајдуци</i>; Б. Ћопић, <i>Магареће године</i>; У. Петровић (роман по избору); М. Тодоровић, <i>Вир светова</i>; - избор из поезије за децу: Ј. Ј. Змај, С. Раичковић, Д. Ерић, Д. Лукић, Д. Радовић, Љ. Ршумовић, М. Данојлић, М. Антић, М. Одаловић и др. - избор из драмског стваралаштва за децу: Д. Радовић, А. Поповић, Д. Ковачевић и др.
Литература Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за дјецу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Јовановић, С. (2001). <i>Поетика Душана Радовића</i> . Београд: Научна књига. Јовановић, В. и Т. Росић (ур.). (2012–2019). <i>Књижевност за децу у науци и настави</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука (избор критичких текстова). Љуштановић, Ј. (2004). <i>Црвенкапа грицка вука: студије и есеји о књижевности за децу</i> . Нови Сад:

Дневник.

Љуштановић, Ј. (прир). (2009). *Принцеза лута замком: теоријска мисао о књижевности за децу*. Нови Сад: Змајеве дечје игаре.

Љуштановић, Ј. (2009). *Брисање лава: поетика модерног и српска поезија за децу од 1951. до 1971. године*. Нови Сад: ДОО Дневник.

Опачић, З. (2011). *Наивна свест и фикција*. Нови Сад: Змајеве дечје игаре.

Пешикан-Љуштановић, Љ. (2012). *Госпођи Алисиној десној нози*. Нови Сад: Змајеве дечје игаре.

Радикић, В. (2003). *Змајево песништво за децу*. Нови Сад: Змајеве дечје игаре.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност, Српски језик
Назив предмета: Методологија проучавања књижевности
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба се упознају са општом проблематиком методологије проучавања књижевности и да овладају посебним методама проучавања књижевности у хронолошком следу од половине 19. века до данас.
Исход предмета Познавање опште проблематике и оспособљеност за примену курентних метода у проучавању књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови: метода и књижевне методологије. Класификације. Теорија, историја, књ. критика. Општа књ. и компаратистика. Књижевна терминологија. Историјски преглед. Позитивизам: Тен и Шерер. Марксизам и марксистичка критика. Антипозитивистичка побуна: руски формалисти (Шкловски, Ејхембаум, Тињанов), Англоамеричка нова критика; Феноменолошки приступ (Ингарден и Женевска школа); Структурализам: Р. Јакобсон, К. Леви Строс, Р. Барт. Семиотика. Улога читаоца: естетика рецепције (Јаус); читаочев одговор. Постструктурализам: Р. Барт, интертекстуалност; деконструкција. Новије тенденције: културни материјализам, нови историзам, феминизам, студиј културе, критика постколонијалног дискурса, неореторика. Бахтинове идеје у проучавању књижевности. <i>Практична настава</i> Поетике од романтизма до постмодерне. Интерпретација књижевног уметничког текста на релацији текст-епоха.
Литература 1. Грдинић, Н. <i>Методологија проучавања књижевности</i>, уџбеник у електронском облику. 2. Милосављевић, П. (1985) <i>Методологија проучавања књижевности</i>. Нови Сад: Светови. 3. Бекер, М. (прир.) (1986) <i>Сувремене књижевне теорије</i>. Загреб: СНЛ. 4. Шутић, М. (прир.) (2004). <i>Књижевне теорије XX века</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност. 5. Vužinjska, A. i Markovski, M. P. (2009). <i>Književne teorije XX veka</i>. Beograd: Službeni glasnik. 6. Едиција о епохама у издању Обод Цетиње (1967).

Студијски програм: Мађарски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Одсек за англистику, Журналистика, Културологија, Комуникологија и односи са јавношћу
Назив предмета: Мађарски језик: Лексиколошка семантика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Знање мађарског језика
Циљ предмета Систематизовање знања о лексичко-фразеолошком, морфосинтаксичком и синтаксичком систему стандардног језика
Исход предмета Оспособљеност за одговарајући избор лексичких и граматичких јединица у зависности од садржаја текста, жанра и медија.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам речи. Речнички фонд мађарског језика. Лексеме и фраземе. Слојеви лексике. Основна и допунска лексика. Речи говорног и књижевног језика. Дијалекти. Друштвено раслојавање лексике. Изворне речи, позајмљенице и стране речи. Ставови у семантици. Узајамна повезаност семантичких чинилаца. Тенденција мотивисаности и немотивисаности речи. Речничко значење и контекстуално значење речи. Хомонимија. Синонимија. Типови поља речи и поља значења. Паронимија. Антонимија. Модели промене значења у савременом мађарском језику. <i>Практична настава:</i> Лексичка анализа текстова и фразеологија у различитим текстовима.
Литература 1. Károly Sándor. 1970. <i>Általános és magyar jelentéstan</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. 2. Rácz Endre és Szathmári István. 1980. <i>Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből</i> . Budapest: Tankönyvkiadó. 3. Minya Károly. 2003. <i>Mai magyar nyelvújítás</i> . Budapest: Tinta Kiadó. 4. Tolcsvai Nagy Gábor. 1989. Szempontrendszer a szókincs megközelítéséhez. In <i>MNy</i> . 85. 319—27. 5. Penavin Olga. 1986. <i>Nyelvjárás és köznyelv</i> . Újvidék: Forum. 6. Forgács Tamás. 2007. <i>Bevezetés a frazeológiába. A szólás- és közmondáskutatás alapjai</i> . Budapest: Tinta. 7. Kiss Jenő—Szűts László. 1988. <i>A magyar nyelv rétegződése</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. 8. Grétsy László. 1988. <i>Mai magyar nyelvünk</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. 9. Kiefer Ferenc. 2000. <i>Jelentéelmélet</i> . Budapest: Corvina. 10. Kiefer Ferenc szerk. 2003. <i>A magyar nyelv kézikönyve</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност, Српски језик
Назив предмета: Методологија проучавања књижевности
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба се упознају са општом проблематиком методологије проучавања књижевности и да овладају посебним методама проучавања књижевности у хронолошком следу од половине 19. века до данас.
Исход предмета Познавање опште проблематике и оспособљеност за примену курентних метода у проучавању књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови: метода и књижевне методологије. Класификације. Теорија, историја, књ. критика. Општа књ. и компаратистика. Књижевна терминологија. Историјски преглед. Позитивизам: Тен и Шерер. Марксизам и марксистичка критика. Антипозитивистичка побуна: руски формалисти (Шкловски, Ејхембаум, Тињанов), Англоамеричка нова критика; Феноменолошки приступ (Ингарден и Женевска школа); Структурализам: Р. Јакобсон, К. Леви Строс, Р. Барт. Семиотика. Улога читаоца: естетика рецепције (Јаус); читаочев одговор. Постструктурализам: Р. Барт, интертекстуалност; деконструкција. Новије тенденције: културни материјализам, нови историзам, феминизам, студиј културе, критика постколонијалног дискурса, неореторика. Бахтинове идеје у проучавању књижевности. <i>Практична настава</i> Постике од романтизма до постмодерне. Интерпретација књижевног уметничког текста на релацији текст-епоха.
Литература 1. Грдинић, Н. <i>Методологија проучавања књижевности</i>, уџбеник у електронском облику. 2. Милосављевић, П. (1985) <i>Методологија проучавања књижевности</i>. Нови Сад: Светови. 3. Бекер, М. (прир.) (1986) <i>Сувремене књижевне теорије</i>. Загреб: СНЛ. 4. Шутић, М. (прир.) (2004). <i>Књижевне теорије XX века</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност. 5. Bužinjska, A. i Markovski, M. P. (2009). <i>Književne teorije XX veka</i>. Beograd: Službeni glasnik. 6. Едиција о епохама у издању Обод Цетиње (1967).

Студијски програм: Српски језик као нематерњи и страни и књижевност
Назив предмета: Војвођанска мађарска књижевност – методичке апликације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са настанком, формирањем, статусом и основним одликама војвођанске мађарске књижевности.
Исход предмета Студент препознаје карактеристике регионалног идентитета, књижевних токова и књижевних институција војвођанских Мађара. Артикулише самосталне критичке мисли о војвођанској мађарској књижевности и своје знање о мањинској књижевности примењује у настави.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предисторија и културна историја региона. 2. Почети и прве институције мађарске књижевности у Војводини. 3. Теорија локалног колорита и „војвођанска“ авангарда. 4. Корнел Сентелеки као оснивач и уметник. 5. Женско писмо између два светска рата. 6. Улога часописа између два светска рата. 7. Улога часописа у формирању српско-мађарских књижевних контаката. 8. Часопис „Уј Симпозион“ и млади ствараоци шездесетих година окупљени око часописа. 9. Поезија Ота Толнаија и Иштвана Домонкоша. 10. Прозно стваралаштво Ласла Вегела и Нандора Гиона. 11. Перформансе, хепенинзи, гласовна и визуелна уметничка дела: Каталин Ладик и Балинт Сомбати. 12. Антологије у преводу. 13. Преводи и настанак књижевног канона. 14. Најновија генерација младих стваралаца. <i>Практична настава</i> Читање текстова и формирање критичког мишљења о савременој војвођанској мађарској књижевности.
Литература Имре Бори. 1976. Књижевност југословенских Мађара. Нови Сад: Матица српска. Иштван Сели ет ал. 1983. <i>Неоибчни поклон</i> . Нови Сад: Матица српска. Имре Бори. 1984. Хид 1934–1984. Нови Сад: Форум. Иштван Сели ет ал. 1986. <i>Корен и крила</i> . Нови Сад: Матица српска. Саба Бабић. 2003. <i>Српска рецепција мађарске књижевности</i> . Нови Сад: Матица српска. Арпад Вицко уред. 2003. <i>Једина прича. Антологија прозе</i> . Нови Сад: Форум. Éva Toldi. 2015. Portable domovina: Reprezentacije prostora i povrede granica u prozi Nándora Giona. Zagreb: <i>Književna smotra</i> , br. 177 (3), vol. XLVII, 117–124. Eva Toldi. 2016. Panonizam u interliterarnoj poziciji. <i>Anafora</i> . vol. 3, no. 1. 117–126. . Eva Toldi. 2016. Interkulturalnost i evropska književna orijentacija u delu Kornela Sentelekija In Zbornik radova Osmi međunarodni interdisciplinarni simpozijum „Susret kultura“, ur. Ivana Živančević-Sekeruš et al. Novi Sad: Filozofski fakultet. 353-362.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Традиционална култура Срба
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљеви предмета Проширивање знања о пореклу и историји Словена и оспособљавање студената за усвајање знања о традиционалној култури Срба и њеним основним елементима, категоријама и представама, односно систему знакова који чине „језик“ те културе.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - изведу закључак о пореклу, историји и првобитним религијским веровањима Словена; - објасне значење појма традиционална култура (народна култура, етнокултура) - уочавају и разликују основне елементе који чине систем традиционалне културе; - реконструишу садржај традиционалне културе и њене слике света; - самостално идентификују и тумаче елементе традиционалне културе и њихову функцију и значење у одабраним примерима усмене књижевности у којима се они рефлектују.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Порекло и историја Словена (Словени и Срби у дијахронијској перспективи), религија старих Словена. Значење и садржај појма традиционална култура (народна култура, етнокултура); традиционална култура као израз јединствене слике света; реконструисање садржаја традиционалне културе и њене слике света; однос културе и природног језика као система знакова; семантичке јединице језика традиционалне културе: вербалне манифестације (песнички облици), радње, предмети и појаве; бинарне опозиције; традиционална култура као систем знакова (циклично поимање времена; просторни односи – горе/ доле, лево/ десно...; свој/ туђи, елементи природе (вода, земља, небо, небеска тела); бића – богови, демони, хероји, свеци, људи, њихове номинације и атрибуције; биљке; животиње, предмети, појаве; социјални односи и сродство. <i>Практична настава: Вежбе</i> Анализа одабраних дела усмене књижевности у којима се рефлектују поменуте представе.
Литература Гура, А. (2005). <i>Симболика животиња у словенској народној традицији</i> . Београд: Бримо, Логос, Глобосино – Александрија. Деретић, Ј. (2005). <i>Културна историја Срба</i> . Београд: Дерета. Elijade, M. (1980). <i>Sveto i profano</i> . Prev. Z. Stojanović. Vrnjačka Banja: Zamak kulture. Ђорђевић, Т. Р. (1953). <i>Вештица и вила у нашем народном веровању и предању/ Вампир и друга бића у нашем народном веровању и предању</i> . Српски етнографски зборник. LXVI, Београд: САНУ. Ђорђевић, Т. Р. (1958). <i>Природа у веровању и предању српског народа</i> , I-II. Београд: Научно дело. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномитологија</i> . Београд: Службени гласник. Кулишић, Ш., Петровић, П. Ж., Пантелић, Н., (ур.) (1998). <i>Српски митолошки речник</i> . Београд: Етнографски институт САНУ, Интерпринт. Lovmjanjski, H. (1996). <i>Religija Slovena</i> . Beograd: Biblioteka XX vek: Slovograf. Недељковић, М. (1990). <i>Годишњи обичаји у Срба</i> . Београд: „Вук Караџић“. Раденковић, Љ. (1996). <i>Симболика света у народној магији Јужних Словена</i> . Ниш: Просвета. Толстој, С., Раденковић, Љ. (ур.) (2001). <i>Словенска митологија: енциклопедијски речник</i> . Београд: Zeptr Book World. Чајкановић, В. (1994). <i>Сабрана дела из српске религије и митологије</i> , 1-5. Београд: СКЗ, БИГЗ, Просвета, Партеон М. А. М. (одабрана поглавља).

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и са концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре; учествује у припреми, организацији и извођењу радионица и другим ваннаставним активностима (представа, квизова, такмичења из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, као и у школама страних језика; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада те осталих активности Факултета итд.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремени правци у лингвистици
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са главним постструктуралистичким правцима, њиховим представницима те идејама, циљевима, методолошким поставкама и донетима.
Исход предмета Студент је усвојио главна теоријска начела и овладао основним методолошким поступцима у анализи типичним за најважније савремене лингвистичке правце.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Структурализам и његов утицај на развој модерне лингвистичке мисли: Женевска школа, Прашки лингвистички кружок, америчка дескриптивна лингвистика. Формалне граматике и методи дескриптивне лингвистике. Депенденцијална граматика и теорија валентности – Манхајмска и Лајпцишка школа: појмовник и аспекти језичке анализе. Генеративна граматика: теорија фразних структура, Х-бар теорија, минималистички програм. Падежна граматика: Чарлс Филмор и дубински падежни систем. Когнитивна лингвистика: учење о метафорама Лејкофа и Џонсона, просторно-процесна семантика Л. Талмија, когнитивна граматика Р. Ланакера. Конструкциона граматика: теоријски модели А. Голдберг и В. Крофта. Лексичко-функционалне граматике: модели С. Дика, М. А. К. Халидеја, А. В. Бондарка, Г. А. Золотове и др. лексикалистичке теорије. Теорија граматикализације: фазе граматикализације и граматикализациони канали у језику.
Литература Ивић, М. (2001). <i>Правци у лингвистици</i> . Београд: XX век. Мунен, Ж. (2001). <i>Историја лингвистике</i> . Београд: XX век. * Bugarski, R. (2003). <i>Uvod u opštu lingvistiku</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Novi Sad: Zavod za izdavanje udžbenika. Croft, W., Cruse, A. D. (2004). <i>Cognitive Linguistics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Glovacki-Bernardi, Z. i dr. (2001). <i>Uvod u lingvistiku</i> . Zagreb: Školska knjiga. De Sosir, F. (1969). <i>Opšta lingvistika</i> . Beograd: Nolit. Mihaljević, M. (1998). <i>Generativna sintaksa i semantika</i> . Zagreb: HFD. Yule, G. (2000). <i>The Study of Language</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Литература за студенте на мађарском наставном језику: Chomsky, Noam. 1985. <i>Generatív grammatika</i> , Budapest: Európa Könyvkiadó. Kálmán László–Trón V.–Varasdy Károly. 2002. <i>Lexikalista elméletek a nyelvészetben</i> . Budapest: Tinta Könyvkiadó. Kertész András–Pelyvás Péter. 2005. Tanulmányok a kognitív szemantika köréből. In <i>ÁNyT. XXI</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Kiefer Ferenc főszerk. 1992. <i>Strukturális magyar nyelvtan 1. Mondattan</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Kövecses Zoltán–Benczes Réka. 2010. <i>Kognitív nyelvészet</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. É. Kiss Katalin–Kiefer Ferenc–Siptár Péter. 1998. <i>Új magyar nyelvtan</i> . Budapest: Osiris. Máté Jakab. 1998. <i>A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Saussure, Ferdinand de. (1967)1997. <i>Bevezetés az általános nyelvészetbe</i> . Budapest: Gondolat.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Актуелне теме у англистичкој лингвистици
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Увод у англистичку лингвистику, Граматика енглеског језика 1–4
Циљ предмета Упознавање студената са поставкама из англистичке лингвистике, гранама лингвистике, проучавањем језика и поделама језика у свету.
Исход предмета Оспособљеност студената да примењују поставке англистичке лингвистике, да критички користе лингвистичку литературу и припремају стручна саопштења из ове области.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Лингвистика као наука о језику, поделе лингвистике и поједине њене интердисциплинарне гране (социолингвистика, психолингвистика). Одлике и функције језика. Кратак преглед проучавања језика од старог века до данас. Језички модели и приступи проучавању језика (дубински падежи, трансформационо-генеративна граматика и други). Језици у свету и поделе језика (генетска и типолошка). Порекло језика и писма. Усвајање језика. Језици у контакту, ареална лингвистика. Пиджин и креолски језици. Језик и мишљење, језичке универзалије и језички релативизам, емпирицизам и ментализам. Језик и друштво, раслојавање језика (територијално, друштвено и функционално, сленг), језичко позајмљивање и пуризам. <i>Практична настава</i> Студентске презентације на одабрану тему, вежбе за рекапитулацију и проширивање тема обрађених на часу.
Литература Clackson, J. (2012). <i>Indo-European Linguistics</i> . Cambridge: CUP. Crystal, D. (1997). <i>The Cambridge Encyclopedia of Language</i> . Cambridge: CUP. Fromkin, V., Rodman, R and Hyams, N. (2013), <i>An Introduction to Language</i> , Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers Ivić, M. (2001), <i>Pravci u lingvistici</i> , Beograd: BIGZ. Radford, A. et al. (1999), <i>Linguistics</i> , Cambridge: CUP. Robins, R.H. (1984), <i>A Short History of Linguistics</i> , London: Longman. Yule, G. (2000), <i>The Study of Language</i> , Cambridge: CUP.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремена лингвистичка русистика: комуникативно-семантичка синтакса
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Руски језик 1 и 2, те Увод у славистику 1 и 2
Циљ предмета Упознавање студената са појмовима, терминологијом и комуникативним и прагматичким аспектима синтаксе. Актуелизација и активизација основних реченичних модела, интерпретационих механизма, овладавање синонимским трансформацијама.
Исход предмета Усавршавање теоријских и практично-оперативних језичких знања. Постизање вишег нивоа језичке компетенције и дубље разумевање сложених комуникативних аспеката средстава језичког израза и укупне структуре руског и српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови комуникативне синтаксе. Реченица и исказ. Текст и дискурс. Типови исказа. Пропозиција/диктум, модални оквир/модус, комуникативни циљ (интенција говорника). Предикатско-аргументска структура исказа. Деикса и актуелизација реченице. Квалификативне и социјалне категорије модуса. Функционално-комуникативна перспектива исказа (актуелно рашчлањивање реченице – тема и рема) и ред речи у реченици. Модификације реченице по линији изражавања субјекта – имперсонализација. Инфинитивне, номинативне, императивне реченице. Теорија говорних чинова. Прагматичке пресупозиције. Повезаност реченичних модела и лексичко-семантичких група глагола. Монопредикативне и полипредикативне структуре. Комплексна анализа перформативних исказа у руском и другим словенским језицима. Изражавање апелативности у руском и другим словенским језицима. Трансформација управног у неуправни говор. Синонимичност агентивних и неагентивних реченица (конверзија). Декомпоновање предиката. Кондензација, номинализација, парцелација реченице. Прагматичка интерпретација дескрипције са становишта адресанта и адресата. Монолог, дијалог, полилог. <i>Практична настава</i> Читање, превод и комуникативно-синтаксичка анализа одабраних текстова. Вежбе решавања синтаксичких тестова са аспекта комуникативно-семантичке и прагматичке интерпретације реченица-исказа. Модификације и трансформације различитих типова реченица-исказа. Провере израде домаћих задатака. Презентације самосталног студентског рада.
Литература Крылова О.А. (2009) Коммуникативный синтаксис русского языка. Москва: ЛИБРОКОМ Золотова Г.А. (2007) Коммуникативные аспекты русского синтаксиса. Москва: Наука Золотова Г.А. и др. (2004) Коммуникативная грамматика русского языка, Москва: МГУ Арутюнова Н.Д. (2005) Предложение и его смысл: логико-семантические проблемы. Москва: Эдиториал УРСС Белошапкова В.А. (ред.). (2003) Современный русский язык. Москва: Азбуковник Всеволодова М.В. (2000) Теория функционально-коммуникативного синтаксиса. Москва: МГУ Иссерс О.С. (2012) Коммуникативные стратегии и тактики русской речи. Москва: URSS: ЛКИ Сидорова М.Ю. (2001) Современный русский язык. Сборник упражнений к "Коммуникативной грамматике". Москва: МГУ Шмелева Т.В. (1994) Семантический синтаксис. Красноярск: Красноярский гос. ун-т Маслова А.Ю. (2010) Введение в прагмалингвистику. Москва: Флинта/Наука Пипер П. и др. (2005) Синтакса савременог српског језика: проста реченица. Београд: САНУ; Нови Сад: Матица српска Тошковић В. (2001) Korelaciona sintaksa: projekcional. Graz: Institut für Slavistik der Karl-Franzens-Universität

Graz

Войводич Д. (2001) Перформатив как объект полиаспектной лингвистической интерпретации. В: Актуальные проблемы преподавания филологических дисциплин. Саранск: "Красный Октябрь" (с. 69–73)

Войводич Д.П. (2003) Функционально-семантическое поле перформативности в славянских языках. Сборник Матице српске за славистику 63. Нови Сад: Матица српска (с. 45–77)

Войводич Д.П. (2012) Обращение на фоне других разновидностей апеллятивности (на материале русского и других славянских языков). В: *Славянская историко-культурная и языковая ситуация* : колл. монография. Славянск-на-Кубани: Изд. центр филиала ФГБОУ ВПО „КубГУ“ (с. 266–285)

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Анализа грешака: морфолошки ниво
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Стандардни српски језик: Морфологија
Циљ предмета Студент треба да усвоји основна знања о анализи грешака (како је настала, који су њени основни теоријски појмови), затим да се упозна с могућим приступима анализи грешака, могућим класификацијама, да савлада њена четири основна корака, те да стечена знања – заједно са знањима из морфологије српског језика – примени на аутентичну језичку продукцију страних студената, и да се тако оспособи за саму анализу грешака.
Исход предмета На крају курса студент ће владати основним појмовима анализе грешака, знаће да их повеже с морфолошким појмовима, да и једне и друге примени на усмену или писану продукцију страних студената, те да издвоји грешке морфолошког карактера и да на њима спроведе одговарајућу анализу (евентуално и да објасни како грешке настају).
Садржај предмета Теоријска настава: 1. Појам анализе грешака. 2. Основне фазе анализе грешака. 2.1. Прикупљање грађе. 2.2. Идентификација грешака. 2.3. Дескрипција грешака. 2.4. Експланација грешака. 3. Могући приступи и методе у анализи грешака. 4. Преглед досадашњих анализа грешака у српском језику као страном и нематерњем. 5. Грешке морфолошког нивоа. 5.1. Грешке у творби глаголских облика. 5.2. Грешке у творби именских речи. Практична настава: Анализа писане продукције страних студената, издвајање и анализа погрешних морфолошких облика глаголских и именских речи.
Литература Babić, Biljana. <i>Naučimo srpski 1 i 2 – Rečnik glagola</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. 2011. Babić, Biljana. Greške u tvorbi prezentskih oblika na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog. <i>Језици и културе у времену и простору III</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, 569–581. 2014. Babić, Biljana. Greške u tvorbi oblika futura I na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog. <i>Језици и културе у времену и простору IV/2</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, 143–153. 2014. Babić, Biljana. Greške u tvorbi oblika participa aktiva na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog. <i>Српски као страни језик у теорији и пракси 3</i>. Београд: Филолошки факултет, 143–154. 2016. Клајн, Иван. <i>Граматика српског језика за странце</i>. Београд: Завод за уџбенике. 2006. Mrazović, Pavica, Zora Vukadinović. <i>Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance</i>. Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića – Novi Sad: Dobra vest. 1990. Пипер, Предраг, Иван Клајн. <i>Нормативна граматика српског језика</i>. Нови Сад: Матица српска. 2013.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематрењи и страни језик и књижевност; модул: Румунски језик и књижевност)
Назив предмета: Основи синтаксе: реченична структура
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним поставкама и појмовним апаратом синтаксе и семантике и овладавање знањима о конституисању просте реченице с посебним освртом на типологију и карактеристике основних реченичних конституената као и система глаголских облика.
Исход предмета: Успешна сегментација текста: идентификација сентенцијалних и синтагматских структура и успешна морфосинтаксичка анализа основних реченичних конституената. Разликовање допунских и одредбених синтагми, њихова семантичка и функционална идентификација. Успешна трансформација реченичних у нереченичне структуре.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основни синтаксички појмови; 2.Синтагма, клауза, реченица; 3.Обележја просте реченице, типологија, реченични конституенти; 4. Предикат: типологија према различитим критеријима и основне карактеристике појединих типова; 5. Глаголски предикат, синтакса и семантика глаголских облика за обележавање времена и за обележавање начина: типологија, обележја, функције и значења; 6.Субјекат: граматичка и семантичка обележја; 7. Однос с предикатом: конгруентност/инконгруентност, семантичка спојивост; 8. Персоналност/имперсоналност, активност/пасивност; 9. Комплементизација/детерминација, валенција, рекција; 10. Класификација комплемената; 11. Објекат (типологија); 12. Глаголска дијатеза. 13. Допунски адвербијал (типови, граматичка и семантичка обележја); 14. Номинална комплементизација, квалификативне допуне; 15. Детерминација (обавезна детерминација експлицитног/имплицитног карактера); 9. Глаголска детерминација, именско-глаголска детерминација, именска детерминација; 10. Реченични еквиваленти (номинализација, кондензација, парцелација). <i>Практична настава</i> Рад на тексту, приказ и разговор о литератури (излагање, презентација), провера знања тестирањем
Литература Белић, Александар. <i>Опита лингвистика</i> [Изабрана дела. I и II]. Београд/Н. Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Будућност, 1998; Вићентић, Биљана и др. <i>Грађа за библиографију српске синтаксе [1858- 1998]</i>. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2001; Мразовић, Павица. <i>Граматика српскохрватског језика за странце</i>. Ср. Карловци/Н. Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009; Пипер, Предраг и др. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i>. Београд: Институт за српски језик, Београдска књига, Матица српска, 2005; Радовановић, Милорад. <i>Списи из синтаксе и семантике</i>. Сремски Карловци/Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Добра вест, 1990; Радовановић, Милорад. Библиографија радова Милке Ивић. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику XXVII-XXVIII</i> (1984-1985): 1-13; Станојчић, Живојин; Поповић, Љубомир; Мицић, Стеван. <i>Савремени српскохрватски језик и култура изражавања</i>, Нови Сад / Београд: Завод за уџбенике, 1989 [или неко од каснијих издања]; Стевановић, Михаило. <i>Савремени српскохрватски језик (Граматички системи и књижевнojeзичка норма)</i>. Синтакса [књига II]. Београд: Научна књига, 1979.

Студијски програм : ЖК, Сј, Скс
Назив предмета: Српска књижевност 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: положена Српска књижевност 1
Циљ предмета Упознавање са основним карактеристикама српске књижевности XIX и XX столећа и главним представницима те књижевности.
Исход предмета Познавање основних поетичких и жанровских одлика српске књижевности XIX и XX века. Познавање најзначајнијих писаца и дела у историјском редоследу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предромантизам, романтизам и класицизам у Европи и код нас. (Л. Мушицки, М. Видаковић, В. Карацић, Ј. Стерија Поповић, П. Петровић Његош, Б. Радичевић, Ј. Јовановић Змај, Ђ. Јакшић, Л. Костић.) Реализам и натурализам (С. Марковић, Ј. Игњатовић, С. Сремац, С. Матавуљ, Б. Нушић, Л. Лазаревић, С. Ранковић, Р. Домановић, В. Илић.) Књижевност XX столећа: Заокрет ка Европи. Критичари, носиоци европеизације (Ј. Недић, Б. Поповић, Ј. Скерлић.) Символизам (Ј. Дучић, М. Ракић, А. Шантић, В. Петковић Дис.) Модерни приповедачи (П. Кочић, Б. Станковић). Српска књижевност између два рата. Експресионизам (М. Црњански, Р. Петровић). Надреализам (Р. Петровић, М. Дединац). Социјална литература (Ђ. Јовановић, Ј. Поповић). Најзначајнији писци епохе (И. Андрић, М. Настасијевић, И. Секулић). Ратна и послератна књижевност. Стварање у оквиру социјалистичког реализма (1946-1952). Почети естетског плурализма (1952-1956). Ка естетској аутомности и пуном плурализму (после 1960). Представници: Д. Максимовић, М. Лалић, Б. Ћосић, Д. Ћосић, О. Давичо, В. Попа, М. Павловић, Б. Миљковић, М. Селимовић, В. Десница. <i>Практична настава</i> Рад на текстовима: Ј. Стерија Поповић, <i>Кир Јања</i> ; П. Петровић Његош, <i>Горски вијенац</i> ; Б. Радичевић, <i>Песме</i> ; Ј. Јовановић Змај, <i>Песме</i> ; Ђ. Јакшић, <i>Песме</i> и драма по избору; Л. Костић, <i>Песме</i> и драма по избору; Ј. Игњатовић, <i>Вечити младожења</i> , С. Сремац, <i>Поп Тица и поп Спира</i> ; Л. Лазаревић, <i>Приповетке</i> ; С. Матавуљ, <i>Бакоња фра Брне</i> , приповетке по избору; С. Ранковић, <i>Сеоска учитељица</i> ; Р. Домановић, приповетке по избору; Б. Нушић, комедија по избору; В. Илић, <i>Песме</i> . Поезија прве модерне (Ј. Дучић, М. Ракић, А. Шантић, В. Петковић Дис), Б. Станковић, <i>Нечиста крв</i> , И. Андрић, <i>На Дрини ћуприја</i> , <i>Проклета авлија</i> , приповетке; М. Црњански, <i>Сеобе</i> , песме по избору; О. Давичо, песме по избору; Д. Максимовић, <i>Трајим помиловање</i> , песме по избору; М. Селимовић, <i>Дервиш и смрт</i> ; М. Лалић, роман по избору; Д. Ћосић, роман по избору; В. Десница; <i>Прољећа Ивана Галеба</i> ; В. Попа, песме по избору; Б. Миљковић, песме по избору; Д. Киш, <i>Гробница за Бориса Давидовића</i> ; М. Павић, <i>Хазарски речник</i> .
Литература Скерлић, Ј. <i>Историја нове српске књижевности</i> . Београд: Завод уџбенике и наставна средства, 1997; Деретић, Ј. <i>Историја српске књижевности</i> . Београд: Просвета, 2004; Живковић, Д. <i>Европски оквири српске књижевности</i> . Београд: Просвета, 1997; Павић, М. <i>Историја српске књижевности класицизма и предромантизма</i> . Београд: Нолит, 1979; Поповић, М. <i>Историја српске књижевности. Романтизам I-III</i> . Београд: Нолит, 1972; Мишић, З. <i>Критика песничког искуства</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1976; Ненин, М. <i>Српска песничка модерна</i> . Н. Сад: „Венцловић“, 2006; Палавестра, П. <i>Историја модерне српске књижевности</i> . Београд: Службени гласник, 2013.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Глаголи: морфолошке специфичности и лексикографска презентација
Статус предмета: изборни за модул Српски језик и књижевност; обавезни за модул Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положена Морфологија српског језика
Циљ предмета Студент треба да систематизује и прошири знања о морфологији глагола, те да идентификује њихова специфична обележја и уочава њихову корелацију с неопходним лексикографским информацијама.
Исход предмета На крају курса студент ће владати системом глаголских облика у светлу стандарднојезичке норме; биће способан да коригује најчешће грешке у употреби глаголских облика у писаној и усменој продукцији, с акцентом на функционалностилским обележјима текста; биће способан да примени теоријска знања о гл. облицима при утврђивању лексикографских информација релевантних за опште и специјализоване речнике.
Садржај предмета Теоријска настава: 1. Глаголске врсте. 1.1. Сумарни преглед постојећих класификација. 1.2. Глаголски облици и глаголске врсте. 1.3. Глаголски облици неправилног грађења. 1.4. Типична огрешења о норму. 2. Категоријална обележја глагола (лице, време, вид, род, начин). 3. Безлични глаголски облици. 4. Помоћни глаголи. 5. Глаголи у речницима – теоријска полазишта (металексикографија) и практична решења у дескриптивним и специјализованим речницима. Семинарски рад: Анализа морфолошких одлика глагола у писаним текстовима изворних говорника, из различитих функционалних стилова. Идентификација морфолошких информација у речнику глагола.
Литература Babić, Biljana. <i>Naučimo srpski 1 i 2 – Rečnik glagola</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. 2011. Babić, Biljana. Greške u tvorbi prezentskih oblika na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog. <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru III</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 569–581. 2014. Babić, Biljana. Greške u tvorbi oblika futura I na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog. <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru IV/2</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 143–153. 2014. Burzan, Mirjana, Vladislava Petrović, Jožef Vajda. <i>Srpsko-mađarski rečnik glagolske rekcije</i> . Novi Sad: Zavod za izdavanje udžbenika – Institut za južnoslovenske jezike Filozofskog fakulteta. 1992. Клајн, Иван. <i>Граматика српског језика за странце</i> . Београд: Завод за уџбенике. 2006. Mrazović, Pavica, Zora Vukadinović. <i>Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance</i> . Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića – Novi Sad: Dobra vest. 1990. Петровић, Владислава, Коста Дудић. <i>Речник глагола са граматичким и лексичким допунама</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства – Нови Сад: Завод за издавање уџбеника – Сарајево: Свјетлост. 1989. Пипер, Предраг, Иван Клајн. <i>Нормативна граматика српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска. 2013. Станојчић, Живојин, Љубомир Поповић. <i>Граматика српског језика (за гимназије и средње школе)</i> . Београд: Завод за уџбенике. 2016 ¹⁶ . Стевановић, Михаило. <i>Савремени српскохрватски језик (Граматички системи и књижевнोजезичка норма). I Увод – Фонетика – Морфологија</i> . Београд: Научно дело. 1964 ¹ .

Студијски програм : ЖК Српска филологија: Српски језик и књижевност
Назив предмета: Светска књижевност од старог века до просветитељства
Статус предмета: обавезни, семестар V и VI
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положене предиспитне обавезе
Циљ предмета Упознавање студената са главним токовима, појавама и делима античке књижевности, средњег века, ренесансе, барока и рационализма; упућивање у избор и начин коришћења секундарне литературе; оспособљавање за самосталну анализу, тумачење и вредновање књижевног текста.
Исход предмета Способност учачања најзначајнијих обележја класичне, средњовековне и нововековне књижевности и њихово разумевање у циљу даље наградње стеченог знања у каснијим епохама светске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предавања на којима се тумаче следећа дела: <i>Стари завет – Пјесма над пјесмама; Нови завет: Јеванђеље по Јовану; Откровење Јованово; Еп о Гилгамешу; Хомер: Илијада; Одисеја; Есхил: Орестија, Оковани Прометеј; Софокле: Цар Едип, Антигона; Еурипид: Медеја; Хиполит; Вергилије: Енеида. Данте: Пакао (избор); Ф. Петрарка: Канцонијер (избор); Еразмо Ротердамски: Похвала лудости; Сервантес: Дон Кихот; В. Шекспир: Хамлет; Буре; Магбет; Краљ Лир.</i> <i>Практична настава (вежбе):</i> Компаративно (релационо) читање и коментарисање књижевних текстова предвиђених лектиром и додатном литературом.
Литература Дрејн, Цон: <i>Увођење у Стари завет</i>, Београд: Клио, 2003; <i>Увођење у Нови завет</i>, Београд, 2004; Д. Х. Лоренс. <i>Апокалипса</i>, Београд: Графос, 1989; Будимир, Милан, Мирон Флашар. <i>Преглед римске књижевности</i>. Београд: Научна књига, 1986; Вратовић, Владимир. Римска књижевност. Владимир Вратовић (ур.). <i>Повијест свјетске књижевности</i>, 2. Загреб: Младост, 1977; Вебер, Алфред. <i>Трагично и историја</i>. Нови Сад: Дневник –Књижевна заједница Новог Сад, 1987, поглавља о Гилгамешу, Хомеру и грчким трагичарима; Вернан, Жан-Пјер, П. Видал-Наке, <i>Мит и трагедија у античкој Грчкој</i>. I–II. Сремски Карловци –Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1993–1995; Вулић, Никола. <i>Из римске књижевности</i>. Београд: СКЗ, 1958, поглавље о <i>Енеиди</i>; Грејвз, Роберт. <i>Грчки митови</i>. Београд: Нолит, 1969; Дил, Пол. <i>Симболика у грчкој митологији</i>. Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1991; Дукат, Здеслав. <i>Хомерско питање</i>. Загреб: Глобус, 1988; Дукат, Здеслав. <i>Грчка трагедија</i>. Загреб: Деметра, 1996; Ђурић, Милош. <i>Историја хеленске књижевности</i>. Београд: Научна књига, 1951; Жирар, Рене. <i>Насиље и свето</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1990, поглавље о <i>Едипу</i>; Зличих, Даринка (прир.). <i>Хомер учитељ</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1987; Лески, Албин. <i>Грчка трагедија</i>, Нови Сад: Светови, 1995; Стевановић, Богдан. <i>Историја хеленске књижевности, од Александра до Јустинијана</i>. Београд: Научна књига, 1968; Рајнер, Е. Месопотамска књижевност. Светозар Петровић (ур.). <i>Повијест свјетске књижевности</i> 1, Загреб: Либер –Младост, 1982; Ранк, Ото. <i>Мит о рођењу јунака</i>. Нови Сад, 2007, поглавље о <i>Гилгамешу</i>; Санктис, Франческо. <i>Повијест талијанске књижевности</i>. Загреб: Матица хрватска, 1955, поглавља о Дантеу и Петрарки; Чале, Франо. <i>Петрарка и петраркизам</i>. Загреб: Школска књига. 1971; Бредли, А. С. Суштаство Шекспирове трагедије. Зоран Стојановић (прир.) <i>Теорија трагедије</i>. Београд: Нолит, 1984; Дукат, Владоје. <i>Слике из повијести енглеске књижевности</i>. Загреб: Матица хрватска, 1904; Костић, Веселин. <i>Стваралаштво Виљема Шекспира</i>. I–II. Београд: СКЗ, 1994; Костић, Веселин. <i>Шекспиров живот и свет</i>. Сремски Карловци –Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2006; Кот, Јан. <i>И даље Шекспир</i>. Нови Сад: Прометеј, 1994; Кот, Јан. <i>Шекспир наш савременик</i>. Београд: СКЗ, 2000. Курцијус, Ернест Роберт. <i>Европска књижевност и латински средњи век</i>. Београд: СКЗ, 1996. (поглавље о Дантеу); З. Бечановић-Николић. <i>У трагању за Шекспиром</i>, Београд, 2013; Р. Костић. <i>Књига о Хамлету</i>, Београд, 2011; Лешић, Зденко. <i>Теорија драме кроз столећа</i> I. Сарајево: Свјетлост, 1977. (поглавља о Шекспиру, Дидроу и Русоу);

Хојзинга, Јохан. *Еразмо*. Београд: Графос, 1980; Милошевић, Никола. *Дон Кихот и нихилизам*, у: *Антрополошки есеји*, Београд: Слово љубве, 1976.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Прегледна граматика српског језика као страног
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета: Циљ је да се усвоје принципи учења граматике српског језика код неизворних говорника, да се савладају модели презентовања граматичких правила и параметри који их условљавају.
Исход предмета Стицање компетенције за презентовање граматичког система српског језика неизворним говорницима и способност диференцирања учења и усвајања матерњег и страног језика на примеру граматичких правила.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Граматика – појам, дефиниција (појмови: модел универзалне граматике, језичка компетенција; примарна/природна и секундарна/аналитичка граматика; откривена/дедуктивна и скривена/индуктивна граматика). 2. Страни језик – појам и диференцијација: страни : други језик. 3. Истраживања у области усвајања страних језика концентрисана на граматику. 4. Наставне методе и приступ граматици – имплицитан и експлицитан. 5. Нејезички фактори у процесу учења страног језика и њихова веза са приступом граматици: циљ, узраст, трајање курса, образовање, језик полазник. 6. <i>Заједнички европски оквир за живе језике</i> (место граматике). 7. Српски језик као страни – специфичности приступа граматици. 8. Наставне јединице – обрада граматике. 8.1. Инвентар граматичких појмова према тематским целинама (условљеност граматике темом и вокабуларом). 8.2. Инвентар граматичких појмова према језичким нивоима. 8.3. Инкорпорираност граматике у појмовно-функционални контекст. 8.4. Наставни програм и редослед усвајања граматичких појмова. 8.4.1. Хијерархија према захтевности усвајања граматичких феномена. 8.4.2. Критеријум ванјезичких датости, потреба, семантичких поља при усвајању граматичких феномена. 8.4.3. Језички нивои и усвајање граматике (принцип концентричних кругова). 8.4.4. Антиципација проблема и приступ обради одређаних граматичких проблема. 8.4.5. Целовитост језичког израза и граматика: ред речи, положај енклитика, упитне и одричне форме, изрази и фразе. 8.4.6. Ортоепски и ортографски ниво и граматика. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – преглед граматичких јединица у уџбеницима српског језика за странце; идентификација потенцијалних потешкоћа и погрешних аналогја. Пописивање прегледа усвајања сваке граматичке јединице према нивоима учења и темама у уџбеницима. Компарација са стандардима и дескрипторима у <i>Заједничком европском оквиру за живе језике</i> .
Литература: Дражић, Јасмина (2006). Место граматике у учењу српског језика као страног. <i>Неговање српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Клајн, Иван (2005). <i>Граматика српског језика</i> . Београд: Завод за издавање уџбеника и наставна средства. Крајишник, Весна (ур.) (2007). <i>Српски као страни језик у теорији и пракси</i> . II. Београд: Филолошки факултет. Крајишник, Весна (ур.) (2011). <i>Српски као страни језик у теорији и пракси</i> . III. Београд: Филолошки факултет. Маринковић, Небојша (2007). Граматички минимум или минимална граматика? <i>Српски као страни језик у теорији и пракси</i> . Београд: Филолошки факултет. 111–119. Мразовић, Павица и Зора Вукадиновић (1990). <i>Граматика српскохрватског језика за странце</i> . Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића – Нови Сад: Добра вест. Станојчић, Живојин и Љубомир Поповић (1999). <i>Граматика српског језика</i> (уџбеник за 1, 2, 3, и 4. разред средње школе). Београд: Завод за уџбеника и наставна средства. Стојановић, Смиљка (2007). „Откривена” и „скривена” граматика. <i>Српски као страни језик у теорији и пракси</i> . Београд: Филолошки факултет. стр. 65–71. Thornbury, Scott (2004). <i>Natural Grammar. The keywords of English and how they work</i> . Oxford: Oxford University Press. <i>Заједнички европски оквир за живе језике</i> (2003). Подгорица: Министарство просвете Републике Црне Горе.

Студијски програм: ЈКК: Српски језик и књижевност; ЈКК: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност; ЈКК: Русински језик и књижевност
Назив предмета: Правопис српског језика
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета: Циљ је да се прошире знања о ортографској норми, да се она систематизују и премене на текстовима различитих функционалних стилова.
Исход предмета Студент је способан да коригује сваку врсту правописне грешке; оспособљен је да уради лектуру и коректуру текста; може да идентификује стилску коректност текста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Правопис – одлике фонолошког, морфолошког и морфофонолошког правописног принципа. 1.1. Преглед основних нормативистичких приручника српског језика. 1.2. <i>Правопис српског језика</i> – структура и организација приручника. 1.3. Систематизација правописних правила. 2. Писмо. 3. Екавски и ијекавски изговор. 4. Гласовне промене. 4.1. Рефлектовање аутоматских гласовних алтернација у правопису; 4.2. Рефлектовање историјских гласовних промена у правопису. Основни проблеми и недоумице. 5. Велико слово. 6. Спојено и одвојено писање речи. 7. Интерпункција. 8. Скраћенице. 9. Подела речи на крају реда; Комбиновање правописних знакова и видова текста или слога. 10. Уобличавање речи из класичних језика и друге интернационалне лексике. 11. Прилагођено писање имена из страних живих језика (транскрипција). 11. Коректура и лектура текста. <i>Практична настава:</i> Исправљање грешака у текстовима различитих функционалних стилова. Рад на тексту – коректура и лектура.
Литература: Ивић, Павле и др. (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига. 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 2011, 24–51.

Студијски програм: Српски језик као нематерњи и страни и књижевност
Назив предмета: Савремени мађарски језик 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Студент, будући наставник треба да стекне знања о специфичним карактеристикама мађарског језика, који ће бити матерњи ученицима којима ће они предавати српски као језик средине у основним и средњим школама.
Исход предмета Студент је усвојио знања о типолошким и генетским карактеристикама као и о фонетском систему мађарског језика, како би био у стању да предвиди и разуме тешкоће и грешке које ће његови будући ученици правити приликом учења српског језика и самим тим бити успешнији у преношењу знања српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у мађарску лингвистику, место мађарског језика у генетској и типолошкој подели језика света, карактеристике мађарског фонолошког система, самогласници, сугласници, подела гласова по разним основама, принцип хармоније самогласника, сугласничке гласовне промене, слогови у мађарском језику, акценат речи, интонација речи, правописна начела мађарског језика. <i>Практична настава</i> Практична настава прати теоретску наставу, увежбавају се методичке јединице и анализирају разни језички нивои. Студенти самостално припремају реферате и обављају студијски истраживачки рад у вези са темама теоријске наставе.
Литература 1. Фердинанд де Сосир (1969). <i>Општа лингвистика</i> . Београд: Нолит. Библиотека сазвежђа. 2. Милка Ивић (2001). <i>Правици у лингвистици</i> (1-2). Београд: Библиотека XX век. 73/1 3. Роман Јакобсон (1966). <i>Лингвистика и поетика</i> Београд: Нолит. Библиотека сазвежђа 4. Кристал Дејвид (1988). <i>Енциклопедијски речник модерне лингвистике</i> . Београд: Нолит. 5. Ранко Бугарски (1991). <i>Увод у општу лингвистику</i> . Београд – Нови Сад, Завод за уџбенике и наставна средства. 6. Ранко Бугарски (1993). <i>Језици</i> . Нови Сад: Матица српска, Библиотека Свезнање. 7. Ранко Бугарски (1996). <i>Писмо</i> . Нови Сад: Матица српска, Библиотека Свезнање. 8. Molnár József (1977). <i>A magyar beszédhangok atlasza</i> . Budapest: Tankönyvkiadó

Студијски програм: Језик, књижевност и култура (См) ОАС
Назив предмета: Савремени словачки језик 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са структуром и законитостима словачког као западнословенског језика, који је и језик словачке националне заједнице у Војводини. Студенти треба да се оспособе за самостално, језички коректно усмено и писмено комуницирање и праћење одговарајуће стручне литературе на словачком језику. У оквиру овог курса треба да савладају градиво из правописа, фонетике и фонологије словачког језика.
Исход предмета Примена практичних знања из фонетике и правописа словачког језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основни подаци о Словацима и словачкој националној заједници у Војводини. 2. Место словачког језика међу осталим словенским језицима. 3. Основне етапе у развоју словачког књижевног језика. 4. Принципи словачког правописа. 5. Гласовни систем словачког језика. Самогласници. 6. Дифтонзи. 7. Сугласници. 8. Словачки правопис. Писање ипсилона. 9. Умекшавање сугласника. 10. Слог и његове особине. 11. Прозодијска обележја. Квантитет. 12. Акценат у словачком језику. <i>Практична настава</i> Кроз практичне вежбе и задатке развијање основа граматичке и лексичке компетенције, као и свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Теме: Поздрављање и представљање. Описивање себе и других. Описивање животног простора и околине. Слободно време.
Литература PAULINY, E.: Krátka gramatika slovenská. Bratislava: LIC 2001. TIBENSKÁ, E.: Gramatika slovenského jazyka pre nositeľov slovinského, chorvátskeho a srbského jazyka. Diel 1, Morfológia = Gramatika slovačkoga jezika za govornike slovenskoga, hrvatskoga i srpskoga jezika. Dio 1, Morfologija. Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018 [i. e.] 2019. KAMENÁROVÁ, R. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A1. Univerzita Komenského, Bratislava 2007. IVORÍKOVÁ, H. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica. Univerzita Komenského, Bratislava 2009. HORÁK, E.: Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník. Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм: заједнички предмет на више студијских програма
Назив предмета: Русински језик 1
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из фонетике и фонологије русинског језика.
Исход предмета Познавање фонетског и фонолошког система русинског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Фонетика и фонологија. Говорни органи. Глас и фонема. Самогласници предњег (i, e), средњег (a) и задњег реда (o, u); високи (i, u), средњи (e, o) и ниски самогласници (a). Наглашени и ненаглашени самогласници. Сонанти (l, l', m, n, n', r, j). Звучни и безвучни сугласници. Експлозивни (b, p, d, t, d', t', ʔ, k), фрикативни (v, z, s, ž, š, h, g, f) сугласници и африкате (dž, џ, dz, c). Уснени (b, p), зубнонепчани (d, t, z, s, dz, c), уснено-зубни (f), предњонепчани (ž, t, d', t', dž, џ), Задњонепчани (g, k, h), грлени (g). Сугласници d', t', dz, c. Асимилација сугласника по звучности, месту и начину творбе. Морфема. Слог. Акценат. Транскрипција. <i>Практична настава:</i> вежбе, лабораторијски рад, други облици наставе
Литература (до 10 референци) Кочиш М., Микола (1977). <i>Грамматика русского языка: Фонетика – морфология – лексика I</i> . Нови Сад: Покрајински завод за издавање учебника. Рамач, Юлиан (2002). <i>Грамматика русского языка</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фейса, Михайло (1990). <i>Англијски елементи у руском језику</i> . Нови Сад: Руске слово. Фейса, Михайло ред. (2007-2009). <i>Русини / Руснаци / Ruthenians (1745-2005) I-II</i> , Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику, ИК Прометеј, КПД ДОК. Фејса, Михајло (2013). Иновације на фонолошком нивоу у русинском језику. У: С. Гудурић ред., Jezici i kulture u vremenu i prostoru II/2 . Novi Sad: Filozofski fakultet, 485-490. Фейса, Михайло (2019). <i>Правопис руского языка</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Одделене за русинистику. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-520-4 Фирис, Гайналка (2012). <i>Презвиска мађарског походзена при бачванско-сримских Русинох</i> . Budapest: ELTE.

Студијски програм: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Назив предмета: Историја мађарске културе
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета Проширивање знања студената о елементима, карактеристикама, токовима, личностима и периодима историје мађарске културе са посебним освртом на дуализму номадске и хришћанске културе.
Исход предмета Студент је способан да уочи основна обележја токова и карактеристике мађарске културне историје.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Порекло Мађара. Номадска култура. Арпадовићи. Хришћанска култура, писменост Мађара у средњем веку. Анжујци и Јагелонци. Ера ренесансе: Библиотека Корвиниана, прва штампана књига. Културе троделне државе. Протестантизам, рађање културе на матерњем језику. Протуреформација и барок у Мађарској култури. Просветитељство и класицизам. Станишта, насеља и кућа у новом поднебљу. Настанак градског живота у Мађарској. Живот у монархији: пољопривреда, сточарство, регулисање Дунава, канали. Национална култура XIX. века: књижевност, ликовне уметности. Култура Мађара у XX. веку: музика, филм, позориште. Модерна и постмодерна. <i>Практична настава</i>
Литература Бабић, Сава: <i>Мађарска цивилизација</i> . Суботица, Сента, Национални савет мађарске националне мањине, Завод за културу војвођанских Мађара, 2009. Бањаи, Јанош: <i>Заштићени губитник. Студије, есеји</i> . Нови Сад, Адреса, 2008. Ласло Контлер – Драженка Кесић – Силвије Девалд: <i>Повијест Мађарске</i> . Загреб, Средња Европа, 2007. Рокаи, Петер – Золтан Ђере – Тибор Пап: <i>Историја мађара</i> . Београд, 2002. Беке, Ласло: <i>Мађарско сликарство данас</i> . Нови Сад, 2000. Унгер, Мађаш – Ото Сабољч: <i>Историја Мађарске</i> . Нови Сад, Форум http://www.forumliber.rs/pdf/books/Unger-Sabolc%20ISTORIJA%20MADJARSKE.pdf Чолаковић, Енвер: <i>Златна књига мађарске поезије</i> . Загреб, 1978. Имре Бан – Јанош Барта – Михалј Цине: <i>Историја мађарске књижевности</i> . Нови Сад, Матица српска, Форум, 1976.

Студијски програм : (MAC) Језик, књижевност и култура. Модул: Словачки језик и књижевност (ОАС) Српска филологија у контакту са словачком/мађарском филологијом
Назив предмета: Културна историја Словака у Војводини
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета Стицање и проширивање знања о кључним периодима, најзначајнијим чињеницама, догађајима, појавама, истакнутим личностима у историји словачке културе у Војводини од досељавања Словака у Бачку, Банат и Срем (од 1745. године), па све до почетка 21. века. Сагледавање културног живота и стваралаштва из више области, пре свега из историје просвете, цркве, културе књиге, новина и часописа, културнопросветних друштава, уметности и науке.
Исход предмета Студент је способан да уочи основна обележја и опише кључне периоде, најзначајније чињенице, догађаје, појаве, наведе истакнуте личности, препозна културне вредности у историји словачке културе у Војводини у контексту развоја војвођанске, целословачке, и светске културе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у предмет и периодизација. 2. Сеоба Словака у Бачку, Банат и Срем (од 1745. године), почеци и развој културе до 1848. године. 3. Национални препород, истакнути просветитељи и Социетас славица (1828). 4. Утицај Штурове школе. Штефан Хомола и оснивање Недељне школе и читаонице. 5. Преглед привредног, социјалног, националнополитичког и културног развоја Словака у Војводини од 1848. до 1918. г. 6. Културни живот у матичином периоду (1863-1875), формирање културног центра у Петровцу, оснивање позоришта (1866) и културне манифестације. 7. Српско-словачка сарадња и избори у кулпинском срезу. 8. Оснивање и рад аматерских позоришта, читаоница, хорова и издаваштво, периодике и књиге (1900-1918). 9. Преглед привредног, социјално-политичког и културног развоја Словака у Југославији између два светска рата (1918-1941). 10. Оснивање и развој словачке гимназије и штампарије у Петровцу, централна национална друштва, Матица словачка у Југославији и културно-просветна друштва и манифестације. 11. Свестран развој словачке војвођанске културе и културна политика од 1945. године до данас. 12. Издаваштво, новине и часописи, радио и телевизија, културно-просветна друштва, аматерска и професионална позориште, ликовни живот, културне манифестације. 13. Основно, средње и високо образовање и развој науке. 14. Друштво словакиста Војводине. Национални савет словачке националне мањине. 15. Основни преглед врхунских достигнућа и успеха у 260-годишњем културноисторијском развоју Словака у Војводини.
Литература ORMIS, J.: Kultúrne snahy Slovákov v Juhoslávii. Petrovec 1935. SIRÁCKY, J.: Slováci vo svete. Martin 1980. SIRÁCKY, J.: Slováci vo svete. Dlhé hľadanie domova. Martin 2002. Grupa autora: 250 rokov života Slovákov vo Vojvodine. Belehrad-Nový Sad 1996. SKLABINSKÁ, M. – MOSNÁKOVÁ, K.: Slováci v Srbsku z aspektu kultúry. Nový Sad 2012.

Студијски програм : ЖК (модул: Српски језик и књижевност) (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Општа лингвистика 3: Контекстуална лингвистика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит из предмета Општа лингвистика 2: Одабрани теоријски модели
Циљ предмета Стицање знања о новијим правцима у општелингвистичкој науци. Сагледавање основних принципа, категорија и концепта когнитивне лингвистике, прагматике и фази лингвистике.
Исход предмета Студент уме да идентификује примере концептуализације, категоризације, прототипизације и метафоризације у језику. Способан је да примени теорије говорних чинова у анализи конкретне језичке грађе. Студент разуме и препознаје основне карактеристике фази лингвистике у анализи на различитим језичким нивоима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Контекстуална лингвистика:</i> 1. Језик и мишљење, 2. Основи когнитивне лингвистике: принцип континуума (лексикон – граматика – семантика), концептуализација, категоризација, метафоризација, прототипизација, специјализација, („границе“, „центар“ и „периферија“), иконичност у лексикону и граматици (= „језичка слика света“); 3. Филозофија обичнога говора и теорија говорних чинова (Остин и Серл); 4. Основи фази лингвистике (темељна начела и одабрани примери). <i>Практична настава</i> Увид у одабрану најважнију литературу и њено тумачење, анализа говорних чинова
Литература Ивић, Милка. <i>Правци у лингвистици</i> . Београд: XX век, 2001, одабране теме. Грин, Џудит. <i>Мишљење и језик</i> . Београд: Нолит, 1978. Кликовац, Душка. <i>Метафоре у мишљењу и језику</i> . Београд: XX век, 2004. Остин, Џон. <i>Како деловати речима</i> . Нови Сад: Матица српска, 1994. Пипер, Предраг. <i>Граматика границе</i> . Јужнословенски филолог 64 (2008): 307–322. Поповић, Љ[удмила]. <i>Језичка слика стварности</i> . Београд: Филолошки факултет, 2008, поглавље Теоријске поставке, 19–71. Радовановић, Милорад. <i>Увод у фази лингвистику</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009. Серл, Џон. <i>Говорни чинови</i> . Београд: Нолит, 1991.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Упоредна граматика словенских језика 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: положени/одслушани предмети <i>Старословенски језик 1</i> и <i>Старословенски језик 2</i>
Циљ предмета Овладавање теоријско-методолошким поставкама упоредне граматике, принципима историјске фонологије и морфологије, најважнијим процесима у развоју фонолошког и морфолошког система прасловенског језика.
Исход предмета Способност уочавања и тумачења проблема у историјској фонологији и морфологији и системске анализе фонолошких и морфолошких промена у прасловенском језику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Предмет, задаци, циљ и методе упоредне граматике. Вокалски и консонантски систем касног праиндоевропског. Рани прасловенски систем. Закон отвореног слога и његове последице. Унутарслоговни синхармонизам и његове последице. Превој. Вокалски и консонантски систем касног прасловенског. Индоевропске деклинације у прасловенском: основе, наставци, стварање меких промена, категорија граматичког рода. Прасловенски глаголски систем у односу на индоевропски: времена, стања, начини. Инфинитив и супин, презент, типови аориста, императив. Иновације: имперфекат, перфекат, плусквамперфекат, потенцијал. <i>Практична настава:</i> Примена стечених теоријских знања у анализи и реконструкцији форми.
Литература Бошковић, Радосав. <i>Основи упоредне граматике словенских језика (фонетика, морфологија, грађење речи)</i> . Београд: Требник, 2000. Mihaljević, Milan. <i>Slavenska poredbena gramatika 1: Uvod i fonologija</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2002.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремени правци у проучавању књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са савременим правцима у проучавању књижевности и оспособити их за њихову примену у истраживању књижевног дела.
Исход предмета Студенти познају основне могућности које пружају савремени правци у проучавању књижевних дела и оспособљени су за њихову примену у сопственим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Најбитнији појмови праваца у проучавању књижевности (психоанализа, феноменологија, руски формализам, нова критика, структурализам, семиологија, херменеутика, постструктурализам, деконструкција, прагматизам, историцизам, студије културе, феминизам, gender/queer, постколонијалне студије). <i>Практична настава</i> Психоанализа (С. Фројд, „Тумачење снова“; Ж. Лакан, „Четири темељна појма психоанализе“); Феноменологија (Р. Ингарден, „Књижевно дело као вишеслојна појава“, Г. Башлар, „Поетика простора“); Руски формализам (В. Шкловски, „Уметност као поступак“, Б. М. Ејхенбаум, „Теорија формалне методе“, „ Како је направљен Гогољев Шињел “); Нова критика („В. Емпсон, „Седам типова двосмислености“; К. Берк, „Симболичка акција у једној Китсовој песми“); Структурализам (Ј. Мукаржовски, „Структурализам у естетици и у науци о књижевности“; Ц. Тодоров, „Поетика“); Семиологија (Р. Барт, „Митологије“, Ј. Кристева, „Семиотика – критичка наука и/или критика науке“); Херменеутика (Х.Г. Гадамер, „Истина и метод“, П. Рикер, „Сукоб тумачења“); Постструктурализам (М. Фуко, „Ко је аутор“; Ж.Ф. Лиотар, „Постмодерно стање“); Деконструкција (Ж. Дерида, „Структура, знак и игра у дискурсу хуманистичких наука“; П. Д. Ман, „Алегија читања“); Прагматизам (Р. Рорти, „Консеквенце прагматизма“, С. Фиш, „Има ли текста на овом курсу?“); Историцизам – Нова теорија историографије („Р. Барт, „Дискурс историје“) – Нови историзам (В. Гринблат, „Самообликовање у ренесанси“); Студије културе (П. Бурдије, „Правила уметности“; М. Фуко, „Надзирати и кажњавати“); Феминизам (С. Бовоар, „Други пол“, Л. Иригарај, „Спекулум – свака теорија субјекта је увек била прилагођена <i>мушком</i> “); Gender/Queer (М. Фуко, „Историја сексуалности“, Ц. Батлер, „Невоља с родом: феминизам и субверзија идентитета“); Постколонијалне студије (Е. Саид, „Оријентализам“, Г. Ч. Спивак, „Критика постколонијалног ума“). Примери у којима се рефлектују савремени правци у националним књижевностима. Sigmund Freud: <i>Álomfejtés</i> , Helikon, Budapest, 2016; Jacques Lacan: <i>A tükörsztrádium mint az én funkciójának kialakítása</i> . = A posztmodern irodalom kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al. Osiris Kiadó, Budapest, 2002; Roman Ingarden: <i>Az irodalmi műalkotás kétdimenziós szerkezete</i> . = Strukturalizmus II. Szerk. Hankiss Elemér. Európa, é. n., 2008. 27–40; Gaston Bachelard: <i>A tér poétikája</i> . Kijárat, Budapest, 2011; Borisz Eichenbaum: <i>A „formális módszer” elmélete</i> . = Az irodalmi elemzés, Gondolat, Budapest, 1974. 5–41; Borisz Eichenbaum: <i>Hogyan készült Gogol köpönyege</i> . = Az irodalmi elemzés. Gondolat Kiadó, Budapest, 1974, 58–78; Thomas Stearns Eliot: <i>Káosz a rendben</i> . Gondolat, Budapest, 1981; Jan Mukařovský: <i>Az esztétikai funkció, norma és érték mint társadalmi tények</i> . = Bojtár Endre (szerk.) Struktúra, jelentés, érték. A cseh és a lengyel strukturalizmus az irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988; Tzvetan Todorov: <i>Az irodalomról való gondolkodás a mai Franciaországban</i> = Irányzatok a mai francia irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 [1984], 386–401; Roland Barthes: <i>Mitológiák</i> . Európa, Budapest, 1983; Julia Kriszteva: <i>A szemiológia: Kritikai tudomány vagy a tudomány kritikája</i> . Helikon, 1971/2. 161–170; Hans-Georg Gadamer: <i>Igazság és módszer</i> , Gondolat Kiadó, Budapest, 1984; Paul Ricœur: „Az interpretációk konfliktusa” = Ikonológia és Műértelmezés 3. A hermeneutika elmélete. Szerk. Fabiny Tibor, Szeged, JATEPress, 1998. 139–150; Jean François Lyotard: <i>A posztmodern állapot</i> . In: Habermas, Lyotard, Rorty: A posztmodern állapot (Bujalos István szerk.), Századvég Kiadó – Gondolat, Budapest, 1993; Michel Foucault: <i>Mi a szerző?</i> = Nyelv a végtelenhez. Latin Betűk, Debrecen,

1999. 119–145; Jacques Derrida: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon 1994/1–2, 21–35; Paul de Man: *Az olvasás allegóriái*. Ictus-JATE, Szeged. 1999; Stanley Fish: *Van szöveg ezen az órán?* Kiss A. A. – Kovács S. – Odorics F. (szerk.), Testes könyv I. Ictus, Szeged, 1996. 265–283; Richard Rorty: *Esetlegesség, ironia és szolidaritás*. Jelenkor, Pécs, 1994; Roland Barthes: *A történelem diskurzusa*. = Kisantal T. (szerk.): *Tudomány és művészet között. A modern történelemelmélet problémái*. L'Harmattan-Atelier, Budapest, 2003. 87–98; Helikon, 44(1998)/1–2 (*Az újhistorizmus*); [Pierre Bourdieu](#): *A művészet szabályai: az irodalmi mező genezise és struktúrája*. Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest, 2013; Michel Foucault: *Felügyelet és büntetés*. Gondolat, Budapest, 1990; Simone de Beauvoir: *A második nem*. Gondolat, Budapest, 1969; Luce Irigaray: *A diskurzus hatalma, a nőiség alárendeltsége*. = A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al., Osiris, Budapest, 2002, 483–491; Michel Foucault: *A szexualitás története I-III*, [Atlantisz Könyvkiadó](#), Budapest, 1999; Judith Butler: *Problémás nem. Feminizmus és az identitás felforgatása*. Balassi, Budapest, 2006; G.Ch. Spivak: *Szóra bírható-e az alárendelt?* = *Helikon*, 1996. 4; Edward W. Said: *Orientalizmus*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2000; Helikon, 42(1996)/4 (*A posztkoloniális művelődéstudomány*).

Литература за студенте на српском наставном језику

Јуван, М. (2011). *Наука о књижевности у реконструкцији: увод у савремене студије књижевности*. Београд: Службени гласник.

Milić, N. (2006). *Šta je teorija?*. Beograd: Institut za književnost i umetnost/Čigoja štampa.

Шутић, М. (прир.) (2004). *Књижевне теорије XX века*. Београд: Институт за књижевност и уметност.

Bužinjska, A. i Markovski, M. P. (2009). *Književne teorije XX veka*. Beograd: Službeni glasnik.

Литература за студенте на мађарском наставном језику

LACAN, Jacques Lacan: *A tükörstádium mint az én funkciójának kialakítása*. = A posztmodern irodalom kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al. Osiris Kiadó, Budapest, 2002

INGARDEN, Roman Ingarden: *Az irodalmi műalkotás kétdimenziós szerkezete*. = Strukturalizmus II. Szerk. Hankiss Elemér. Európa, é. n., 2008. 27–40.

BACHELARD, Gaston: *A tér poétikája*. Kijarat, Budapest, 2011.

EICHENBAUM, Borisz: *A „formális módszer” elmélete*. = Az irodalmi elemzés, Gondolat, Budapest, 1974. 5–41.

MUKAROVSKY, Jan: *Az esztétikai funkció, norma és érték mint társadalmi tények*. = Bojtár Endre (szerk.) *Struktúra, jelentés, érték. A cseh és a lengyel strukturalizmus az irodalomtudományban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

TODOROV, Tzvetan: *Az irodalomról való gondolkodás a mai Franciaországban* = Irányzatok a mai francia irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 [1984], 386–401.

BARTHES Roland: *Mitológiák*. Európa, Budapest, 1983.

KRISZTEVA, Julia: *A szemiológia: Kritikai tudomány vagy a tudomány kritikája*. Helikon, 1971/2. 161–170.

GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1984.

DERRIDA, Jacques: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon 1994/1–2, 21–35

MAN, Paul de: *Az olvasás allegóriái*. Ictus –JATE, Szeged. 1999.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Теоријско-методолошки правци у проучавању савремене англофоне књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Увод у студије англофоне књижевности, Енглеска књижевност 1–4
Циљ предмета Упознавање са савременим теоријско-методолошким правцима у проучавању англофоне књижевности и са њиховим темељним поставкама. Студенти стичу увид у актуелно стање књижевно-теоријске мисли, и оспособљавају се за критичко процењивање књижевног текста и за процес тумачења и вредновања дела савремене англофоне књижевности.
Исход предмета Студент се оспособљава да тумачи англофону књижевност двадесетог и двадесет првог века из мултифокалне теоријско-методолошке перспективе
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интердисциплинарна методологија постструктуралистичких књижевних теорија: перцепција Другог, концепти културе, рода, тела и идентитета. Истраживање естетике рецепције. Компаратистичка имагологија. Културни стереотипи, културолошки обрасци и рецепција књижевног дела. Превођење и интертекстуалност. Књижевност и интермедијалност. Књижевност у интеракцији са другим уметностима и дигиталним технологијама. <i>Практична настава</i> Анализа одломака репрезентативних дела из англофоне књижевности свих жанрова и њихова теоријска промишљања; пројекти писања интерпретативних есеја.
Литература Bal, Mieke (1991). <i>On Story-Telling: Essays in Narratology</i> . Sonoma: Polebridge Press. Biti, Vladimir (1997). <i>Pojmovnik suvremene književne teorije</i> . Zagreb: Matica hrvatska. Гордић Петковић Владислава, Ђурић Пауновић Ивана (2019). <i>Књижевност с прага века: огледи и из англофоне књижевности</i> . Филозофски факултет. Eagleton, Terry (1996). <i>Literary Theory</i> . Blackwell. Leitch V. B. (2001). <i>The Norton Anthology of Theory and Criticism</i> . New York–London. Lodge, David (1977). <i>The Modes of Modern Writing</i> . Selden, R. (2005). <i>The Cambridge History of Literary Criticism</i> , vol. 7: <i>From Formalism to Poststructuralism</i> , Cambridge. Wolfreys, J. (2002). <i>Introducing Criticism at the 21st Century</i> . Edinburgh University Press.

Студијски програм: ЖК (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Анализа грешака: синтаксичко-семантички ниво
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положена Анализа грешака: морфолошки ниво
Циљ предмета Проширивање знања о анализи грешака, могући приступи грешкама на синтаксичко-семантичком нивоу, повезивање нових знања са знањима из синтаксе и семантике српског језика, и примена на језичку продукцију страних студената, те оспособљавање за саму анализу грешака на синтаксичко-семантичком нивоу.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да појмове анализе грешака повеже са синтаксичко-семантичким појмовима, да и једне и друге примени на усмену или писану продукцију страних студената, те да издвоји грешке синтаксичко-семантичког карактера и да на њима спроведе одговарајућу анализу (евентуално и да објасни како грешке настају).
Садржај предмета Теоријска настава: 1. Могући приступи и методе у анализи грешака на синтаксичко-семантичком нивоу. 2. Преглед досадашњих анализа грешака у српском језику као страном и нематерњем – синтаксичко-семантички ниво. 3. Грешке синтаксичко-семантичког нивоа. 3.1. Грешке у конгруенцији између субјекта и предиката. 3.2. Грешке у употреби падежних облика. 3.3. Грешке у реду речи. Практична настава: Анализа писане продукције страних студената, издвајање и анализа погрешних синтаксичких јединица, укључујући и њихову семантику.
Литература Антонић, Ивана. <i>Синтакса и семантика падежа</i> . У: Пипер Предраг, Антонић И., Ружић В., Танасић С., Поповић Љ., Тошовић Б. <i>Синтакса савременог српског језика – Проста реченица</i> . У редакцији академика Милке Ивић. Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Нови Сад: Матица српска. 119–300. 2005. Babić, Biljana. Greške u upotrebi oblika lokativa na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog. <i>Зборник у част Љиљани Суботић: Теме језикословне у србистици кроз дијакронију и синхронију</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 703–726. 2016. Babić, Biljana. Greške u upotrebi oblika genitiva na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog. <i>Језици и културе у времену и простору VI</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 363–377. 2017. Бабић, Биљана. Унутарјезичке грешке у употреби облика акузатива у српском језику као страном. <i>Српски језик: студије српске и словенске</i> , XXIII. Београд: Филолошки факултет. 583–600. 2018. Бабић, Биљана (у штампи). Најфреквентније унутарјезичке грешке у употреби падежних облика именица у српском језику као страном. <i>Српски као страни језик у теорији и пракси 4</i> . Београд: Филолошки факултет. Клајн, Иван. <i>Граматика српског језика за странце</i> . Београд: Завод за уџбенике. 2006. Mrazović, Pavica, Zora Vukadinović. <i>Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance</i> . Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića – Novi Sad: Dobra vest. 1990. Пипер, Предраг, Иван Клајн. <i>Нормативна граматика српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска. 2013.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематрењи и страни језик и књижевност; модул: Румунски језик и књижевност)
Назив предмета: Основи синтаксе: реченична структура
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним поставкама и појмовним апаратом синтаксе и семантике и овладавање знањима о конституисању просте реченице с посебним освртом на типологију и карактеристике основних реченичних конституената као и система глаголских облика.
Исход предмета: Успешна сегментација текста: идентификација сентенцијалних и синтагматских структура и успешна морфосинтаксичка анализа основних реченичних конституената. Разликовање допунских и одредбених синтагми, њихова семантичка и функционална идентификација. Успешна трансформација реченичних у нереченичне структуре.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основни синтаксички појмови; 2.Синтагма, клауза, реченица; 3.Обележја просте реченице, типологија, реченични конституенти; 4. Предикат: типологија према различитим критеријима и основне карактеристике појединих типова; 5. Глаголски предикат, синтакса и семантика глаголских облика за обележавање времена и за обележавање начина: типологија, обележја, функције и значења; 6.Субјекат: граматичка и семантичка обележја; 7. Однос с предикатом: конгруентност/инконгруентност, семантичка спојивост; 8. Персоналност/имперсоналност, активност/пасивност; 9. Комплементизација/детерминација, валенција, рекција; 10. Класификација комплемената; 11. Објекат (типологија); 12. Глаголска дијатеза. 13. Допунски адвербијал (типови, граматичка и семантичка обележја); 14. Номинална комплементизација, квалификативне допуне; 15. Детерминација (обавезна детерминација експлицитног/имплицитног карактера); 9. Глаголска детерминација, именско-глаголска детерминација, именска детерминација; 10. Реченични еквиваленти (номинализација, кондензација, парцелација). <i>Практична настава</i> Рад на тексту, приказ и разговор о литератури (излагање, презентација), провера знања тестирањем
Литература Белић, Александар. <i>Опита лингвистика</i> [Изабрана дела. I и II]. Београд/Н. Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Будућност, 1998; Вићентић, Биљана и др. <i>Грађа за библиографију српске синтаксе [1858- 1998]</i>. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2001; Мразовић, Павица. <i>Граматика српскохрватског језика за странце</i>. Ср. Карловци/Н. Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009; Пипер, Предраг и др. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i>. Београд: Институт за српски језик, Београдска књига, Матица српска, 2005; Радовановић, Милорад. <i>Списи из синтаксе и семантике</i>. Сремски Карловци/Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Добра вест, 1990; Радовановић, Милорад. Библиографија радова Милке Ивић. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику XXVII-XXVIII</i> (1984-1985): 1-13; Станојчић, Живојин; Поповић, Љубомир; Мицић, Стеван. <i>Савремени српскохрватски језик и култура изражавања</i>, Нови Сад / Београд: Завод за уџбенике, 1989 [или неко од каснијих издања]; Стевановић, Михаило. <i>Савремени српскохрватски језик (Граматички системи и књижевнojeзичка норма)</i>. Синтакса [књига II]. Београд: Научна књига, 1979.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Развој српског језичког стандарда
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Овладање знањима о типовима књижевних језика у предстандардном периоду развоја српског књижевног језика (18. и 19. век); уочавање везе између развоја књижевног језика и културно-историјског контекста у којем су ти идиоми настали; овладавање читањем и анализом текстова из предстандардног периода (на фонолошком нивоу).
Исход предмета Студент је способан да препозна особености књижевнојезичких идиома код Срба у 18. и 19. веку; да анализира текстове на рускословенском, руском књижевном језику 18. века, славеносрпском и доситејевском типу језика на фонолошком нивоу, те да уочи и коригује најчешће супстандардне форме српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам књижевног језика; историја књижевних језика (предмет проучавања, развој научне дисциплине, представници); преглед развоја књижевнојезичких идиома код Срба од почетка словенске писмености до савременог стања; унутрашња и спољашња историја језика – сличности и разлике; Slavia Orthodoxa и Slavia Latina; значај везе између културноисторијских прилика код Срба у 18. и 19. веку и смене књижевнојезичких идиома; периодизација књижевног језика код Срба у 18. и почетком 19. века: (1) књижевни језик код Срба до 1740. године; (2) књижевни језик од 1740. до 1780.г. и (3) књижевни језик од 1780. до првог издања Вуковог <i>Рјечника</i> ; рускословенски језик, руски књижевни језик 18. века, славеносрпски, доситејевски тип књижевног језика (појава и време егзистирања, специфичности језичке структуре, представници); Конкуренција и коегзистенција норми у књижевном језику краја 18. и почетка 19. века; реформа писма Саве Мркаља; реформа писма, правописа и језика Вука Стефановића Караџића; Бечки књижевни договор (1850); Формирање српскохрватског језичког стандарда у другој половини 19. века. <i>Практична настава:</i> Анализа текстова рускословенске, руске, славеносрпске провенијенције, анализа текстова доситејевског типа књижевног језика (на фонолошком нивоу); анализа и корекција текстова различитог профила у којима се уочавају супстандардне форме.
Литература 1. Ивић, Павле (1998). <i>Преглед историје српског језика</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, стр. 105–305. 2. Суботић, Љиљана (2004). Из историје књижевног језика: “питање језика”. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. 145–191. 3. Младеновић, Александар (1989). <i>Славеносрпски језик</i> . Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада. 4. Унбегаун, Борис (1995). <i>Почеци књижевног језика код Срба</i> . Београд – Нови Сад: Вукова задужбина – Матица српска.

Студијски програм: Српски језик као нематерњи и страни и књижевност
Назив предмета: Савремени мађарски језик 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: Савремени мађарски језик 1
Циљ предмета Студент, будући наставник треба да стекне знања о специфичним карактеристикама мађарског језика, који ће бити матерњи ученицима којима ће они предавати српски као језик средине у основним и средњим школама.
Исход предмета Студент је усвојио морфолошки и лексиколошки систем мађарског језика, како би био у стању да предвиди и разуме тешкоће и грешке које ће његови будући ученици правити приликом учења српског језика и самим тим бити успешнији у преношењу знања српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Аглутинативно својство мађарског језика, сегменти речи у мађарском језику, основе речи: глаголске и основе именских речи, суфикси за грађење речи, наставци из групе знакова, падежни наставци, лични глаголски и посесивни лични наставци. Лексика мађарског језика, слојеви лексике и начини стварања речи, значење речи, творба речи, граматичка категоризација речи. <i>Практична настава</i> Практична настава прати теоретску наставу, увежбавају се методичке јединице и анализирају разни језички нивои. Студенти самостално припремају реферате и обављају студијски истраживачки рад у вези са темама теоријске наставе.
Литература 1. Едита Андрић (2002). <i>Лексикологија и морфологија мађарског језика</i> . Одсек за хунгарологију Филозофског факултета у Новом Саду 2. Ласло Деже (1971). <i>Типолошка разматрања</i> . Контрастивна граматика српскохрватског језика 1. свеска Нови Сад: Хунгаролошки институт, Филозофски факултет 3. Меланија Микеш-Ласло Деже-Гордана Вуковић (1972): <i>Основна питања номиналне синтагме</i> . Контрастивна граматика српскохрватског и мађарског језика 2. свеска Нови Сад: Хунгаролошки институт, Филозофски факултет 4. Јожеф Вајда (1976) <i>Падежне месне и временске конструкције</i> . Контрастивна граматика српскохрватског и мађарског језика 4. свеска Нови Сад: Хунгаролошки институт, Филозофски факултет 5. Нада Арсенијевић (1998). <i>Проблеми у реализацији предлошко падежних конструкција у српском као секундарном језику</i> Зборник радова 6. симпозијума Контрастивна језичка истраживања, Нови Сад 6. Мирјана Бурзан (1990). <i>Глаголски придеви у српскохрватском и мађарском језику</i> . Новом Саду: Филозофски факултет

Студијски програм: Језик, књижевност и култура (См) ОАС
Назив предмета: Савремени словачки језик 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Одслушана настава из предмета Савремени словачки језик 1
Циљ предмета Упознавање студената са структуром и законитостима словачког као западнословенског језика, који је и језик словачке националне заједнице у Војводини. Студенти треба да се оспособе за самостално, језички коректно усмено и писмено комуницирање и праћење одговарајуће стручне литературе на словачком језику. У оквиру овог курса треба да продубљују знање из правописа, фонетике и фонологије, да савладају градиво из лексикологије и упознају се са основним појмовима морфологије.
Исход предмета Примена практичних знања из словачког језика из области фонетике, фонологије и лексикологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. - 2. Једначење сугласника по звучности. 3. Једначење сугласника по месту и начину творбе. 4. Лексикологија. Лескика - богаћење фонда речи. 5. Диференцијација речи - семантичка структура. Морфематска структура речи. 6. Основи лексикографије. 7. Морфологија. Врсте речи - класификација и основне карактеристике. 8. Именице - класификација и основне карактеристике. 9. Придеви - класификација и основне карактеристике. 10. Заменице - класификација и основне карактеристике. 11. Бројеви - класификација и основне карактеристике. 12. Глаголи – класификација и основне карактеристике. <i>Практична настава</i> Прати наставно-методичке јединице из теоријске наставе. Комуникативна компетенција: Теме покривене лекцијама из уџбеника (одлазак код лекара, одлазак у куповину, одлазак у ресторан, путовање, празници).
Литература PAULINY, E: Krátka gramatika slovenská. Bratislava: LIC 2001. TIBENSKÁ, E.: Gramatika slovenského jazyka pre nositeľov slovinského, chorvátskeho a srbského jazyka. Diel 1, Morfológia = Gramatika slovačkoga jezika za govornike slovenskoga, hrvatskoga i srpskoga jezika. Dio 1, Morfologija. Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018 [i. e.] 2019. KAMENÁROVÁ, R. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A1. Univerzita Komenského, Bratislava 2007. IVORÍKOVÁ, H. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica. Univerzita Komenského, Bratislava 2009. HORÁK, E.: Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník. Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм: заједнички предмет на више студијских програма
Назив предмета: Русински језик A1.2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: одслушан претходни курс
Циљ предмета Даље развијање вештина читања, говорења, аудирања и писања уз усвајање и примену морфо-синтаксичких правила русинског језика на овом нивоу учења.
Исход предмета Стечена знања о основним културолошким подацима о русинима и русинском језику. Разумевање и коришћење реченица изван контекста, употребљавање израза у вези са делокругом активности (основни подаци о себи, породици, послу, студијама, месту становања и сл.)
Садржај предмета <i>Практична настава</i> Говорне и писмене вежбе уз усвајање информација о фонетској и морфо-синтаксичкој грађи (деклинација основних врста речи (гласовне промене у деklinацији, карактеристични падешки наставци) на синтаксичкој основи – у минималном контексту, бројеви и слагање именица уз бројеве; глаголи: презент, перфекат, глаголски вид, сложени и прости футур, инфинитив и промена повратних глагола, основни глаголи кретања; основна средства изражавања синтаксичких односа, везе речи у реченици, независносложене реченице, управни и неуправни говор). Лексика у складу са темама које се обрађују (радни дан, путовање, карактеристике особа, куповина и сл.).
Литература (до 10 референци) Ксения Сегеди. <i>Учиме бешедовац по руски</i> - скрипта <i>Граматика русинског језика</i> . У: Српско-русински речник, II том. Београд, 1997. Рамач, Јо. (ред.) <i>Српско-русински речник/Сербско-руски словник</i> – I т.: Нови Сад, Филозофски факултет, Дружтво за руски јазик и литературу, 1995; II т.: Београд, Завод за уџбенике и наставна средства, Филозофски факултет, Дружтво за руски јазик и литературу, 1997. <i>Текстови за превод на русински</i> (скрипта).

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Семиотика културе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним поставкама семиотичких истраживања и њихове примене на подручју проучавања културе.
Исход предмета Студент је способан да сам изврши семиотичку анализу неке појаве у култури.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I Појмови семиотике и културе. Основе семиотике: учења о знаку (Де Сосир, Пирс). Типологија знакова. Денотација, конотација, идеологија. Опозиције: дигиталне, аналогне; деконструкција опозиција. Парадигматика и синтагматика. Метафорични и метонимијски пол. Код и систем, енкодирање и декодирање, сигнал и језик, код и субкод, првостепени и другостепени. Врсте кодова: друштвени (вербални и невербални); текстуални; интерпретативни (перцептивни, идеолошки). II Општа семиотика и посебне семиотике: семиотика града, семиотика историје, књижевна семиотика, семиотика свакодневног живота, визуелна семиотика, семиотика рекламе. Семиотика културе (границе културе, спољашње/унутрашње; функционисање културе; динамизам културе; типологија културе). III Како урадити семиолошку анализу? <i>Практична настава</i> Самосталан рад студента; презентација семиотичке анализе једне појаве у култури (реклама, фотографија, књ. дело, архитектуре, слике, новина, итд.).
Литература 1. Семиотика културе (студент добија скрипту у електронском облику са изабраним текстовима и одломцима из књига које обавезно мора да прочита). Студент добија предавања у пауер-поинту. Студент бира по сопственом избору књигу коју ће да прочита: 1. Ј. Лотман, <i>Семиосфера</i>, Нови Сад 2005. 2. Огледи из типологије културе, <i>Трећи програм</i>, бр. 4, Београд 1974. 3. Р. Барт, <i>Књижевност, митологија, семиологија</i>, Београд 1977. 4. Ч. Морис, <i>Основе теорије о знацима</i>, Београд 1975. 5. У. Еко, <i>Култура, информација, комуникација</i>, Београд 1973. 6. Н. Петковић, <i>Елементи семиологије</i>, Београд 1995.

Студијски програм : ЖК, Сј, Скс
Назив предмета: Српска књижевност 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: положена Српска књижевност 1
Циљ предмета Упознавање са основним карактеристикама српске књижевности XIX и XX столећа и главним представницима те књижевности.
Исход предмета Познавање основних поетичких и жанровских одлика српске књижевности XIX и XX века. Познавање најзначајнијих писаца и дела у историјском редоследу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предромантизам, романтизам и класицизам у Европи и код нас. (Л. Мушицки, М. Видаковић, В. Караџић, Ј. Стерија Поповић, П. Петровић Његош, Б. Радичевић, Ј. Јовановић Змај, Ђ. Јакшић, Л. Костић.) Реализам и натурализам (С. Марковић, Ј. Игњатовић, С. Сремац, С. Матавуљ, Б. Нушић, Л. Лазаревић, С. Ранковић, Р. Домановић, В. Илић.) Књижевност XX столећа: Заокрет ка Европи. Критичари, носиоци европеизације (Ј. Недић, Б. Поповић, Ј. Скерлић.) Символизам (Ј. Дучић, М. Ракић, А. Шантић, В. Петковић Дис.) Модерни приповедачи (П. Кочић, Б. Станковић). Српска књижевност између два рата. Експресионизам (М. Црњански, Р. Петровић). Надреализам (Р. Петровић, М. Дединац). Социјална литература (Ђ. Јовановић, Ј. Поповић). Најзначајнији писци епохе (И. Андрић, М. Настасијевић, И. Секулић). Ратна и послератна књижевност. Стварање у оквиру социјалистичког реализма (1946-1952). Почети естетског плурализма (1952-1956). Ка естетској аутомности и пуном плурализму (после 1960). Представници: Д. Максимовић, М. Лалић, Б. Ћосић, Д. Ћосић, О. Давичо, В. Попа, М. Павловић, Б. Миљковић, М. Селимовић, В. Десница. <i>Практична настава</i> Рад на текстовима: Ј. Стерија Поповић, <i>Кир Јања</i> ; П. Петровић Његош, <i>Горски вијенац</i> ; Б. Радичевић, <i>Песме</i> ; Ј. Јовановић Змај, <i>Песме</i> ; Ђ. Јакшић, <i>Песме</i> и драма по избору; Л. Костић, <i>Песме</i> и драма по избору; Ј. Игњатовић, <i>Вечити младожења</i> , С. Сремац, <i>Поп Тица и поп Спира</i> ; Л. Лазаревић, <i>Приповетке</i> ; С. Матавуљ, <i>Бакоња фра Брне</i> , приповетке по избору; С. Ранковић, <i>Сеоска учитељица</i> ; Р. Домановић, приповетке по избору; Б. Нушић, комедија по избору; В. Илић, <i>Песме</i> . Поезија прве модерне (Ј. Дучић, М. Ракић, А. Шантић, В. Петковић Дис), Б. Станковић, <i>Нечиста крв</i> , И. Андрић, <i>На Дрини ћуприја</i> , <i>Проклета авлија</i> , приповетке; М. Црњански, <i>Сеобе</i> , песме по избору; О. Давичо, песме по избору; Д. Максимовић, <i>Трајим помиловање</i> , песме по избору; М. Селимовић, <i>Дервиш и смрт</i> ; М. Лалић, роман по избору; Д. Ћосић, роман по избору; В. Десница; <i>Прољећа Ивана Галеба</i> ; В. Попа, песме по избору; Б. Миљковић, песме по избору; Д. Киш, <i>Гробница за Бориса Давидовића</i> ; М. Павић, <i>Хазарски речник</i> .
Литература Скерлић, Ј. <i>Историја нове српске књижевности</i> . Београд: Завод уџбенике и наставна средства, 1997; Деретић, Ј. <i>Историја српске књижевности</i> . Београд: Просвета, 2004; Живковић, Д. <i>Европски оквири српске књижевности</i> . Београд: Просвета, 1997; Павић, М. <i>Историја српске књижевности класицизма и предромантизма</i> . Београд: Нолит, 1979; Поповић, М. <i>Историја српске књижевности. Романтизам I-III</i> . Београд: Нолит, 1972; Мишић, З. <i>Критика песничког искуства</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1976; Ненин, М. <i>Српска песничка модерна</i> . Н. Сад: „Венцловић“, 2006; Палавестра, П. <i>Историја модерне српске књижевности</i> . Београд: Службени гласник, 2013.

Студијски програм: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност ОАС, Културологија ОАС
Назив предмета: Узајамне везе српске и мађарске књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање српско-мађарских књижевних и културалних контаката од средњег века до периода данашњице.
Исход предмета Студенти су у стању да препознају и да анализирају заједничке и различите ознаке српске и мађарске културе и књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у методе савремене компаратистике (културолошки приступ, појам традиције, регије, страног контекста). Разлике и сличности између средњовековне српске културе и културе Мађарске краљевине. Култура Срба на прагу новог доба. Мађарске књижевне и историјске личности у јужнословенској епској традицији. Одлике српског и мађарског просветитељства. Десетерац у поезији мађарских романтичара. Мађарска приповетка са краја 19. века у контексту српске привоетке истог периода. Српски и мађарски модернизам. Стереотипи о Балкану у делима модерних мађарских писаца. Јужнословенски културални простор у виђењу мађарских аутора у Војводини. Данило Киш и мађарски песници. Рецепција српске постмодерне прозе у Мађарској. <i>Вежбе</i> Читају се и упоређују одломци српске и мађарске стручне литературе, интерпретирају се епске песме о Угричићима, песме мађарских романтичара написаних у ткз. српском маниру, препев-адаптације Јована Јовановића Змаја, београдски путопис Дежеа Костолањија, одломци аутобиографије Ота Толнаија <i>Песник ос свињске масти</i> , анализирају се мађарски интертекстови у прозним делима Данила Киша и његово схватање Средње Европе.
Литература 1. З. Бећановић-Николић., С. Веселиновић, В. Гвозден. 2011. <i>Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури</i>. Нови Сад: Академска књига. 2. Андраш Давид. 1977. <i>Мостови узајамности</i>. Нови Сад: Братство и јединство, 3. Иштван Сели. 1980. <i>Изабране студије</i>. Нови Сад: Форум. 4. Иштван Пот. 1993. <i>Српско-мађарски културни односи у XIX веку</i>. Београд-Нови Сад: Г. Милановић-Дечје новине-Вукова задужбина-Матица српска. 5. Пал, Шандор. 1993. <i>Двојица у истој кожи</i>. Ириг: Српска читаоница и књижница. 6. Др Марија Циндори Шинковић. 2007. Ендре Ади у српској књижевности (1906-2006). Београд-Нови Сад: Институт за књижевност и уметност-Форум. 7. Марко Чудић. 2006. Неки стереотипи о Балкану у краткој прози модерних мађарских писаца (Деже Костолањи и Ендре Кукорели). <i>Књижевна историја</i>, 130: 599-610. 8. Радич Викторија. 2005. <i>Данило Киш. Живот, дело, брeвијар</i>. Прев. Марко Чудић. Београд: Форум писаца. 9. Владимир Гвозден .2013/2014. Данило Киш као средњоевропски писац: прилог читању и писању идентитета. <i>Хабитус</i> 9/10: 71-83. <i>Историја приватног живота у Срба</i> . 2012. Београд: Клио.

Студијски програм : (ОАС) Језик, књижевност и култура. Модул: Словачки језик и књижевност (ОАС) Српска филологија у контакту са словачком/мађарском филологијом
Назив предмета: Српско-словачке књижевне и културне везе
Статус предмета: Обавезни (слов) Изборни (срп. фил. у контакту)
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета СТИЦАЊЕ И ПРОШИРИВАЊЕ ЗНАЊА О КЉУЧНИМ ПЕРИОДИМА, НАЈЗНАЧАЈНИЈИМ ЧИЊЕНИЦАМА, ДОГАЂАЈИМА, ПОЈАВАМА, ИСТАКНУТИМ ЛИЧНОСТИМА, КУЛТУРНИМ И КЊИЖЕВНИМ ВРЕДНОСТИМА И ТЕКОВИНАМА ИЗ ПРОШЛОСТИ, КАО И РАЗУМЕВАЊЕ УЗАЈАМНИХ ОДНОСА СРБА И СЛОВАКА ОД НАЈСТАРИЈИХ ВРЕМЕНА (5.век), ПРЕКО ПЕРИОДА НАЦИОНАЛНИХ ПРЕПОРОДА ОВИХ НАРОДА У 18. ВЕКУ, ПА СВЕ ДО САВРЕМЕНИХ УЗАЈАМНИХ КУЛТУРНИХ И КЊИЖЕВНИХ ВЕЗА.
Исход предмета Студент је способан да уочи основна обележја и опише кључне периоде, најзначајније чињенице, догађаје, појаве, наведе истакнуте личности, препозна културне и књижевне вредности и тековине из прошлости узајамних односа Срба и Словака од најстаријих времена (5.век), преко периода националних препорода ових народа у 18. веку, па све до савремених обостраних културних и књижевних веза.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Славистика и њен развој као оквир за изучавање овог предмета. - Прасловенске, старословенске и везе предака јужних Словена и предака Словака у време сеобе народа. Почети старословенске културе у Великој Моравској (Мисија Ћирила и Методија. Охридска и Преславска школа). - Јужнословенско-словачке културне и књижевне везе у оквиру средњовековне Угарске. (Зоборска тапија, црквено-културне везе, дипломатске, породичне, трговачке везе). - Српско племство у Словачкој. Јужнословенске избеглице и српска насеља у Словачкој након битке код Мохача 1526. г. Срби у Коморану. - Ренесансни период 1458-1635 (Јан Витез, Јанус Панониус, Матија Корвин и Академија Истрополитана у Братислави). - Трнавски период 1635-1777 (Петер Пазмањ. Значај Универзитета и штампарије у Трнави) - Први братиславски период 1714 - 1836 (Српски студенти на школовању у Словачкој. Оснивање Карловачке и Новосадске гимназије, Стеван Стартировић и први директори ових гимназија. Јан Колар и Павел Јозеф Шафарик). - Други братиславски период 1837-1853 (Српски студенти и Људевит Штур. Светозар Милетић, Јован Јовановић Змај и Словаци). - Јужнословенско-словачка сарадња и војвођански Словаци (матични период 1865 - 1878). - Избор посланика у Угарски сабор у Кулпину 1895 – 1914 (заједнички српско-словачки кандидат Милан Хоџа). - Културне и књижевне везе између два светска рата (1918-1941). - Јужнословенско-словачке културне и књижевне везе од 1945. године до почетка 21. века (основни преглед).
Литература КМЕЋ, Ј.: Jugoslovensko-slovačke slavističke veze. Novi Sad 1987. Literárne vzťahy Slovákov a južných Slovanov. (Zborník prác). Bratislava 1968. CEROVIĆ, Lj.: Srbi u Slovačkoj. Srbi na Slovensku. Bački Petrovac - Novi Sad 1999. КУЗМАНОВИЋ, Небојша: Романтизам у српско-словачким културним везама. Бачка Паланка: Логос; Нови Сад: Мало историјско друштво, 2011. КУЗМАНОВИЋ, Небојша: Српско-словачке књижевне и културне везе у доба романтизма (докторска дисертација), Novi Sad, 2009. КУЗМАНОВИЋ, Небојша: Сустретање култура: српско-словачке књижевне везе Риста Ковијанића. Бачка Паланка: Друштво за науку и стваралаштво Логос: Књижевни клуб "Дис", 2003. Зборник са Конференције Српско-словачке везе: из историје, садашњости и будућности, Трнава, 04. октобар 2013 = Zborník z Konferencie Srbsko-slovenské vzťahy: z histórie, súčasnosti a budúcnosti. (уредници Nebojša Kuzmanović, Matea Bucalo, Stane Ribič). Братислава: Удружење Срба у Словачкој; Бачка Паланка: Логос, 2014.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Фразеологија српског језика
Статус предмета: обавезни на модулу Српски језик и књижевност / изборни на модулу Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање, проширивање и систематизовање знања из фразеологије српског језика.
Исход предмета: Оспособљеност за примену усвојених знања у настави српског језика, лекторском послу и научноистраживачком раду.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Увод: лексички синтагматски односи (слободни спојеви речи, колокације, окамењени спојеви речи). 2. Фразеологија као лингвистичка дисциплина с високим степеном самосталности у односу на лексикологију: историјат развоја, обим фразеологије и типови њених јединица; фразеологизам у ужем смислу (идиом): дефиниција и основна обележја. 3. Извори за настанак фразеолошких јединица. 4. Граматичка структура и лексички састав фразеологизама (варирање). 5. Денотативни и конотативни аспекти фразеолошког значења. 6. Појам структурно-семантичког модела у фразеологији. 6. Семантичка и синтаксичка фразеологизација. 7. Компонентни и глобални фразеологизми. 8. Иновације у фразеолошком систему српског језика. 9. Интердисциплинарни карактер фразеологије. 10. Фразеологизми као предмет лексикографије. <i>Практична настава:</i> Разматрање особености употребе фразеологизама на примерима из текстова који припадају различитим функционалним стиливима.
Литература 1. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику</i>, Београд: Филолошки факултет, 1987. 2. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеологија и национална култура</i>, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. 3. Владислава Петровић, <i>Новинска фразеологија</i>, Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1989. 4. Наташа Вуловић, <i>Српска фразеологија и религија. Лингвокултуролошка истраживања</i>, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2015. 5. Гордана Штрбац и Гордана Штасни, <i>Соматизми и концептуализација стварности у српском језику (глава и њени делови)</i>, Нови Сад: Филозофски факултет, 2017. 6. Гордана Штрбац, <i>Фразеологија о човеку и човек у фразеологији</i>, Нови Сад: Филозофски факултет, 2018. 7. В. Н. Телия, <i>Русская фразеология (семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты)</i>, Москва: Языки русской культуры, 1996. 8. В. М. Мокиенко, <i>Славянская фразеология</i>, Москва: Высшая школа, 1989.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Упоредна граматика словенских језика 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: одслушан курс Упоредна граматика словенских језика 1
Циљ предмета: Упознавање са развојем фонолошког система прасловенског језика у словенским језицима.
Исход предмета Системске анализе фонолошких промена у словенским језицима.
Садржај предмета Теоријска настава: Развој вокалног и консонантског система у словенским језицима од позног прасловенског: полугласници, назали, јери, јат, вокално р и л, звучни спирант γ, развој резултата јотовања и палатализација. Корелација по палаталности. Прозодијски системи савремених словенских језика. Карактеристичне црте источнословенске, западнословенске и јужнословенске језичке заједнице, као и сваког словенског језика понаособ. Главни моменти у развоју словенских књижевних језика. Практична настава (вежбе): Читање и анализа текстова на одабраним словенским језицима из све три словенске језичке групе.
Литература Радосав Бошковић. <i>Основи упоредне граматике словенских језика: Фонетика</i> . Београд: Научна књига, 1977. Милан Михаљевић. <i>Славенска поредбена граматика: Увод и фонологија</i> . Загреб: Школска књига, 2002. Бернштейн, Самуил. Очерк сравнительной грамматики славянских языков. Москва: Издательство Академии наук СССР, 1961. Carlton, Terence. <i>Introduction to the Phonological History of the Slavic Languages</i> . Columbus, Ohio: Slavica Publishers, 1990. Stieber, Zdzisław. <i>Zarys gramatyki porównawczej języków słowiańskich: Fonologia</i> . Warszawa: Państwowe wydawnictwo naukowe, 1969.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру свих циклуса педагошке праксе.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу настављања јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре, учествује у радионицама и другим ваннаставним активностима (у представама, квизовима, такмичењима из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, у школама страних језика и центрима за социјални рад, као и на факултету; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета као виду развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада и осталих активности Факултета.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм : ЖК Српска филологија: Српски језик и књижевност
Назив предмета: Светска књижевност од старог века до просветитељства
Статус предмета: обавезни, семестар V и VI
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положене предиспитне обавезе
Циљ предмета Упознавање студената са главним токовима, појавама и делима античке књижевности, средњег века, ренесансе, барока и рационализма; упућивање у избор и начин коришћења секундарне литературе; оспособљавање за самосталну анализу, тумачење и вредновање књижевног текста.
Исход предмета Способност учачања најзначајнијих обележја класичне, средњовековне и нововековне књижевности и њихово разумевање у циљу даље наградње стеченог знања у каснијим епохама светске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предавања на којима се тумаче следећа дела: <i>Стари завет – Пјесма над пјесмама; Нови завет: Јеванђеље по Јовану; Откровење Јованово; Еп о Гилгамешу; Хомер: Илијада; Одисеја; Есхил: Орестија, Оковани Прометеј; Софокле: Цар Едип, Антигона; Еурипид: Медеја; Хиполит; Вергилије: Енеида. Данте: Пакао (избор); Ф. Петрарка: Канцонијер (избор); Еразмо Ротердамски: Похвала лудости; Сервантес: Дон Кихот; В. Шекспир: Хамлет; Буре; Магбет; Краљ Лир.</i> <i>Практична настава (вежбе):</i> Компаративно (релационо) читање и коментарисање књижевних текстова предвиђених лектиром и додатном литературом.
Литература Дрејн, Цон: <i>Увођење у Стари завет</i>, Београд: Клио, 2003; <i>Увођење у Нови завет</i>, Београд, 2004; Д. Х. Лоренс. <i>Апокалипса</i>, Београд: Графос, 1989; Будимир, Милан, Мирон Флашар. <i>Преглед римске књижевности</i>. Београд: Научна књига, 1986; Вратовић, Владимир. Римска књижевност. Владимир Вратовић (ур.). <i>Повијест свјетске књижевности</i>, 2. Загреб: Младост, 1977; Вебер, Алфред. <i>Трагично и историја</i>. Нови Сад: Дневник –Књижевна заједница Новог Сад, 1987, поглавља о Гилгамешу, Хомеру и грчким трагичарима; Вернан, Жан-Пјер, П. Видал-Наке, <i>Мит и трагедија у античкој Грчкој</i>. I–II. Сремски Карловци –Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1993–1995; Вулић, Никола. <i>Из римске књижевности</i>. Београд: СКЗ, 1958, поглавље о <i>Енеиди</i>; Грејвз, Роберт. <i>Грчки митови</i>. Београд: Нолит, 1969; Дил, Пол. <i>Симболика у грчкој митологији</i>. Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1991; Дукат, Здеслав. <i>Хомерско питање</i>. Загреб: Глобус, 1988; Дукат, Здеслав. <i>Грчка трагедија</i>. Загреб: Деметра, 1996; Ђурић, Милош. <i>Историја хеленске књижевности</i>. Београд: Научна књига, 1951; Жирар, Рене. <i>Насиље и свето</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1990, поглавље о <i>Едипу</i>; Зличих, Даринка (прир.). <i>Хомер учитељ</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1987; Лески, Албин. <i>Грчка трагедија</i>, Нови Сад: Светови, 1995; Стевановић, Богдан. <i>Историја хеленске књижевности, од Александра до Јустинијана</i>. Београд: Научна књига, 1968; Рајнер, Е. Месопотамска књижевност. Светозар Петровић (ур.). <i>Повијест свјетске књижевности</i> 1, Загреб: Либер –Младост, 1982; Ранк, Ото. <i>Мит о рођењу јунака</i>. Нови Сад, 2007, поглавље о <i>Гилгамешу</i>; Санктис, Франческо. <i>Повијест талијанске књижевности</i>. Загреб: Матица хрватска, 1955, поглавља о Дантеу и Петрарки; Чале, Франо. <i>Петрарка и петраркизам</i>. Загреб: Школска књига. 1971; Бредли, А. С. Суштаство Шекспирове трагедије. Зоран Стојановић (прир.) <i>Теорија трагедије</i>. Београд: Нолит, 1984; Дукат, Владоје. <i>Слике из повијести енглеске књижевности</i>. Загреб: Матица хрватска, 1904; Костић, Веселин. <i>Стваралаштво Виљема Шекспира</i>. I–II. Београд: СКЗ, 1994; Костић, Веселин. <i>Шекспиров живот и свет</i>. Сремски Карловци –Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2006; Кот, Јан. <i>И даље Шекспир</i>. Нови Сад: Прометеј, 1994; Кот, Јан. <i>Шекспир наш савременик</i>. Београд: СКЗ, 2000. Курцијус, Ернест Роберт. <i>Европска књижевност и латински средњи век</i>. Београд: СКЗ, 1996. (поглавље о Дантеу); З. Бечановић-Николић. <i>У трагању за Шекспиром</i>, Београд, 2013; Р. Костић. <i>Књига о Хамлету</i>, Београд, 2011; Леших, Зденко. <i>Теорија драме кроз столећа</i> I. Сарајево: Свјетлост, 1977. (поглавља о Шекспиру, Дидроу и Русоу);

Хојзинга, Јохан. *Еразмо*. Београд: Графос, 1980; Милошевић, Никола. *Дон Кихот и нихилизам*, у: *Антрополошки есеји*, Београд: Слово љубве, 1976.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање, тако што помаже у њиховој организацији, ангажован је као преводилац, лектор и сл.; упознаје се са активностима и свим корацима на припреми и реализацији научних пројеката; обавља захтевније преводилачке задатке у оквиру институције; лекторише текстове у институцији; похађа и укључен је у припрему радионица и семинара посвећених развоју научног подмлатка; учествује и води различите језичке, преводилачке и књижевне радионице и трибине на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима; волонтира у музејима, учествује у организацији промоције пројеката, књига, часописа, књижевних и уметничких вечери; волонтира на конференцијама и скуповима, креира и пише различите пројекте који подстичу омладински активизам и међукултурну сарадњу, учествује у вођењу секција и радионица у истраживачким станицама и центрима, летњим школама и камповима; учествује са радом на студентским конференцијама; волонтира у библиотекама; обавља преводилачку праксу у органима локалне управе и самоуправе; одлази на праксу у медијске куће – упознаје се са принципима и техникама вођења емисија, уређивања, лекторисања и кориговања текстова; објављује уметничке и стручне преводе итд.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Теорија језика у контакту
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања из теорије језика у контакту и овладавање њеним појмовно-терминолошким апаратом.
Исход предмета: Студент зна основна обележја теорије језика у контакту. Овладао је њеним појмовно-терминолошким апаратом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјат контактне лингвистике. Појмови: мешање језика (мешани језици), језичко (лингвистичко) посуђивање, језички контакти. Творци модерне теорије језика у контакту. Контакти језика: директни, индиректни контакти. Језичко посуђивање, језик давалац, језик прималац. Непосредно и посредно посуђивање. Процес адаптације: примарна и секундарна адаптација. Фонетско-фонолошка адаптација; морфолошка адаптација; синтаксичка адаптација. Интеграција. Интерференција. Типови језичке интерференције: међујезичка интерференција; интерференција примарно-секундарног смера; интерференција секундарно-примарног смера; очигледна и скривена интерференција (унутарјезичка аналогија); интерференција према језичком нивоу испољавања. Билингвизам: појам и типови. Билингвизам и когнитивни развој. Билингвизам и диглосија. Контрастивна проучавања језика: настанак, развој, основни појмови, циљеви, методе и технике. Области контрастивних проучавања: контрастивна анализа, теорија превођења, анализа грешака. Улога контрастивне анализе у проучавању језика у контакту. Практична настава (вежбе): Приказ и анализа литературе. Анализа примера резултата језичких контаката.
Литература Bugarski, Ranko. <i>Jezici</i>. Beograd: Čigoja štampa, 1997. Đorđević, Radmila. <i>Uvod u kontrastiranje jezika (četvrto dopunjeno izdanje)</i>. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, 2000. Genc, Lajoš. <i>Rana dvojezičnost i kognitivni razvoj</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet u Novom Sadu; Zavod za izdavanje udžbenika, 1981. Prčić, Tvrtko. <i>Engleski u srpskom</i>. Novi Sad: Zmaj, 2005. Skutnab-Kangas, Tove. <i>Bilingvizam</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1991. Filipović, Rudolf. <i>Teorija jezika u kontaktu, uvod u lingvistiku jezičkih dodira</i>. Zagreb: JAZU – Školska knjiga, 1986.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Основи синтаксе: падежни систем
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета <i>Стандардни српски језик: Морфологија</i>
Циљ предмета: Стицање знања о различитим лингвистичким теоријама о схватању падежа, сагледавање семантичких, функционалних и структурних карактеристика падежног система и подсистема српског језика и разумевање падежних односа.
Исход предмета: Студенти ће бити у стању да: уоче основна обележја падежних облика, критички приступе падежној проблематици, разликују падежне синтагме према семантичким, обличким и функционалним карактеристикама, да теоријска знања из синтаксе и семантике падежа примене у пракси, да анализирају функције и значења падежних и предлошкопадежних конструкција и у тексту,
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам падежа. Граматичка традиција античке Грчке и Рима и њени трагови у данашњем поимању падежа. Индијска граматичка традиција и њени трагови у данашњем поимању падежа. Различити теоријски приступи падежној проблематици од средњег века до данас. Синтагма (типологија). Дефинисање падежа, суштина деklinације, увид у развој падежних односа у флективним језицима. Структура падежног система у српском језику. Структурна, семантичка и функционална обележја падежа. Независни падежи (номинатив и вокатив). Конкретно, димензионално (просторно) значење косих падежа. Метафоричка проширења просторног значења у апстрактна, недимензионална значења косих падежа. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту, разговор и критички приказ литературе (излагање, презентација).
Литература Белић, Александар (1998). <i>Општа лингвистика</i> [Изабрана дела. I и II]. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Будућност. Пипер, Предраг (2001). <i>Језик и простор</i> . Београд: Библиотека XX век. Пипер, Предраг и др. (2005). <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик, Београдска књига, Матица српска. Пипер, Предраг, Иван Клајн (2013). <i>Нормативна граматика српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Поповић, Љубомир (2012). <i>Синтакса</i> , [у књизи] Ж. Станојчић, Љ. Поповић, <i>Граматика српског језика за гимназије и средње школе</i> . Београд: Завод за уџбенике. Стевановић, Михаило (1986). <i>Савремени српскохрватски језик (Граматички системи и књижевнojeзичка норма)</i> . Синтакса [књига II]. Београд: Научна књига.

Студијски програм: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Назив предмета: Наука о превођењу
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упутити студенте у историјске и теоријске проблеме превођења, основе истраживања и практичан рад. Развијање и увежбавање преводачких вештина потребних за књижевно и стручно превођење и примена различитих техника превођења у пракси. Упознавање једнојезичних и двојезичних речника, приручника, референтне литературе и других помоћних средстава који помажу рад преводиоца.
Исход предмета Студенти примењују већ стечена умећа превођења, развили су преводачке компетенције, умеју да преводе књижевне и стручне текстове по сопственом избору, да критички оцењују и упоређују преводе књижевних дела и стручних текстова са оригиналом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Наука о превођењу: теорија, историја, критика, пракса. Однос два језика. Верност репродукције. Поетика превода. Превод као књижевноисторијска категорија. Превођење лирике, уметничке прозе, драмских дела. Стручно превођење. Усмено превођење. Интеркултурална комуникација, превођење елемената културе и цивилизације. Превођење фразема. Лажни пријатељи. Помагала у превођењу. Коришћење информатичке технологије у превођењу. Технике превођења. Превод с превода. Поновно превођење. Превод у настави страних језика. Критика књижевног и стручног превода. Етика превођења. <i>Практична настава:</i> Уз анализу постојећих превода и превода који се јављају по листовима и часописима, студенти самостално преводе и решавају проблеме у савременим краћим прозним текстовима, драмама, а огледају се и у превођењу лирике. Анализа и оцена превода, писање критике превода.
Литература Бабић, Сава: <i>Како смо преводили Петефија. Историја и поетика превода</i> . Нови Сад: Матица Српска, 1985. Еко, Умберто: <i>Отприлике исто. Искусва превођења</i> . Загреб: Алгоритам, 2006. Gromová, Edita: <i>Teória a didaktika prekladu</i> . Nitra: Filozofická fakulta, 2003. Ивир, Владимир: <i>Теорија и техника превођења</i> . Ср. Карловци, 1985. Леви, Јиржи: <i>Уметност превођења</i> . Сарајево, 1982. Константиновић, Радивоје: <i>О превођењу поезије и други огледи</i> . Нови Сад: Адреса, 2010. Манчић, Александра: <i>Превод и критика</i> . Београд: Институт за књижевност и уметност, 2010. Поповић, Антон: <i>Естетска метакомуникација</i> . Београд: Службени гласник, 2018. Сибиновић, Миодраг: <i>Нови живот оригинала. Увод у превођење</i> . Београд: Алтера–Просвета, 2009. Хлебџ, Борис: <i>Опита начела превођења</i> . Београд: Београдска књига, 2009.

Студијски програм/студијски програми: ОАС Журналистика; Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Основи функционалне стилистике српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са разлозима и различитим типовима језичког варирања, посебно функционалног раслојавања језика; упознавање студената са битним карактеристикама појединих функционалних стилова српског (књижевног) језика; упознавање студената с одређеним појавама социјалног раслојавања језика; упознавање студената с основама лингвостилистичке анализе.
Исход предмета По окончању курса требало би да су студенти оспособљени за правилно одређење основних појмова из области (функционалне) стилистике, за препознавање и анализирање функционалностилских карактеристика појединачних текстова и жанрова. Студенти би требало да овладају законитостима структурисања функционалних стилова, подстилова и жанрова у савременом српском језику, уз могућност њихове примене у комуникацијској пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Функције језика; Појам и врсте језичког варирања / типови раслојавања језика: социјално, територијално, индивидуално, функционално раслојавање; Појам стилистике, стила и функционалног стила; Класификација функционалних стилова и њихове најглавније особине; Основни појмови лингвостилистике. <i>Практична настава</i> Провера нивоа усвојености садржаја обрађених на часовима теоријске наставе; рад на различитим типовима текстовима савременог српског језика.
Литература: 1) Marina Katnić Bakaršić, <i>Lingvistička stilistika</i> , 2. dopunjeno i izmijenjeno izdanje. Sarajevo: Tugra. 2007. 2) Милош Ковачевић, <i>Стилистика и граматика стилских фигура</i> , Крагујевац: Кантакузин, 2000. 3) Marin Mladenov, <i>Novinarska stilistika</i> , Beograd: Naučna knjiga, 1980. 4) Josip Silić, <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga standardnog jezika</i> , Zagreb: Disput, 2006. 5) Бранко Тошовић, <i>Функционални стилови</i> , Београд: Београдска књига, 2002. 6) Lana Hudeček / Milica Mihaljević, <i>Jezik medija – publicistički funkcionalni stil</i> , Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2009. 7) Шкиљан, Дубравко, <i>Лингвистика свакодневице</i> , Нови Сад: КЗНС, 1989 Шира литература: Klikovac, Duška, <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek, 2008. <i>Функционално раслојавање српског стандардног језика</i> , Научни састанак слависта у Вукове дане 32/1, Београд : МСЦ, 2004 (одређени радови) Радоје Симић, <i>Опита стилистика</i> , Београд: Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, 2001.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Увод у лексикографију
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Усвајање основних појмова из лексикографије и стицање увида у развој лексикографске теорије праксе у свету и код нас. Упознавање са најзначајнијим лексикографским остварењима.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће овладати основним појмовима из лексикографије и биће оспособљен да уочи специфичности израде различитих речника као и да самостално обавља основне лексикографске послове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задаци лексикографије. Настанак лексикографије као лингвистичке дисциплине. Развој практичне и теоријске лексикографије. Развој српске лексикографије. Српски и хрватски лексикографски ток. Српска лексикографија до 19. века. Вукови речници. Рјечник из језичких старина српских Ђ. Даничића. Рјечник хрватскога или српскога језика ЈАЗУ. Речник српскохрватског књижевног и народног језика САНУ. Речник српскохрватскога књижевног језика МС. Речник српскога језика МС. Одабрани специјални речници српског језика – етимолошки речници, речници страних речи, речници нових речи, деривациони речници, асоцијативни речници, речници жаргона итд. <i>Практична настава</i> Рад на конкретним речницима према задатим критеријумима, проучавање и представљање њихове макро и микро структуре.
Литература Александар Белић. <i>Увод, Речник српскохрватског књижевног и народног језика</i> , књ.1, Београд: САНУ. Гордана Јовановић. Ђура Даничић, Рјечник из књижевних старина српских – дело непролазне лексикографске вредности, <i>Шездесет година Института за српски језик САНУ</i> , зборник радова I, Београд: Институт за српски језик, 293–297. Данко Шипка. <i>Основи лексикологије и сродних дисциплина</i> , Нови Сад: Матица српска, 2006. Даринка Гортан-Премк. Српскохрватска лексикографија XIX века, <i>Наш језик</i> , књ. 26, св. 2-3, Београд 1982, стр.139–147. Ladislav Zgusta. <i>Priručnik leksikografije</i> . Sarajevo: Svjetlost, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1991. Наташа Вуловић, Марија Ђинђић и Данијела Радоњић. Реч више о Речнику САНУ, <i>Књижевност и језик</i> LV/1–2, 171–182. М. С. Лалевић. <i>Речник српскохрватскога књижевног језика Матице српске I – VI, анализе и напомене</i> , Београд, 1983: издање аутора М. С. Лалевића. Ненад Ивановић. Принципи формирања и организације корпуса Речника српскохрватског књижевног и народног језика САНУ (у периоду од 1853. до 1953. године), <i>Шездесет година Института за српски језик САНУ</i> , зборник радова II, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2007, 53–78. Павле Ивић. <i>О Вуковом Рјечнику из 1818. године, Српски рјечник</i> , поговор, Београд: Просвета. 1966. Рајна Драгићевић. <i>Савремена српска лексикографија у теорији и пракси</i> . Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2014. Рајна Драгићевић. О <i>Једнотомнику</i> и поводом њега, <i>Речник српскога језика</i> , Матица српска, 2007 (приказ), <i>Књижевност и језик</i> LIV 3-4, 2007, 407–413. Рајна Драгићевић. <i>Српска лексика у прошлости и данас</i> . Нови Сад: Матица српска, 2018. <i>Речник српскохрватског књижевног језика</i> књ. 1–3, Нови Сад – Загреб: Матица српска – Матица хрватска,

1967–1969, књ. 4–6, Нови Сад: Матица српска, 1971–1976.

Речник српскохрватског књижевног и народног језика. Књ. 1–17. Београд: САНУ – Институт за српски језик, 1959–

Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika. Zagreb: JAZU, 1880–1976.

Речник српског језика, Нови Сад: Матица Српска, 2011.

Српска лексикографија од вука до данас. Каталог изложбе. Ур. Молосав Тешић, Рајна Драгићевић, Ненад Ивановић. Београд: Српска академија наука и уметности и Савез славистичких друштава србије, 2018.

Tvrtko Prčić. *Ka savremenim srpskim rečnicima*. Prvo, elektronsko, izdanje. Novi Sad: Filozofski fakultet, 2018.

Шипка, Данко. *Основи лексикологије и сродних дисциплина*. Нови Сад: Матица српска, 1998.

Студијски програм: Српски језик као нематерњи и страни и књижевност
Назив предмета: Савремени мађарски језик 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: Савремени мађарски језик 1, 2
Циљ предмета Студент, будући наставник треба да стекне знања о специфичним карактеристикама мађарског језика, који ће бити матерњи ученицима којима ће они предавати српски као језик средине у основним и средњим школама.
Исход предмета Студент се упознао са синтаксом мађарског језика, како би био у стању да предвиди и разуме тешкоће и грешке које ће његову будући ученици правити приликом учења српског језика и самим тим бити успешнији у преношењу знања српског језика
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Синтагме: врсте синтагми (зависне и независне) и њихова употреба, врсте речи које чине синтагме, морфолошке карактеристике синтагми. Појам и дефиниција реченице, карактеристике мађарских реченица, реченица као сегмент текста, критеријуми поделе реченица (према значењу, структури и на основу логичког суда о стварности): изјавне, узвичне, заповедне, упитне и жељне реченице; потврдне и одричне реченице; непотпуне и нерашчлањене реченице. Проста реченица: унутрашња структура и делови, морфолошке карактеристике главних делова реченице. <i>Практична настава:</i> Практична настава прати теоретску наставу, увежбавају се методичке јединице и анализирају разни језички нивои. Студенти самостално припремају реферате и обављају студијски истраживачки рад у вези са темама теоријске наставе.
Литература 1. Едита Андрић (2008). <i>Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику</i> . Филозофски факултет Нови Сад 2. Мирко Пети (1979). <i>Предикативни проширак</i> . Свеучилишна наклада Либер 3. Мирјана Бурзан (1998). Потенцијал у српским преводима са мађарског језика. <i>Зборник радова, 6. симпозијума „Контрастивна језичка истраживања“</i> Нови Сад: Филозофски факултет 4. Едита Андрић (1998). Лексикализоване објекатске синтагме у мађарском језику и њихови еквиваленти у српском <i>Зборник радова 6. симпозијума „Контрастивна језичка истраживања“</i> Нови Сад: Филозофски факултет 5. Мирјана Бурзан (1984). <i>Интерференција у предикату српскохрватске реченице у језику ученика мађарске народности</i> Нови Сад: Институт за јужнословенске језике

Студијски програм: Језик, књижевност и култура (См) ОАС
Назив предмета: Савремени словачки језик 3
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Одслушана настава из предмета Савремени словачки језик 2
Циљ предмета Упознавање студената са структуром и законитостима словачког као западнословенског језика, који је и језик словачке националне заједнице у Војводини. Студенти треба да се оспособе за самостално, језички коректно усмено и писмено комуницирање и праћење одговарајуће стручне литературе на словачком језику. У оквиру овог курса треба да продубљују знање из правописа, фонетике, фонологије и лексикологије и да савладају градиво из морфологије.
Исход предмета Примена практичних знања из словачког језика из области морфологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Морфологија. Врсте речи – класификација и основне карактеристике. 2. Именице. Подела и граматичке категорије. 3. Грађење именица. 4. -5. Промена именица мушког рода. 6-7. Промена именица женског рода. 8. Промена именица средњег рода. 9-10. Придеви. Подела. Поређење. 11. Грађење и промена описних и односних придева. 12. Грађење и промена присвојних придева. 13. Заменице. Карактеристика, подела, промена. 14. Бројеви. карактеристика, подела, промена. <i>Практична настава</i> Кроз практичне вежбе и задатке развијање основа граматичке и лексичке компетенције, као и свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Теме покривене лекцијама из уџбеника (упознавање Словачке, слободно време, породица и празници, путовање, код доктора)
Литература PAULINY, E: Krátka gramatika slovenská. Bratislava: LIC 2001. TIBENSKÁ, E.: Gramatika slovenského jazyka pre nositeľov slovinského, chorvátskeho a srbského jazyka. Diel 1, Morfológia = Gramatika slovačkoga jezika za govornike slovenskoga, hrvatskoga i srpskoga jezika. Dio 1, Morfologija. Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018 [i. e.] 2019. KAMENÁROVÁ, R. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A2. Bratislava: Studia Academica Slovaca 2009. IVORÍKOVÁ, H. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica. Univerzita Komenského, Bratislava 2009. HORÁK, E.: Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník. Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм: заједнички предмет на више студијских програма
Назив предмета: Русински језик 3
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из морфологије русинског језика. Овладавање граматичким категоријама, деκлинацијама и творбом именица, придева, заменица и бројева.
Исход предмета Познавање врста речи које имају деκлинацију (именице, придеви, заменице и бројеви).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет морфологије. Делови речи. Врсте речи. Именице. Конкретне и апстрактне, заједничке и властите, збирне именице. Категорија рода, броја, живог и неживог. Деκлинација. Творба именица. Придеви. Описни, присвојни, материјални придеви. Деκлинација. Компарација. Творба придева. Заменице. Врсте заменица. Именичке и придевске заменице. Деκлинација. Творба заменица. Бројеви. Основни и збирни бројеви. Деκлинација. Редни бројеви. Разломци. <i>Практична настава:</i> анализа именица, придева, заменица и бројева са морфолошког аспекта у русинским текстовима.
Литература (до 10 референци) Дуличенко, А. Д. (1995). <i>Jugoslavo Ruthenica I, Роботи з рускей филологи</i> . Нови Сад: Руске слово. Дуличенко, А. Д. (2009). <i>Jugoslavo Ruthenica II, Роботи з рускей филологиї и исторії</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Руске слово. Кочиш, М. М. (1977). <i>Грамати́ка руско́го языка: Фонетика – морфология – лексика I</i> . Нови Сад: Покрајински завод за издавање учебнікох. Кочиш, М. М. (1978). <i>Лингвистични роботи</i> . Нови Сад: Руске слово. Рамач, Ю. (2002). <i>Грамати́ка руско́го языка</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фейса, М. (2017). Бешедуйме по руски. Нови Сад: Филозофски факултет Нови Сад. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2017/978-86-6065-428-3

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Лингвистика текста
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање основних знања из области лингвистике текста у циљу уочавања међузависности између структуре и типа текста и његове граматичке и лексичке формализације. Разумевање односа између текста као целине и његових делова. Сагледавање позиције текста у односу на традиционалне језичке нивое.
Исход предмета Оспособљеност за саобраћавање граматичких и лексичких обележја одређеним врстама текста; способност да се идентификују кохезивна средства у тексту; разумевање параметара текстуалности и примена у текстуалној анализи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет и методе лингвистике текста. 1.1. Историја лингвистике текста као лингвистичке дисциплине. 1.2. Лингвистика текста и сродне дисциплине. 1.3. Подстицаји и претече лингвистике текста у науци о књижевности, семиологији, кибернетици. 2. Језик и деловање. 2.1. Појам и дефиниција текста, дискурса 2.2. Структура текста (текст, поглавље, параграф, реченица; наслов). 3. Параметри текстуалности. 3.1. Кохезија. 3.2. Кохеренција. 3.3. Интертекстуалност, цитатност и репрезентологија. 3.4. Остали параметри текстуалности 4. Граматичка формализација (активна / пасивна реченична структура, персонална / имперсонална реченична структура, кондензација). 4.1. Лексичко граматичка формализација (идентификација, анафоризација). 4.2. Функционална реченична перспектива, перспективизација, ред речи, кореференцијалност. 5. Типови (врсте) текста према структури и комуникативној функцији. <i>Практична настава (вежбе)</i> 1. Обрада текста. 1.1. Кратке текстове форме. 1.2. Новински текст. 1.3. Уметнички текст. 1.4. Научни текст. 2. Принципи и стратегије текстуалности на текстовима различитих жанрова. 3. Граматичка и лексичка формализација на текстовима различитих жанрова.
Литература (до 10 референци) Бугарски, Ранко. Језички ниво, дискурс, текст: појмовно-терминолошки осврт. <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> 21/2 (1993): 14–20. Васић, Вера. Лингвистичка обележја наслова. <i>Прилози проучавању језика</i> 16 (1980): 1–17. Велчић, Мирна. <i>Увод у лингвистику текста</i> . Загреб: Школска књига, 1987. Гловацки Бернарди, Зрињка. <i>О тексту</i> . Загреб: Школска књига, 2004. Де Богранде, Роберт, Волфанг Дреслер. <i>Увод у лингвистику текста</i> . Загреб: Диспут, 2010. (изаб. поглавља) Еко, Умберто. <i>Границе тумачења</i> . Београд: Паидеа, 2001 (изаб. поглавља). Ивић, Милка. Проблем перспективизације у синтакси. <i>Јужнословенски филолог XXXII</i> (1976): 29– 46. Мразовић, Павица. <i>Грамматика српског језика за странце</i> , Нови Сад, 2009 (део о тексту) Половина, Весна. <i>Лексичко-семантичка кохезија у разговорном језику</i> . Београд: Филолошки факултет, 1987 Перовић, Славица. <i>Језик у акцији</i> . Подгорица: ЦИД, 2009, 60–111.

Студијски програм/студијски програми : Сви студијски програми (осим ОАС Социологија)
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА ОБРАЗОВАЊА
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Овладавање неким основним социолошким појмовима, како би студенти могли разумети основне друштвене проблеме везане за образовање; упознавање са образовањем као производом и чиниоцем друштвеног развоја и његовом улогом у целокупном животу друштва; сагледавање функције образовања у савременим друштвеним процесима; разматрање друштвеног положаја учесника у образовном процесу, односа унутар образовног процеса и зависности образовања од друштвених вредности, интереса, потреба и норми.
Исход предмета Усвајање неких основних социолошких појмова; усвајање социолошких сазнања о образовању; овладавање научно-категоријалним апаратом за сагледавање друштвеног контекста и значаја образовања; развијање критичког приступа процесу образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Социологија и социологија образовања - Предмет и конституисање социологије образовања – Основни социолошки приступи образовању – Образовање, васпитање и обучавање - Друштво, вредности и образовање – Може ли образовање променити друштво - Образовање и професије – Образовање и људски ресурси – Компензацијско образовање - Технологија и образовање – Култура, религија и образовање – Образовање и еманципација
Литература Коковић, Д. (2009). <i>Социологија образовања</i> . Бања Лука: НУБЛ. Марковић Крстић С, Милошевић Радуловић Л. (2016). <i>Хуманистичка димензија образовања младих у контексту савремених друштвених промена</i> . Ниш: Филозофски факултет.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Упоредна граматика словенских језика 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: положени/одслушани предмети <i>Старословенски језик 1</i> и <i>Старословенски језик 2</i>
Циљ предмета Овладавање теоријско-методолошким поставкама упоредне граматике, принципима историјске фонологије и морфологије, најважнијим процесима у развоју фонолошког и морфолошког система прасловенског језика.
Исход предмета Способност уочавања и тумачења проблема у историјској фонологији и морфологији и системске анализе фонолошких и морфолошких промена у прасловенском језику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Предмет, задаци, циљ и методе упоредне граматике. Вокалски и консонантски систем касног праиндоевропског. Рани прасловенски систем. Закон отвореног слога и његове последице. Унутарслоговни синхармонизам и његове последице. Превој. Вокалски и консонантски систем касног прасловенског. Индоевропске деклинације у прасловенском: основе, наставци, стварање меких промена, категорија граматичког рода. Прасловенски глаголски систем у односу на индоевропски: времена, стања, начини. Инфинитив и супин, презент, типови аориста, императив. Иновације: имперфекат, перфекат, плусквамперфекат, потенцијал. <i>Практична настава:</i> Примена стечених теоријских знања у анализи и реконструкцији форми.
Литература Бошковић, Радосав. <i>Основи упоредне граматике словенских језика (фонетика, морфологија, грађење речи)</i> . Београд: Требник, 2000. Mihaljević, Milan. <i>Slavenska poredbena gramatika 1: Uvod i fonologija</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2002.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Истраживачки рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 2
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом
Циљ предмета Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи и представљање резултата истраживања.
Исход предмета Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи те представљање резултата истраживања у облику писаног рада.
Садржај предмета Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира те метода и техника истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања. Израда плана истраживања. Прикупљање података и спровођење прелиминарне анализе прикупљених података. Дефинисање структуре рада – увод, део у коме се излаже теоријска анализа теме, презентује метод и износи резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија, прилози итд.
Литература Литература релевантна за реализацију истраживачког рада формулише се у договору са наставником и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Дипломски рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Претходно положен Истраживачки рад
Циљ предмета Оспособљавање студената како за спровођење истраживања мањег обима уз коришћење научне и стручне литературе те доступних података тако и за уочавање и писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области филолошких наука.
Исход предмета Студент познаје начела одређеног теоријског система и способан је да га подвргне критичкој анализи и компарацији; самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао неки проблем; спроводи испитивање поштујући следеће фазе: уочавање релевантних истраживачких проблема, прикупљање и анализа података, интерпретација резултата истраживања и писање дипломског рада у коме су презентовани тема, основни резултати и закључци истраживања.
Садржај предмета Дипломски рад представља истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом повезаним са проблемом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у одређеном научном домену, анализу основних концепата и уочених теоријских и емпиријских проблема у оквиру датог домена, спровођење анализе података, интерпретацију резултата ове анализе и дискусију о добијеним резултатима. Након обављеног истраживања студент припрема дипломски рад у писаној форми. Дипломски рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу (део у коме се одабрана тема теоријски анализира) и завршну дискусију (закључак). Уколико истраживање које је студент спровео садржи емпиријску анализу података, дипломски рад треба да има стандардни формат извештаја о емпиријском истраживању, који садржи податак о методу и добијеним резултатима. У оквиру уводног дела треба да буду представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи делове посвећене методу и резултатима, у оквиру њих треба да су приказани поступак истраживања и јасно изнети резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака истраживања. Након предаје дипломског рада, рад оцењује трочлана комисија за одбрану, која је састављена од најмање два наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. При оцени дипломског рада чланови комисије оцењују истраживачки нацрт, резултате истраживања и квалитет њиховог презентовања.
Литература Литература релевантна за реализацију дипломског рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Културологија)
Назив предмета: Анализа дискурса
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са релевантним теоријама и методама лингвистичке анализе дискурса у циљу оспособљавања за анализу различитих типова дискурса српског језика
Исход предмета Оспособљеност за идентификацију и анализу различитих типова дискурса српског језика на основу примењених дискурских стратегија и лексичко-граматичких обележја
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовно и термилошко одређење дискурса и текста. Анализа дискурса према сродним лингвистичким дисциплинама. Интердисциплинарност у анализи језичких датости. Језичке функције. Преглед савремених теоријских приступа и метода: теорија говорних чинова, теорија импликатура, когнитивна теорија, теорија говорних жанрова, конверзациона анализа, етнографија комуникације. Основна обележја дискурса. Језик и говор. Језик и прагматика. Дискурсне стратегије разговора: отварање, затварање, ред говорења. Различити контексти интеракције: дискурс и друштво, дискурс и култура, дискурс и пол, дискурс и идентитет, дискурс и идеологија. Видови комуникације: вербална и невербална. Гестови и мимика. Планирани и непланирани говор. Лексичко-граматичка обележја у дискурсу. Основна обележја појединих типова дискурса према критеријуму односа међу учесницима, теми, намери, конверзационом облику: вицеви, псовке, огласи, клетве, осмртнице, посвете, хороскоп, временска прогноза, ћаскаонице итд <i>Практична настава (вежбе)</i> Провера теоријских приступа на појединим типовима дискурса. Обрада репрезентативних типова дискурса и њихових лексичко-граматичких особина према основним дискурским обележјима и стратегијама, те критеријуму односа међу учесницима, теми, намери и конверзационом облику.
Литература (до 10 референци) Бахтин, Михаил. Проблем говорних жанрова. <i>Трећи програм</i> РТВ. IV (1980): 233–270. Бугарски, Ранко. Језички ниво, дискурс, текст: појмовно-термилошки осврт. <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> 21/2 (1993): 14–2. Васић, Вера. <i>Новински рекламни оглас. Студија из контекстуалне лингвистике</i> . Ветерник: ЛДИ, 1995. Васић, Вера (ур.). <i>Дискурс и дискурси. Зборник у част Свенки Савић</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2010. Остин, Џон. <i>Како деловати речима</i> . Нови Сад: Матица српска, 1993. Савић, Свенка. <i>Дискурс анализа</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 1993. Серл, Џон. <i>Говорни чинови</i> . Београд: Нолит, 1991. Стевић, Слободан. <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет, 1997 Степанов, Страхиња. Политички говор у огледалу прагматичких и когнитивних теорија. In: <i>Лексика-Грамматика-Дискурс</i> (ур. Алановић, М. et al.). Нови Сад: Филозофски факултет (2013): 473-495. Фуко, Мишел. <i>Поредок дискурса</i> , Karpos Books, Лозница, 2007.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модули: Српски језик и књижевност; Српски као нематеријни и страни језик и књижевноат)
Назив предмета: Синтакса и семантика сложене реченице
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из: Синтаксе и семантике падежа, Синтаксе и семантике глаголских облика, Синтаксе и семантике просте реченице
Циљ предмета: Овладавање основним знањима о устројству и функционисању сложене реченице у савременом стандардном српском језику.
Исход предмета: Студент је усвојио основна знања о устројству и функционисање сложене реченице у стандардном српском језику и способан је: (1) да у усменом или у писаном облику изложи основне синтаксичко-семантичке карактеристике појединачних типова сложених двопрдикатских реченичних структура; (2) да препознаје и анализира реченичне односе у текстовима различитих функционално-стилских одлика; (3) да се користи основном допунском литературом из проблематике сложене реченице.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Општи принципи структурирања и типологија сложене реченице – минималне двопрдикатске реченичне структуре. 2. Везник, кореферент, корелатив, удвајање везника. 3. Синдетизам, асиндетизам, нулти синдетизам. 4. Сложена реченица са синтаксичко-семантичким односом субординације – комплексна реченица. 4.1. Матрична реченица и клауза. 4.2. Имплементне клаузе. 4.3. Комплементне клаузе. 4.3.1. Клаузе адноминалне комплементације. 4.3.2 Клаузе адвербне комплементације. 4.4. Детерминативне клаузе. 4.4.1. Клаузе адноминалне детерминације. 4.4.2. Клаузе адвербне детерминације. 4.4.2.1. Клаузе околносне детерминације. 4.4.2.2.. Клаузе експланаторне детерминације. 4.4.2.3. Клаузе прагматичке детерминације. 5. Реченица са синтаксичко-семантичким односом координације – компонована реченица. 5.1. Компоноване реченице отворене структуре. 5.2. Компоноване реченице затворене структуре. 5.3. Компоноване реченице везане структуре. 6. Парцелација и кооптација на нивоу сложене реченице. 7. Синтаксичка редукција (елипса). 6. Кондензација. <i>Практична настава:</i> Анализа сложених реченичних структура у текстовима различитих функционално-стилских одлика који припадају стандардном српском језику. Упознавање са одабраном допунском литературом која обрађује различите проблеме у вези с сложенем реченицом у стандардном српском језику у циљу припреме предиспитног теста.
Литература: <u>Основна литература:</u> Пипер, П., Алановић, М., Павловић, С., Антонић, И., Николић, М., Војводић, Д., Поповић, Лј., Танасић, С., Марић, Б. 2018. <i>Синтакса сложене реченице у савременом српском језику</i>. У редакцији академика Предрага Пипера. Нови Сад: Матица српска, Београд: Институт за српски језик САНУ. <u>Допунска литература:</u> Стевановић, Михаило. <i>Савремени српскохрватски језик. (Граматички системи и књижевнojeзичка норма). II Синтакса</i>. [Поглавље: <i>Сложене реченице</i>. 777–922] Београд: Научна књига, 1979³. Поповић, Љубомир. 1982. Из проблематике конституисања и структурирања сложених реченица: независне и зависне реченице. <i>Књижевност и језик</i> (Београд), 29/1, 1982: 2-15. Antonić, Ivana. 2001. <i>Vremenska rečenica</i>. [Jedno poglavlje po slobodnom izboru.] Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Антонић Ивана 2015 [2016]. Временски односи на међуреченичном нивоу // <i>У простору лингвистичке славистике. Зборник научних радова поводом 65 година живота академика Предрага Пипера</i>. (Ур.) Љ. Поповић, Д. Војводић, М. Номаћи. Београд: Филолошки факултет, 2015 [2016], 802 стр., стр. 91-109. Ivić, Milka. 1983. <i>Lingvistički ogledi</i>. [Tekst: O srpskohrvatskim pogodbenim rečenicama. 145-153.] Beograd: Biblioteka XX vek. Кашић, Јован. 1962. Систем копулативних везника И, ПА, ТЕ у српскохрватском књижевном језику. <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> (Нови Сад), 7, 1962: 111-119. Ковачевић, Милош. 1998. <i>Синтакса сложене реченице у српском језику</i>. [Два текста по слободном избору.]

Београд – Србиње: Рашка школа – Српско просвјетно и културно друштво Просвјета.

Петровић, Владислава. 2007. Допунска клауза у систему зависних реченица. *Зборник Матице српске за славистику* (Нови Сад), 71-72, 2007: 329–341.

Танасић, Срето. 2012. *Из синтаксе српске реченице*. Београд (текстови од 86 до 195 стр.).

Студијски програм : ЖКК , Српска филологија: Српски језик и књижевност
Назив предмета: Светска књижевност од романтизма до модерне
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положене предиспитне обавезе и положена Светска књижевност од старог века до просветитељства
Циљ предмета Упознавање студената са главним токовима, појавама и делима романтичарске књижевности, реализма, натурализма и модерне; упућивање у избор и начин коришћења секундарне литературе; оспособљавање за самостално тумачење и вредновање књижевног текста.
Исход предмета Способност учачања најзначајнијих обележја класичне, средњовековне и нововековне књижевности и њихово разумевање у циљу примене стеченог знања у анализи дела из светске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> У фази припреме за наставу студенти читају дела обавезне литературе, а на предавањима професор врши њихову анализу и тумачење. Предавања на којима се тумаче следећа дела: 1) Ј. В. Гете: <i>Патње младог Вертера</i>; <i>Фауст</i> 1. Н. В. Гогољ, <i>Ревизор</i> [прев. М. Стојиљковић], Београд, 1975; <i>Мртве душе</i> [прев. М. и С. Глишић], Београд, 1966; 2) Ф. М. Достојевски, <i>Злочин и казна</i> [прев. М. Бабовић], Београд, 1964; 3) Г. Флобер, <i>Госпођа Бовари</i> [прев. В. Наумов], Београд, 1968; 4) Ш. Бодлер, <i>Цветови зла</i> [прев. Б. Живојиновић], Нови Сад, 2004; 5) Ц. Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> [прев. П. Ђурчија], Београд, 2005; 6) М. Пруст, <i>У Свановим крају 1</i> [прев. Ж. Живојиновић], Београд, 1983; 7) Р. М. Рилке, <i>Изабране песме</i> [прев. Б. Живојиновић], Београд, 1986; 8) А. Ками, <i>Странац</i> [прев. З. Хаџи Видојковић], Београд, 1968; 9) С. Бекет, <i>Чекајући Годоа</i> [прев. А. Милићевић], Београд, 2004; 10) Х. Л. Борхес, <i>Алеф</i> [прев. А. Грујичић], Београд, 1999. <i>Практична настава (вежбе):</i> На вежбама се обрађују релевантни одломци књижевноисторијских и критичких студија и чланака наведених у секундарној литератури. Компаративно (релационо) читање и коментарисање књижевних текстова предвиђених лектиром и додатном литературом.
Литература Мартини, Фриц. <i>Историја немачке књижевности</i>. Београд: Нолит, 1971, поглавља о Гетеу. Меринг, Франц. <i>Прилози историји књижевности</i>. Београд: Рад, 1963, поглавља о Гетеу. Фриденгал, Рихард. <i>Гете – живот и дело</i>. Подгорица: ЦИД, 2003. Грубачић, Слободан. <i>Историја немачке културе</i>. Сремски Карловци –Нови Сад: Издвачка књижарница Зорана Стојановића, 2001. (поглавља о Гетеу). Екерман, Јохан Петер. <i>Разговори са Гетеом</i>, Београд: Дерета, 1970. Бахтин, Михаил. <i>Проблеми поетике Достојевског</i>. Београд: Нолит, 1967. Бут, Вејн. Проблем одрастања у <i>Портрету уметника</i>. <i>Реторика прозе</i>. Београд: Нолит, 1976, 352–364. Вулетић, Витомир. <i>Ревизор Николаја Гогоља</i>. Београд: Завод за уџбенике, 1983. Man, Paul de. Reading (Proust). <i>Allegories of Reading</i>. New Haven: Yale University Press, 1979, 57–78. Милошевић, Никола. <i>Књижевност и метафизика</i>. Београд: Филип Вишњић, 2003. Недељковић, Драган. <i>Гогољеве Мртве душе</i>. Врњачка бања: Замак културе, 1974. Рифатерм, Мајкл. Флоберова предодређења. <i>Летопис Матице српске</i> 164 (1988): 638–650. Фридрих, Хуго. <i>Структура модерне лирике</i>. Нови Сад: Светови, 2003. Хачион, Линда. <i>Поетика постмодернизма</i>. Нови Сад: Светови, 1996.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Основи лексичке семантике
Статус предмета: Изборни за ЖК: Српски језик и књижевност; Обавезни за ЖК: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета: проширивање знања о лексичком значењу; упознавање са предметом и основним поставкама семантике као лингвистичке дисциплине, њеним развојем и савременим приступима значењу.
Исход предмета: студенти су оспособљени да примене различите приступе за анализу лексичког значења, да препознају механизме семантичких трансформација и шире сагледају односе унутар лексичког система.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Семантика као научна дисциплина. 2. Врсте и основне карактеристике значења. 2.1. Лексичко, граматичко и реченичко значење. 2.2. Лексичко значење: традиционални приступи; лексичко значење: савремени приступи. 3. Макрокомпоненте лексичког значења. 4. Семантички садржај лексема: сема, семема, архисема, диференцијална сема, контекстуална сема, граматичка сема. 5. Једнозначност и вишезначност лексема 5.1. Полисемија 6. Семантички односи међу речима, семантичке мреже. 7. Теорије лексичке семантике. 7.1. Теорија лексичког поља. 7.2. Компонентна анализа. 7.3. Теорија прототипа. 7.4. Когнитивна семантика. 7.5. Концептуална анализа. 7.5.1. Концептуална метафора. 7.5.2. Концептуална метонимија. <i>Практична настава:</i> 1. Анализа лексема као семантичких јединица у различитим текстовима. 2. Рад и вежбе на различитим речницима према задатим критеријумима. 3. Примена теоријских полазишта на практичну анализу значења речи у контексту и ван њега.
Литература: Гортан-Премк, Даринка (1987). <i>Полисемија и организација лексичког система у српском језику</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ. Geeraerts, Dirk (2010). <i>Theories of Lexical Semantics</i> . Oxford: Oxford University Press. Драгићевић, Рајна (2007). <i>Лексикологија српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике. <i>Речник српскохрватског књижевног језика</i> књ. 1–3, Нови Сад – Загреб: Матица српска – Матица хрватска, 1967–1969, књ. 4–6, Нови Сад: Матица српска, 1971–1976. Кликовац, Душка (2004). <i>Метафоре у мишљењу и језику</i> . Београд : Библиотека XX век; Књижара: Круг. Прћић, Твртко (2008 ²). <i>Семантика и прагматика речи</i> . Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Расулић, Катарина, Душка Кликовац (ур.) (2014). <i>Језик и сазнање. Хрестоматија из когнитивне лингвистике</i> . Београд: Филолошки факултет. Ристић, Стана, Милана Радић-Дугоњић (1999). <i>Реч. Смисао. Сазнање</i> . Београд: Филолошки факултет у Београду. Stubbs, Michael (2002). <i>Words and Phrases. Corpus Studies of Lexical Semantics</i> . Oxford: Blackwell. Wierzbicka, Anna (1996). <i>Semantics. Primes and Universals</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Фразеологија српског језика
Статус предмета: обавезни на модулу Српски језик и књижевност / изборни на модулу Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање, проширивање и систематизовање знања из фразеологије српског језика.
Исход предмета: Оспособљеност за примену усвојених знања у настави српског језика, лекторском послу и научноистраживачком раду.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Увод: лексички синтагматски односи (слободни спојеви речи, колокације, окамењени спојеви речи). 2. Фразеологија као лингвистичка дисциплина с високим степеном самосталности у односу на лексикологију: историјат развоја, обим фразеологије и типови њених јединица; фразеологизам у ужем смислу (идиом): дефиниција и основна обележја. 3. Извори за настанак фразеолошких јединица. 4. Граматичка структура и лексички састав фразеологизама (варирање). 5. Денотативни и конотативни аспекти фразеолошког значења. 6. Појам структурно-семантичког модела у фразеологији. 6. Семантичка и синтаксичка фразеологизација. 7. Компонентни и глобални фразеологизми. 8. Иновације у фразеолошком систему српског језика. 9. Интердисциплинарни карактер фразеологије. 10. Фразеологизми као предмет лексикографије. <i>Практична настава:</i> Разматрање особености употребе фразеологизама на примерима из текстова који припадају различитим функционалним стиливима.
Литература 1. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику</i>, Београд: Филолошки факултет, 1987. 2. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеологија и национална култура</i>, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. 3. Владислава Петровић, <i>Новинска фразеологија</i>, Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1989. 4. Наташа Вуловић, <i>Српска фразеологија и религија. Лингвокултуролошка истраживања</i>, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2015. 5. Гордана Штрбац и Гордана Штасни, <i>Соматизми и концептуализација стварности у српском језику (глава и њени делови)</i>, Нови Сад: Филозофски факултет, 2017. 6. Гордана Штрбац, <i>Фразеологија о човеку и човек у фразеологији</i>, Нови Сад: Филозофски факултет, 2018. 7. В. Н. Телия, <i>Русская фразеология (семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты)</i>, Москва: Языки русской культуры, 1996. 8. В. М. Мокиенко, <i>Славянская фразеология</i>, Москва: Высшая школа, 1989.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Упоредна граматика словенских језика 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: одслушан курс Упоредна граматика словенских језика 1
Циљ предмета: Упознавање са развојем фонолошког система прасловенског језика у словенским језицима.
Исход предмета Системске анализе фонолошких промена у словенским језицима.
Садржај предмета Теоријска настава: Развој вокалског и консонантског система у словенским језицима од позног прасловенског: полугласници, назали, јери, јат, вокално р и л, звучни спирант γ, развој резултата јотовања и палатализација. Корелација по палаталности. Прозодијски системи савремених словенских језика. Карактеристичне црте источнословенске, западнословенске и јужнословенске језичке заједнице, као и сваког словенског језика понаособ. Главни моменти у развоју словенских књижевних језика. Практична настава (вежбе): Читање и анализа текстова на одабраним словенским језицима из све три словенске језичке групе.
Литература Радосав Бошковић. <i>Основи упоредне граматике словенских језика: Фонетика</i> . Београд: Научна књига, 1977. Милан Михаљевић. <i>Славенска поредбена граматика: Увод и фонологија</i> . Загреб: Школска књига, 2002. Бернштейн, Самуил. Очерк сравнительной грамматики славянских языков. Москва: Издательство Академии наук СССР, 1961. Carlton, Terence. Introduction to the Phonological History of the Slavic Languages. Columbus, Ohio: Slavica Publishers, 1990. Stieber, Zdzisław. Zarys gramatyki porównawczej języków słowiańskich: Fonologia. Warszawa: Państwowe wydawnictwo naukowe, 1969.

Студијски програм: Српски језик као нематерњи и страни и књижевност
Назив предмета: Савремени мађарски језик 4
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: Савремени мађарски језик 1,2,3
Циљ предмета Студент, будући наставник треба да стекне знања о специфичним карактеристикама мађарског језика, који ће бити матерњи ученицима којима ће они предавати српски као језик средине у основним и средњим школама.
Исход предмета Студент је упознат са синтаксичким системом мађарског језика, како би био у стању да предвиди и разуме тешкоће и грешке које ће његови будући ученици правити приликом учења српског језика и самим тим бити успешнији у преношењу знања српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предикат – врсте предиката, глагоски начин и глаголска времена, субјекат – врсте субјекта, конгруенција субјекта и предиката, проширене реченице; делови реченица, зависне реченице, субјекатска, предикатска, објекатска, прилошка зависна реченица, атрибутивне реченице, независне реченице – врсте независних реченица: саставне, раставне, изборне, закључне, експликативне реченице. Вишеструко сложене реченице. Ред речи, интонација и нагласак реченица. <i>Практична настава:</i> Практична настава прати теоретску наставу, увежбавају се методичке јединице и анализирају разни језички нивои. Студенти самостално припремају реферате и обављају студијски истраживачки рад у вези са темама теоријске наставе.
Литература 1. Едита Андрић (2008). <i>Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику</i> . Нови Сад: Филозофски факултет 2. Ференц Баги (1990). Анализа реда речи у преводима ученика који уче мађарски језик као језик средине <i>Зборник радова 4. симпозијума „Контрастивна језичка истраживања“</i> Нови Сад: Филозофски факултет 3. Едит Катона (1990). Употреба прилошких одредаба за место код ученика петог разр. Основних школа који уче мађарски језик као језик друштвене средине <i>Зборник радова 4. симпозијума „Контрастивна језичка истраживања“</i> Нови Сад: Филозофски факултет 4. Нада Арсенијевић (1996). О неким манифестацијама интерференције у употреби објекатске реченице код двојезичних м/с особа <i>Зборник радова 5. симпозијума „Контрастивна језичка истраживања“</i> Нови Сад 5. Едита Андрић (2002). Тешкоће при усвајању прилошких одредаба за место у мађарском као страном језику <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , књига 30.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура (См) ОАС
Назив предмета: Савремени словачки језик 4
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Одслушана настава из предмета Савремени словачки језик 3
Циљ предмета Упознавање студената са структуром и законитостима словачког као западнословенског језика, који је и језик словачке националне заједнице у Војводини. Студенти треба да се оспособе за самостално, језички коректно усмено и писмено комуницирање и праћење одговарајуће стручне литературе на словачком језику. У оквиру овог курса треба да продубљују знање из правописа, фонетике и фонологије и лексикологије и морфологије и да усвоје основне појмове из словачке синтаксе и стилистике.
Исход предмета Познавање словачког језика на нивоу неопходном за коришћење у свакодневној комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Глаголи – основна карактеристика. Пунозначни – помоћни глаголи. Повратни – неповратни глаголи. Глаголски вид. 2. Граматичке категорије глагола. Глаголски облици грађени од презентске основе. 3. Промена помоћног глагола бити и промена неправилних глагола. 4. Глаголски облици грађени од инфинитивне основе. 5. Глаголски облици грађени од инфинитивне основе. 6. Сложена глаголска времена. 7. Прилози. Семантика, подела, грађење, поређење. Предлози. Везници. Речце. Узвици. 8. Синтакса. Синтагме (конгруенција, рекција). Реченица. Врсте реченица. 9. Граматичка структура реченице. Реченички чланови. 10. Ред речи у реченици. Сложена реченица – класификација. Ред реченица. 11. Стилистика. Стил. Стилски фактори. Класификација стилова. 12. Карактеристика стилова. 13. Композиција текста. Монолог – дијалог. 14. Стилистичка средства. <i>Практична настава</i> Кроз практичне вежбе и задатке развијање основа граматичке и лексичке компетенције, као и свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Теме покривене лекцијама из уџбеника (телефонирање, Словачке и знаменитости, фестивали и забава, кување и рецепти, Братислава)
Литература PAULINY, E: Krátka gramatika slovenská. Bratislava: LIC 2001. TIBENSKÁ, E.: Gramatika slovenského jazyka pre nositeľov slovinského, chorvátskeho a srbského jazyka. Diel 1, Morfológia = Gramatika slovačkoga jezika za govornike slovenskoga, hrvatskoga i srpskoga jezika. Dio 1, Morfologija. Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018 [i. e.] 2019. KAMENÁROVÁ, R. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A2. Bratislava: Studia Academica Slovaca 2009. IVORÍKOVÁ, H. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica. Univerzita Komenského, Bratislava 2009. HORÁK, E.: Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník. Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм: заједнички предмет на више студијских програма
Назив предмета: Русински језик 4
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из морфологије русинског језика. Овладавање граматичким категоријама, конјугацијом и творбом глагола. Непроменљиве врсте речи.
Исход предмета Познавање врсте речи која има конјугацију (глаголи) и непроменљивих врста речи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Глаголи. Опште лексичко значење. Граматичке категорије. Класификација глагола. Глаголи који значе радњу и стање. Повратни и неповратни глаголи. Прелазни и непрелазни глаголи. Свршени и несвршени глаголи. Помоћни глаголи. Врсте помоћних глагола. Глаголске основе. Творба глаголских облика: инфинитив, презент, футур прости и сложени, перфекат, плусквамперфекат; императив; потенцијал; потенцијал прошли; глаголски прилог времена садашњег, трпни глаголски придев времена прошлог. Гласовне промене у творби глаголских облика. Глаголске врсте. Неправилни глаголи. Творба глагола. Прилози. Значење и употреба. Класификација прилога. Прилози за време, место, начин, количински прилози и прилози за узрок. Подела прилога према пореклу. Подела према начину творбе. Прилози страног порекла. Компарација прилога. Предлози. Подела предлога према пореклу. Подела према начину творбе. Односи у реченици који се изражавају предлозима. Слагање предлога са падежима. Значење појединих предлога. Везници. Независни и зависни везници. Врсте везника према пореклу и облику. Речце. Врсте речца према значењу. Речце за грађење речи и граматичких облика. Узвици. Узвици за изражавање осећања. Узвици за дозивање и побуђивање. Поздрави. Узвици за дозивање и терање животиња. Ономатопејски узвици. <i>Практична настава:</i> вежбе, анализа текста, студијски истраживачки рад
Литература (до 10 референци) Дуличенко, А. Д. (1995). <i>Jugoslavo Ruthenica I, Роботи з рускей филологи</i> . Нови Сад: Руске слово. Дуличенко, А. Д. (2009). <i>Jugoslavo Ruthenica II, Роботи з рускей филологиї и исторії</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Руске слово. Кочиш, М. М. (1977). <i>Граматика руского языка: Фонетика – морфология – лексика I</i> . Нови Сад: Покрајински завод за издавање учебних. Кочиш, М. М. (1978). <i>Лингвистични роботи</i> . Нови Сад: Руске слово. Рамач, Ј. (2002). <i>Граматика руского языка</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фейса, М. (2017). <i>Бешедујме по руски</i> . Нови Сад: Филозофски факултет Нови Сад. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2017/978-86-6065-428-3

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 3
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру свих циклуса педагошке праксе.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу даљег настављања јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре, учествује у радионицама и другим ваннаставним активностима (у представама, квизовима, такмичењима из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, у школама страних језика и центрима за социјални рад, као и на факултету; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; има улогу студентског татора, изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; волонтира и помаже у извођењу наставних и ваннаставних активности у школама и на факултетима на територији Р. Србије; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета као виду развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада и осталих активности Факултета.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност; модул: Мађарски језик и књижевност)
Назив предмета: Српски језик у контакту с мађарским
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Сагледавање односа система српског и мађарског језика. Развијање способности за уочавање и тумачење резултата контакта двају језика.
Исход предмета: Студент разуме однос система српског и мађарског језика. Способан је да препозна и образложи резултате контакта двају језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основне типолошке карактеристике српског и мађарског језика. Флексија и аглутинација. Основе контрастивне граматике српског и мађарског језика: вокалски и консонантски систем, акценат, творба речи, врсте речи, категорија рода, категорија броја, категорија глаголског вида (аспекта), парадигма именских и глаголских речи, систем заменица, типологија предиката, рекција, синтагматика, конгруенција, реченични комплекс, имперсонална реченица, ред речи. Резултати контакта мађарског са српским језиком у изразу мађарско-српских билингвалних особа. Типичне манифестације интерференције примарно-секундарног смера на фонетском, морфолошком, синтаксичком и лексичко-семантичком нивоу у мађарско-српском двојезичју. Практична настава (вежбе): Анализа литературе. Уочавање и тумачење интерферентних појава у језику билингвалних говорника.
Литература Андрић, Едита. Контрастивна истраживања српско(хрватско)г и мађарског језика. <i>Контрастивна проучавања српског језика: правци и резултати</i>. Београд: САНУ, 2010. Burzan, Mirjana. <i>Interferencija u predikatu srpskohrvatske rečenice u jeziku učenika mađarske narodnosti</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet u Novom Sadu, Institut za južnoslovenske jezike, 1984. Одабрани радови из часописа и зборника: <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику, Контрастивна језичка истраживања, Примењена лингвистика, Сусрет култура, Језици и културе у времену и простору</i>.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура (См) ОАС
Назив предмета: Српски језик у контакту са словачким
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Стицање и продубљивање знања из опште теорије језика у контакту и сличности и разлике у граматичком систему српског и словачког језика ради њиховог бољег савладавања.
Исход предмета Студент уме да опише и разуме разлике између словачког и српског језика ради унапређивања наставе српског језика у школама са наставним језиком словачким.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам контрастивне анализе и конфронтациона анализа. 2. Досадашња проучавања српског језика у поређењу са словачким и словачког у поређењу са српским. 3. Подударности и разлике у вокалском и консонантском систему српског и словачког језика. 4. Једначење сугласника. 5. Речи са деklinацијом са компаративног аспекта. 6. Стране речи у словачком и српском језику. 7. Глаголи и глаголске граматичке категорије у српском језику у поређењу са словачким. 8. Конфронтациона синтагматика. 9. Интенције глаголске радње у реченици. 10. Контекстуалне речи у српском и словачком језику. 11. Основне подударности и разлике у стилистици српског и словачког језика. 12. Ортографски принципи у српском језику у поређењу са словачким. 13. Познавање српског језика у селима са већинским словачким становништвом и у селима са мањинским словачким становништвом. 14. Билингвални говорник и култура изражавања. 15. Потреба неговања језичке компетенције. <i>Практична настава</i> Прати наставно-методичке јединице из теоријске наставе.
Литература MAKIŠOVÁ, A.: Slovenčina v kontakte so srbčinou. Nový Sad : Slovakistická vojvodinska spoločnosť, 2017. MARIČOVÁ, A.: O jazyku. Báčsky Petrovec : Slovenské vydavateľské centrum, 2011. PAULINY, E.: Krátka gramatika slovenská. Bratislava, 1997 Станојчић, Ж. – Поповић, Љ.: Граматика српског језика. Београд, 1992 TÝR, M.: Číslovky v spisovnej slovenčine a v spisovnej srbochorvátčine. Nový Sad : Obzor, 1991

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Дијалектизми у настави језика и књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из предмета Дијалектологија српског језика 1 и Дијалектологија српског језика 2.
Циљ предмета: Упознавање студената с дијалектизмима у разговорном језику и књижевним делима.
Исход предмета: Оспособљеност студената да препознају дијалекат, успешно анализирају његову структуру и разлике у односу на стандард, изражајно интерпретирају текст на дијалекту и истакну његову стилску вредност.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Разлике између стандардног језика и дијалекта и њихов међуоднос. Употребна вредност дијалекта (где и када); Типови дијалектизама и њихова стилско-уметничка вредност у делима писаца заступљених у основношколској и средњошколској лектури. Стеван Сремац: Поп Ћира и поп Спира, Зона Занфирова; Борислав Станковић: Коштана, Нечиста крв; Драгослав Михајловић: Петријин венац; Јанко Веселиновић: Хајдук Станко; Петар Кочић: Јазавац пред судом, Јауци са Змијања, Суданија; Бранко Ћопић: Доживљаји Николетине Бурсаћа, Орлови рано лете, Делије на Бихаћу, Магареће године; Стјепан Митров Љубиша: Приповјести црногорске и приморске, Приче Вука Дојчиновића; Матија Бећковић: Рече ми један чоек; Иво Ћипико: Приморске душе, За крухом. <i>Практична настава</i> Након слушања, гледања и изражајног читања појединих одломака дела писаних на дијалекту следи анализа на свим језичким и уметничким нивоима. Презентација семинарског рада о употреби и значају дијалектизама на свим језичким нивоима у одређеном књижевним делу. Разговор о прочитаном семинарском раду.
Литература: Брозовић, Далибор, Павле Ивић. Језик српскохрватски/хрватскосрпски, хрватски или српски [Извадак из II издања Енциклопедије Југославије]. Загреб: Југославенски лексикографски завод »Мирослав Крлежа«, 1988. Дијалекат – Дијалекатска књижевност [зборник реферата]. Лесковац: Лесковачки културни центар, 2009. Дијалекат – Дијалекатска књижевност [зборник реферата]. Лесковац: Лесковачки културни центар, 2011. Ивић, Павле. Српскохрватски дијалекти. Њихова структура и развој. Прва књига. Општа разматрања и штокавско наречје [Целокупна дела III]. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1994. Јерковић, Јован. Језик и писци. Нови Сад: Матица српска – Институт за јужнословенске језике, 1991. Књижевно дело Стевана Сремца – Ново читање. Лингвистичка секција. Београд – Ниш: САНУ – Универзитет у Нишу, 1997. Књижевност на дијалекту [зборник реферата]. Лесковац: Лесковачки културни центар, 2007. Пецо, Асим. Писци и њихов језик. Београд: Просвета, 1

Студијски програм : ЖК, Ск
Назив предмета: Јован Јовановић Змај – човек и дело
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање са кључним поетичким и жанровским одликама књижевног дела Јована Јовановића Змаја. Стицање увида у разноликост Змајевог песничког, прозног и публицистичког опуса.
Исход предмета Након успешно завршеног курса студенти ће овладати знањима о кључним поетичким и жанровским одликама дела Јована Јовановића Змаја.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски оквир и друштвене прилике. Нови Сад – средиште књижевног живота. Млади Змај. Поезија и проза Змајева. Драмски текстови. „Пробе пера“. Псеудоними. Прилози у периодици. Змај као новинар. Змајеви часописи (<i>Јавор</i> , <i>Стармали</i> , <i>Жижга</i> , <i>Илустрована ратна хроника</i> , <i>Комарац</i> , <i>Невен</i>). Стрип у Змајевој периодици. Змај као писац за децу. Памфлети против Змаја. Змајеви епигони. Слика Другог у Змајевом делу. Други о Змају. Змајеви јубилеји. Змај и Милетић. Змајеви сукоби. Змај и Ђ. Поповић Даничар. Змај и М. Полит Десанчић. Лаза Костић и Змај. Преписка Јована Јовановића Змаја. Змајеви тумачи. <i>Практична настава</i> Рад на текстовима. Репрезентативни примери Змајевог дела. <i>Источни бисер</i> . <i>Ђулићи и Ђулићи увеоци</i> . <i>Снохватице</i> . <i>Девесиље</i> . <i>Певанија</i> . Постиљонске оде. Политичке песме. Песме за децу. Кратке приче. Текстови из периодике.
Литература М. Поповић, <i>Историја српске књижевности. Романтизам I-III</i> , Београд 1975; Лаза Костић, <i>Књига о Змају</i> , Н. Сад 2013; Милан Шевић, <i>Од Кишјаноша до Змаја</i> , Нови Сад 2014, Васа Стајић, <i>Јован Јовановић Змај</i> , Београд 2008, <i>Одломци Змајеве аутобиографије</i> , Ср. Карловци 1933; Живан Милицавац, <i>Змај</i> , Београд 1954; Милан Кашанин, „Народни песник“, <i>Судбине и људи</i> , Београд 1968; Младен Лесковац, „Јован Јовановић Змај“ у: Ј. Ј. Змај, <i>Ђулићи. Ђулићи увеоци</i> , Н. Сад 1983; Душан Иванић, <i>Стармали Јована Јовановића Змаја</i> , Београд 2005, Марија Клеут, „Постиљонске оде Јована Јовановића Змаја“, у: <i>Гледајући Нови Сад</i> , Нови Сад 2003; Зорица Хацић, <i>Отворена писма Јована Јовановића Змаја (Невен 1880-1904)</i> , Нови Сад 2009

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени француски језик 1–4
Циљ предмета Упознавање са теоријским сазнањима о учењу и подучавању страног језика уопште, као и са појединим методама које су обележиле историју наставе француског као страног језика (традиционална, директна, аудио-орална, АВГС метода).
Исход предмета Студент разуме опште теоријске поставке процеса учења и подучавања страног језика и уме да издвоји основне одлике различитих метода које су обележиле наставу француског као страног језика (традиционална, директна, аудио-орална, АВГС метода).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе француског као страног језика: дефиниција предмета и основна терминологија. Циљеви и задаци наставе француског као страног језика. Наука о језику и учење страног језика. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Критеријуми за типологију метода. Учење/подучавање граматике у различитим методама: експлицитно/имплицитно, дедуктивно/индуктивно. Историјски преглед основних метода у настави француског као страног језика закључно са АВГС методом (традиционална метода, директна метода, аудио-орална метода, АВГС метода). Структуралне вежбе. АВГС метода и основни француски речник: израда првог корпуса француског говорног језика и критеријуми селекције наставне грађе. АВГС метода и верботонална метода фонетске корекције. Опште карактеристике аудитивне перцепције. Фонолошка решетка. АВГС метода и фазе у наставном процесу. <i>Практична настава: вежбе</i> Систематизација и проширивање теоријских знања стечених на предавањима кроз анализу дидактичког материјала различитих методолошких оријентација. Критички осврт на основне методе које су обележиле наставу француског као страног језика (традиционална метода, директна метода, аудио-орална метода, АВГС метода), те њихово поређење са савременим методама и приступима у настави француског као страног језика.
Литература Bertocchini, P., Constanzo, E. (2008). <i>Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE</i> . Paris: CLE International. Boyer, H., Butzbach-Rivera, M., Pendanx, M. (1990). <i>Nouvelle introduction à la didactique du français langue étrangère</i> . Paris: CLE International. Cuq, J.-P. (dir.) (2003). <i>Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . ASDIFLE (Association de Didactique du Français Langue Étrangère). Paris: CLE International. Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . Grenoble: PUG.

Galisson, R. (1980). *D'hier à aujourd'hui: la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme*. Paris: CLE International.

Gaonac'h, D. (1991). *Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère*. Paris: Hatier / Didier.

Germain, C. (2001). *Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire*. Paris: CLE International.

Puren, C. (1988). *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*. Paris: CLE International.

Точанац-Миливојев, Д. (1997). *Методе у настави и учењу страног језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из Руског језика 2 (Морфологија руског језика 1 и Морфологија руског језика 2)
Циљ предмета: Упознавање студената са теоријом и праксом извођења наставе руског језика у најбитнијим образовним профилима у српској говорној и социокултурној средини.
Исход предмета: Након овог курса студент влада теоријским знањима из методике наставе руског језика и спреман је за хоспитовање – праћење васпитно-образовног рада у школи и за самостално држање часа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе руског језика као научна дисциплина. Руски језик као наставни предмет. Базичне категорије методике. Систем наставе руског језика. Циљеви и задаци. Садржаји наставе. Организациони облици наставе. Методи наставе руског језика. Принципи наставе руског језика. Обучавање аспектама руског језика у српској говорној средини. Настава фонетике са прозодијом, графије, ортографије и интерпункције; настава граматике, лексике; настава културе. Обучавање видовима говорне делатности. Рецептивни и продуктивни видови говорне делатности: аудирање, читање, говорење и писање; превођење у настави руског језика. Управљање наставним процесом (препаративна етапа). Наставни планови и програми. Уџбеничка литература у настави руског језика. Аудио-визуелна средства и компјутерска технологија у настави руског језика. <i>Практична настава:</i> Организација наставе (оперативна етапа). Час руског језика: организација и облици. Припремање наставника за наставу и планирање наставног процеса. Проверавање и оцењивање у настави руског језика. Тестирање у настави руског језика. Индивидуализација и диференцијација наставе руског језика.

Посебне форме извођења наставе. Орална настава руског језика. Ваннаставни рад у оквиру предмета Руски језик. Дидактичке игре у настави руског језика.

Текст у настави руског језика.

Наставник руског језика. Перманентно стручно усавршавање наставника руског језика.

Литература

Основна литература:

Раичевић В. (2007) Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Кончаревић, К. (2004) Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици. Београд: Славистичко друштво Србије

Допунска литература:

Кончаревић К. (2002) Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Точанац-Миливојев Д. (1997) Методе у настави и учењу страног језика. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. (1993) Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Методическое руководство. Москва: Русский язык

Раичевић В. (2011) Речник лингводидактичке терминологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

У допунску литературу улазе и часописи који третирају проблематику учења страних језика, као и методике наставе других страних језика.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Теорија књижевности: стилистика, версификација, генологија
Циљ предмета Студенти ће стећи теоретска и практична знања из методике наставе књижевности и српског језика, развијати стручне компетенције и њихову апликативну примену као вид стицања професорских умења, професионалних способности и вештина.
Студент ће: • примењивати основна методичка знања и вештине, • умети самостално да структурира наставни час, • бити спреман за извођење наставе књижевности и српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <u>Теоријска настава:</u> Појам, значај и циљеви наставе српског језика и књижевности; наставни принципи, методологија наставне књижевности и методички системи (аналитичко-интерпретативни, корелацијско-интеграцијски, интегративна настава, проблемска настава, учење путем откривања) аплицирани на књижевноуметничком делу; наставна средства, ИКТ у настави, типологија наставних часова; планирање и програмирање наставног градива и улога наставника у наставном процесу, припремни и радни задаци и други видови увежбавања и обнављања знања, докимологија у настави српског језика и књижевности; интерактивна настава, ученик као партиципацијент у наставном процесу, индивидуализација наставе књижевности; мотивација као наставни поступак; примена мапа ума у настави књижевности; култура изражавања као могућност ученичког усменог и писменог изражавања; праћење ученичких постигнућа и оцењивање. <u>Практична настава:</u> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Креирање наставних активности при интерпретацији књижевног дела уз поштовање узрасних могућности ученика и пројекција на три нивоа постигнућа; апликативна примена теоретских стручних и методичких знања; развијање студентских умења и функционална примена усвојених знања и вештина, индивидуална презентација књижевних дела у наставном процесу.
Литература Илић, Павле.(1997). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>. Нови Сад: Прометеј (избор); Николић, Милија. (1992). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства; Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у калейдоскопу</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени румунски језик 1–6
Циљ предмета: Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.
Исход предмета: Студенти примењују знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.
Садржај предмета Теоријска настава: Значај наставе Румунског језика и књижевности; Појам, предмет и задаци методике; Методика наставе румунског језика и књижевности (Методика и друге научне дисциплине, задаци наставе); Принципи наставе румунског језика и књижевности; Методе наставе румунског језика и књижевности; Припрема за час; Праћење и вредновање ученичког рада; Домаћи задатак (дугорочни, краткорочни, писмени састави); Слободне активности (форме, организовање и вођење секција): Школска документација.
Литература Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i> . Нови Сад: Змај. Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i> . București: Polirom.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Обједињене језичке вештине 3 и 4 те Граматика енглеског језика 3 и 4
Циљ предмета: Овладавање теоријским основама учења и подучавања енглеског као страног језика и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.
Исход предмета: Оспособљавање студената за разумевање процеса учења и подучавања енглеског као страног језика; упознавање студената с различитим теоријама, наставним методама и стратегијама учења и подучавања енглеског као страног језика; оспособљавање студената да критички оцењују примену разних приступа и техника у настави енглеског језика; оспособљавање студената да дискутују о корелацији теорије и праксе и анализирају потребе за новим методичким правцима и истраживањима; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљеви и задаци наставе енглеског као страног језика. Предмет методике наставе енглеског језика. Наставни метод, приступ, технике. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Историјски преглед теорија, метода и поступака у настави страних језика. Алтернативне наставне методе учења страних језика. Крашенова теорија усвајања страног језика. Комуникативни приступ настави страних језика. Улоге ученика и наставника у наставном процесу. Фактори успешног учења страног језика. Когнитивни, афективни и друштвени фактори у настави страних језика. Улога афективних фактора у настави страних језика. Мотивација и интересовање ученика. Мотивационе технике у настави страних језика. Стратегије и стилови учења страног језика. Гарднерова теорија вишеструких интелигенција. <i>Практична настава: Вежбе:</i> Демонстрација представљених наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу; микронастава.
Литература 1. Brown, D. H. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. New York: Pearson Longman. 2. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited. 3. Krashen, S. D. (1987). The Input Hypothesis: Issues and Implications. London: Longman. 4. Larsen-Freeman, D. (2000). Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 5. Lightbown, P., Spada, N. (2006). How Languages are Learned. Oxford: Oxford University Press.

6. Nunan, D. (1995). *Language Teaching Methodology*. Hemel Hempstead: Phoenix ELT.
7. Richards, J. C., Rodgers, T. S. (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching: a description and analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Scrivener, J. (2011). *Learning Teaching*. Oxford: Macmillan.
9. Ur, P. (2012). *A Course in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика са основама глотодидактике
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Прегледна граматика српског језика као страног
Циљ предмета: Стицање знања о теоријским основама глотодидактике.
Исход предмета: Студент је усвојио теоријске основе глотодидактике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови: матерњи и нематерњи језик (страни, други, језик средине). Билингвизам, мултилингвизам; бикултурализам, мултикултурализам. Настава матерњег и настава нематерњег језика: значај, циљ и задаци. Дидактика и методика: појам, предмет и задаци. Примењена лингвистика, глотодидактика, методика наставе језика: однос. Глотодидактички принципи. Чиниоци наставе. Приступ, метод, техника рада. Повезаност методике наставе нематерњег језика с другим наукама: лингвистика, психологија, педагогија, социolingвистика, психolingвистика, контрастивна анализа, дидактика. Преглед историјата теорије и метода наставе страних (других) језика. Граматичко-преводна метода, природна метода, директна метода, структурализам у настави страних језика, аудио-лингвална метода, аудио-визуелна метода, комуникативни приступ. Хипотезе о учењу и усвајању страних језика. Рецептивне (разумевање на слух, читање) и продуктивне (говор, писање) језичке делатности. Језичка грађа: акустичко-артикулациони оквир, граматика, лексика. Језичка и комуникативна компетенција. Учење/усвајање језика код деце и код одраслих. Наставна средства: врсте, функција, примена. Практична настава (вежбе): Приказ и анализа литературе.
Литература Дурбаба, Оливера. <i>Теорија и пракса учења и наставе страних језика</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2011. Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i>. Нови Сад: Змај, 1998. Kremzer Nikola. <i>Osnove metodike nastave nemačkog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1983. Николић, Милија. <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1996. Petrović, Elvira. <i>Teorija nastave stranih jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1988. Prebeg-Vilke, Mirjana. <i>Uvod u glotodidaktiku</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1978. Раичевић, Вучина. <i>Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2007. Točanac-Milivojev, Dušanka. <i>Metode u nastavi i učenju stranog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1997. Vučo, Julijana. <i>Kako se učio jezik</i>. Beograd: Filološki fakultet, 2009. <i>Zajednički evropski okvir za učenje, nastavu i ocjenjivanje jezika</i>. Podgorica, 2002.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Морфологија русинског језика 1–2 и Синтакса русинског језика 1
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе матерњег језика. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави матерњег језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе матерњег језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике матерњег језика. Значај наставе матерњег језика. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе матерњег језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави матерњег језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставничко планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. Методичка обрада граматичких садржаја. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Морфологија русинског језика 1–2 и Синтакса русинског језика 1
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе матерњег језика. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави матерњег језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе матерњег језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике матерњег језика. Значај наставе матерњег језика. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе матерњег језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави матерњег језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. Методичка обрада граматичких садржаја. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Лексикологија словачког језика и Морфологија словачког језика 1 и 2
Циљ предмета Упознавање методике наставе словачког језика као матерњег. Овладавање специфичностима учења у настави словачког језика са циљем развијања способности студената за успешно извођење наставе словачког језика и језичке културе у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави словачког језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике словачког језика. Значај наставе словачког језика као матерњег. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе словачког језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави словачког језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Типови часова словачког језика. Мисаона и говорна активизација ученика. Мотивација ученика. Могућности индивидуализације и диференцијације наставе. Примена образовних стандарда у настави словачког језика и књижевности. Развијање одговарајућег односа према локалном говору и књижевном језику, говорне вежбе (прозодијске и др.). Различите облици писмених вежби и школски писмени задаци. Класификација ученичких грешака и њихово отклањање. <i>Практична настава</i> Развијање смисла и способности ученика за правилно, течно, економично и уверљиво писмено и усмено изражавање. Осмишљање и примена фонетских, фонолошких, морфолошких, лексичких, семантичких, стилских и правописних вежбања. Функционално комбиновање наставних метода са циљем усвајања, обнављања и систематизовања знања из језика. Мотивисање ученика у самосталном коришћењу уџбеника. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2011

LIPTÁKOVÁ, Ľ., KLIMOVIČ, M.: *Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry*. Prešov: Pedagogická fakulta, 2008

PAVLOKIN, M., MACKOVÁ, Z.: *Žiak a učebnica*. Bratislava: SPN, 1989

Студенти ће користити и уџбенике словачког језика за више разреде ОШ и за четири разреда гимназије.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испити из предмета: Фонетика и ортоепија српског језика, Фонологија српског језика, Морфологија српског језика, Дериватологија српског језика, Синтакса и семантика падежа, Лексикологија српског језика 1 и 2, Синтакса и семантика глаголских облика; Педагошка психологија, Интерактивна педагогија, Дидактика
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе српског језика као матерњег. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави српског језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе српског језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике српског језика. Значај наставе српског језика као матерњег. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе српског језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави српског језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставничково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави српског језика и књижевности. Методичка обрада садржаја из области фонетике и ортоепије, морфологије, творбе речи, синтаксе и семантике падежа, синтаксе глаголских облика, синтаксе просте реченице, синтаксе сложене реченице и лексикологије. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i> . Нови Сад: Змај, 2003, 15–169. Петровачки, Љиљана. <i>Синтакса у настави српског језика и књижевности</i> (одабрана поглавља). Нови Сад: Змај, 2000. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Творба речи у настави српског језика</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из следећих језичких предмета са I и II године: Фонетика и фонологија немачког језика, Немачки језик 1, 2, 3, 4, Морфологија немачког језика 1 и 2, Синтакса немачког језика 1 и 2.
Циљ предмета Упознавање студената са основама методике и дидактике немачког као страног језика, добијање увида о историјском развоју метода у настави немачког као страног језика, упознавање са принципима комуникативне методе, стицање теоријског знања о језичким вештинама (слушање, читање, писање и говор) и језичким средствима (граматика и вокабулар) као и оспособљавање студената да дате језичка вештине и средства ефективно подстиче и развија код ученика немачког језика.
Исход предмета Студент уме да наведе разлику између учења и усвајања првог, другог и страног језика. Он такође уме да објасни утицај теорија учења на наставу страног језика, као и утицај спољашњих и унутрашњих фактора на процес усвајања језика. Студент познаје историјски развој метода и уме да организује наставу у складу са принципима савремене комуникативне методе. Упознавајући се са језичким вештинама (читањем, слушањем, говором и писањем) студент уме да обради како штампане, тако и аудио текстове и да на основу датих текстова уз адекватне дидактичке поступке подстиче код ученика како поменуте вештине тако и знања вокабулара. Студент, такође уме на адекватан начин да уведе и обради граматику као и да осмисли граматичке вежбе у складу са принципима комуникативне наставе страног језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање предмета проучавања методике наставе немачког као страног језика. Утврђивање разлика између учења и усвајања првог, другог и страног језика (DaM, DaZ, DaF). Теорије учења (бихејвиоризам, нативизам, когнитивизам и конструктивизам) и настава страног језика. Утицај друштвених и индивидуалних фактора на процес учења и усвајања страног језика. Мотивација и фактори мотивације. Историјски развој метода наставе страног језика: граматичко-преводна метода, директна метода, аудио-лингвална, аудио-визуелна метода, комуникативна и интеркултурална метода, алтернативне методе. Памћење и учење (структура памћења, декларативна и процедурална знања, теорија обраде информације). Подстицање вештине читања, слушања, говора, писања, као и знања граматике и вокабулара. <i>Практична настава</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима.
Литература Bausch, K; R., Christ, H. & Krumm, H-J. (Hrsg.) (2007). <i>Handbuch Fremdsprachenunterricht</i> . Tübingen: Narr. Bohn, R. (2003). <i>Probleme der Wortschatzarbeit. Fernstudieneinheit 22</i> . München: Langenscheidt. Dahlhaus, B. (1998). <i>Fertigkeit Hören. Fernstudieneinheit 5</i> . München: Langenscheidt. Funk, H. & Koenig, M. (1997). <i>Grammatik lehren und lernen. Fernstudieneinheit 1</i> . München: Langenscheidt.

Funk, H., Kuhn, Ch., Skiba, D., Spaniel-Weise, D. & Wicke, R. E. (2014). *Aufgaben, Übungen, Interaktion. DLL 4*. München:Klett-Langenscheidt.

Hallet, W. & Königs, F. (Hrsg.) (2010). *Handbuch Fremdsprachendidaktik*. Seelze-Velber: Kallmeyer.

Kast, B. (2003). *Fertigkeit Schreiben. Fernstudieneinheit 12*. München: Langenscheidt.

Neuner, G. & Hunfeld, H. (1999). *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Fernstudieneinheit 4*. München: Langenscheidt

Rösler, D. & Würffel, N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. DLL 5*. München: Klett-Langenscheidt.

Schatz, H. (2001). *Fertigkeit Sprechen. Fernstudieneinheit 20*. München: Langenscheidt.

Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. Paderborn: Fink.

Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). *Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik*. Stuttgart: Metzler.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Мађарски језик: морфологија мађарског језика, Савремени правци у лингвистици и Савремени правци у проучавању књижевности
Циљ предмета Интензивно и савремено образовање будућег наставног кадра. Упознавање савремених метода у методици, теоријских аспеката предмета и наставе као процеса.
Исход предмета Студент стиче потребу за перманентним усавршавањем у будућем наставном позиву, како у теоријском, тако и у практичном смислу. Усвојио је савремене методе у методици, теоријске аспекте предмета и наставе као процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задаци проучавања методике наставе мађарског језика и књижевности. Мотивација. Стратегије, методе, поступци. Култура наставе. Интердисциплинарност и ужа струка. Стратегије наставе језика ван нашег региона. Школа и глобална политика школства. Однос науке и наставе. Дидактички принципи у настави мађарског језика и књижевности. Методе и методски поступци који се користе у настави мађарског језика и књижевности. Типови, модели и организација наставних часова. Планирање, модели планирања. Компетенција резумевања текста, интерпретација лектира. Настава језика из аспекта модерне лингвистике. Методика писања састава, писмених задатака и креативно писање. Дигитална педагогија. <i>Практична настава</i> Проблеми наставника почетника. Организацијске форме наставе: разред, распоред часова, наставни час, ритуали на часовима итд. Циљеви и задаци наставе мађарског језика и књижевности. Наставни облици и наставне методе. Наставна средства, уџбеници, интернет. Планирање у настави: наставни план и програм, периодички план рада, планирање наставног часа. Писмени задаци ученика: исправљање, оцењивање. Креативне-продуктивне вежбе. Проверавање и оцењивање. Методика наставе мађарског као језика друштвене средине и страног језика и неговања матерњег језика.
Литература Az Élményközpontú irodalomtanítás-sorozat kötetei. Budapest: PONT Kiadó. Benedek András. 2008. <i>Digitális pedagógia – tanulás IKT-környezetben</i>. Budapest: Tipotex. Bruner, Jerome. 2004. <i>Az oktatás kultúrája</i>. Budapest: Gondolat. Csapó Benő. 2002. <i>Az iskolai műveltség</i>. Budapest: Osiris. Csapó Benő. 2002. <i>Az iskolai tudás</i>. Budapest: Osiris. Falus Iván szerk. 1998. <i>Didaktika</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Fűzfa Balázs. 2012. <i>Mentés másként. Tanulmányok, esszék irodalomról, olvasásáról, tanításról</i>. Budapest: PONT. Karikó Sándor szerk. 2012. <i>Középpontban a pedagógus. Régi értékek – új kihívások</i>. Szeged: Áron Kiadó. Kovács Eszter szerk. 2019. <i>A Fausttól a Szívlakáig</i>. Budapest: Tilos az Á Könyvek. Mikonya György. 2005. <i>A tanításművészet módszere</i>. Budapest: Gondolat–ELTE BTK. M. Nádasi Mária. 2003. <i>Projektoktatás. Elmélet és gyakorlat</i>. Budapest: Gondolat. Sipos Lajos szerk. 1998. <i>Irodalomtanítás az ezredfordulón</i>. Celldömölk: Pauz-Westermann. Sipos Lajos szerk. 2006. <i>Irodalomtanítás a harmadik évezredben</i>. Budapest: Krónika Nova Kiadó. Vámos Ágnes. 2003. <i>Metafora a pedagógiában</i>. Budapest: Gondolat. Wolf Emőke. 2011. <i>Hogyan taníts interaktív táblával?</i> Budapest: Humán Műhely.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из Руског језика 2 (Морфологија руског језика 1 и 2), Руског језика 3 (Синтакса руског језика 1 и 2), Методике наставе руског језика 1 и попуњен евиденциони картон методичке праксе са потписима наставника-ментора.
Циљ предмета: Оспособљавање студената за стручно и компетентно планирање и извођење наставе руског језика у школама.
Исход предмета: Након овог курса студент поседује потребна знања и влада неопходним вештинама за аналитичко посматрање, планирање и самостално извођење васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Практична настава</i> У VIII семестру у оквиру хоспитовања студенти посматрају васпитно-образовни рад искусних наставника и то: укупно 16 часова у основној и средњој школи, након чега држе самостално по један пробни час у једној од школа у којима су пратили наставу. На часовима вежби на факултету, у међусобној интеракцији и интеракцији са руководиоцем праксе, врши се анализа одслушаних часова, припремање за пробне часове, као и анализа тих пробних часова. Крајем семестра студент држи испитни час у једној од школа (у истој оној у којој је држао пробни час) у којима је хоспитовао. Студент је обавезан да редовно похађа угледне часове у школама, да води дневник хоспитовања и да се припрема за извођење часова.
Литература Основна литература: 1. Кончаревић, К. (2004) Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици. Београд: Славистичко друштво Србије 2. Раичевић В.(2007) Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства Допунска литература: 1. Кончаревић К. (2002) Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

2. Точанац-Миливојев Д. (1997) Методе у настави и учењу страног језика. Београд.
 3. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. (1993) Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Методическое руководство. Москва: Русский язык
 4. Раичевић В. (2011) Речник лингводидактичке терминологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- У допунску литературу улазе и часописи који третирају проблематику учења страних језика, као и методике наставе других страних језика.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе књижевности и српског језика 1
Циљ предмета: Усвање и развјање стручних знања из домена методике наставе књижевности и језика; повезивање наставе књижевности и језика; систематско и континуирано изучавање наставом писмености; даље овладавање интерпретацијом књижевних дела из школских програма.
Исход предмета: Оспособљеност за примену методичких интерпретативних модела у настави књижевности и језика. Развијена способност за примену стечених знања у наставној пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Наставна обрада књижевног дела (појам, нивои обраде), методичке радње у проучавању књижевног текста, мотивисање ученика, читање, врсте читања, истраживачки задаци и пројекти, локализовање текста, тумачење непознатих речи и израза, план рада на тексту, проучавање вредносних чинилаца текста, интерпретација, интеграциони чиниоци у тумачењу књижевног дела. Интерпретативно-аналитички систем у настави, принципи корелације и интеграције и повезивања у наставне системе. Књижевно дело у средишту наставног процеса, рад на тексту, стварање проблемских ситуација и вођење ка самосталном решавању проблема. Афирмација индивидуалне иницијативе. Различити методолошки приступи у зависности од књижевне врсте, књижевноисторијског периода и поетичких одлика књижевног дела. Подстицање креативности, развијање читалачких и аналитичких компетенција, неговање естетског сензибилитета. Систематски и континуиран рад у настави писмености. <i>Практична настава. Самостални истраживачки рад:</i> Осмишљавање интерпретативно-аналитичких модела у складу са научним захтевима. Уочавање разлика у методичком приступу на различитим нивоима наставе.
Литература: М. Николић, (1999): <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, стр. 405–629; П. Илић, (2003): <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>, Змај, Нови Сад, стр. 173 – 249; Д. Росандић, (1986): <i>Методика књижевног одгоја и образовања</i>, Школска књига, Загреб. Стр. 202–256, 473–575, 577–635; В. Брборић. <i>Правопис српског језика у наставној пракси</i>. Београд: Филолошки факултет. 2004. стр. 242–289. О. Радуловић, <i>Нове научне методологије у настави књижевности</i>. Нови Сад: Orpheus. 2011 (избор).

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе француског језика 1
Циљ предмета Упознавање са теоријским принципима комуникативног приступа у настави француског језика. Припрема и израда комуникативних активности. Планирање организације часа на принципима комуникативног приступа.
Исход предмета Студент познаје теоријске принципе комуникативног приступа у настави француског језика. Студент самостално припрема комуникативне активности, планира и организује часове на принципима комуникативног приступа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој и принципи комуникативног приступа. Комуникација и интеракција. Невербална и вербална комуникација. Теорија комуникације Романа Јакобсона. Теорија комуникације школе Пало-Алто. Језичка компетенција. Комуникативна компетенција. Језичке потребе. Психолошка концепција комуникативног приступа: когнитивна психологија. Конструктивизам Жана Пијажеа. Категорије знања. Фазе у усвајању страног језика. Лингвистичка концепција комуникативног приступа: генеративна граматика и прагматика. Теорија говорних чинова. Језичке вештине. Рецептивне и продуктивне језичке вештине. Вежбе за развијање језичких вештина. Педагошки материјал. Аутентични документ. Комуникативна активност. Улога наставника у комуникативном приступу. Евалуација знања у комуникативном приступу. Комуникативни приступ у односу на <i>approche actionnelle</i> . <i>Практична настава: вежбе</i> Систематизација теоријских знања кроз практичне активности и вежбе на педагошком материјалу и аутентичним документима. Припрема и израда комуникативних активности. Планирање, организовање и симулација часа на принципима комуникативног приступа.
Литература Courtyllon, J. (2003). <i>Élaborer un cours de FLE</i> . Paris: Hachette FLE. Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . Grenoble: PUG. Cyr, P. (1998). <i>Les stratégies d'apprentissage</i> . Paris: CLE International. Galisson, R. (1980). <i>D'hier à aujourd'hui la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme</i> . Paris: CLE International. Germain, C. (2001). <i>Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire</i> . Paris: CLE International. Јакобсон, Р. (1966). <i>Лингвистика и поетика</i> . Београд: Нолит. Tagliante, C. (1994). <i>La classe de langue</i> . Paris: CLE International. Точанац, Д. (1997). <i>Методе у настави и учењу страног језика</i> . Београд: ЗУНС. Watzlawick, P. et al. (1972). <i>Une logique de la communication</i> . Paris: Éditions du Seuil.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског као нематерњег и страног језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика са основама глотодидактике
Циљ предмета: Стицање знања о специфичностима, основним теоријским поставкама и достигнућима наставе српског као нематерњег и страног језика. Развијање способности за практичну примену стечених теоријских знања.
Исход предмета: Студент зна специфичности, основне теоријске поставке и достигнућа наставе српског као нематерњег и страног језика. Способан је да примени теоријска знања у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед наставе српског као нематерњег језика. Српски као нематерњи језик у наставном плану и програму за основну и средњу школу: концепција, структура, циљеви и задаци. Фактори који утичу на наставу другог (српског) језика. Однос система матерњег и предметног језика. Изграђивање четири умења: разумевање на слух, говор, читање, писање. Усвајање акустичког оквира српског језика. Изграђивање вербалних способности на српском језику: језичке/граматичке вежбе, комуникативне вежбе. Типологија говорних вежби. Рад на богаћењу лексичког фонда. Улога граматике у настави. Обрада текста. Типологија писмених вежби. Домаћи задаци: циљ, врсте и облици. Праћење и вредновање ученичког рада. Индивидуализација и диференцијација наставе. Планирање наставног процеса: макро (глобални, годишњи) план, оперативни (месечни) планови, микро планови (план наставне јединице). Концепција уџбеничког фонда. Образовни стандарди за Српски као страни језик и Српски као нематерњи језик. Програм за Српски као страни језик и Српски као нематерњи језик. Практична настава (вежбе): Анализа литературе, наставног програма и уџбеника. Осмишљавање, израда и анализа различитих типова лексичких, граматичких и комуникативних вежби. Израда глобалног плана, оперативног плана и плана наставне јединице.
Литература Бурзан, Мирјана. <i>Методички приручник за наставу српскохрватског као језика друштвене средине</i>. Нови Сад: Педагошки завод Војводине, 1979. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић. <i>Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике за 3. и 4. разред основне школе</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2008. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић, <i>Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике од 5. до 8. разреда основне школе са оријентационим распоредом градива</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2010. Крајишник, Весна, Душанка Звекић-Душановић. <i>Општи стандарди постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих: Приручник за наставнике</i>. Београд: Мисија ОЕБС-а у Србији, 2017. Кочиш, Никола, А. Чипкар, Ј. Јерковић, Е. Брунет. <i>Српскохрватски у школама народности, Приручник за учитеље и наставнике</i>. Нови Сад: Покрајински завод за издавање уџбеника, 1966. <i>Образовни стандарди и Програми за Српски као нематерњи језик и Српски као страни језик.</i>

Петровачки, Љиљана, Г. Штасни. *Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008.

Петровачки, Љиљана, Г. Штасни. *Методички системи у настави српског језика и књижевности*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2010.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из Методике наставе словачког језика 1
Циљ предмета Стицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе словачког језика и књижевности. Развијање способности студената за успешно извођење наставе књижевности у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену знања у настави словачког језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави словачког језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма у настави. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Примена методичких радњи у проучавању књижевног дела (мотивисање ученика за читање, врсте читања, давање истраживачких задатака, локализовање текста, сачињавање плана текста, тумачење непознатих речи и израза, интерпретацију дела). Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави словачког језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Припремање ученика за школску интерпретацију књижевног дела. Реализовање различитих методичких приступа књижевноуметничким делима у школској обради књижевних дела. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2011 LIPTÁKOVÁ, Ľ., KLIMOVÍČ, M.: <i>Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2008 OBERT, V. : <i>Rozvíjanie literárnej kultúry žiakov</i> . Bratislava: Vydavateľstvo Pol'ana, 2003 OBERT,V.: <i>Detská literatúra a čitateľský rozvoj dieťaťa</i> . Nitra: Aspekt, 2002 Студенти ће користити и словачке читанке за више разреде ОШ и за четири разреда

гимназије.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе румунског језика и књижевности 1
Циљ предмета: Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.
Исход предмета: Студенти поседују вештине и знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Карактеристике наставних метода и њихова примена; Организација дидактичког процеса учења румунског језика и књижевности у школи; Наставни план; Наставни програм; Уџбеници; Планирање дидактичке активности; Наставна средства; Лекција; Типови часова; Планирање и програмирање наставног градива из румунског језика и књижевности (Степен планирања и програмирања, начела планирања наставног градива из румунског језика и књижевности, наставничко планирање градива, припремање наставника за рад);
Литература Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i> . Нови Сад: Змај. Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i> . București: Polirom.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе енглеског језика 1
Циљ предмета: Овладавање теоријским и практичним приступима настави језичких вештина и елемената и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.
Исход предмета: Упознавање студената с различитим методама и стратегијама учења и подучавања рецептивних и продуктивних језичких вештина; упознавање студената с основним принципима успешног планирања и извођења наставног часа; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Настава рецептивних језичких вештина (слушања и читања). Настава продуктивних језичких вештина (говорења и писања). Настава језичких елемената (граматике, вокабулара и изговора). Преглед метода презентирања рецептивних и продуктивних језичких вештина. Култура у настави страних језика. Комуникација и интеракција у разреду. Употреба матерњег језика у настави страног језика. Управљање разредом. Наставни план и програм. Стандарди квалитета уџбеника и упутства о њиховој употреби у настави страних језика. Организација наставних садржаја. Анализа језичких грешака и приступ грешкама. Тестирање и оцењивање ученика. Примена савремене технологије у наставном процесу. <i>Практична настава: Вежбе:</i> Демонстрација наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу.
Литература 1. Brown, D. H. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. New York: Pearson Longman. 2. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited. 3. Lightbown, P., Spada, N. (2006). How Languages are Learned. Oxford: Oxford University Press. 4. Nunan, D. (1995). Language Teaching Methodology. Hemel Hempstead: Phoenix ELT. 5. Scrivener, J. (2011). Learning Teaching. Oxford: Macmillan. 6. Spratt, M., Pulverness, A., & Williams, M. (2005). The TKT Teaching Knowledge Test Course. Cambridge: Cambridge University Press. 7. Tanner, R., Green, C. (1998). Tasks for Teacher Education. London: Longman. 8. Ur, P. (2012). A Course in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press. 9. Woodward, T. (2001). Planning Lessons and Courses. Cambridge: Cambridge University Press.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испити из предмета Методика наставе српског језика и књижевности 1; Теорија књижевности 1 и 2, Српска усмена књижевност 1 и 2; Средњовековна књижевност, Српска књижевност 1 и 2, Светска књижевност од старог века до просветитељства
Циљ предмета Сстицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе књижевности која треба да буду основа за развој професионалних компетенција будућих наставника. Развијање критичког мишљења студената и подстицање њиховог стваралачког односа према методичкој теорији и пракси.
Исход предмета Сстицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави српског језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе српског језика и књижевности и наука о књижевности. Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави српског језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма као наставни проблем. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Место историје књижевности у настави. Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави српског језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i> . Нови Сад: Змај, 2003. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Творба речи у настави српског језика</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. Штасни, Гордана (2017). <i>Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела</i> . Београд: Завод за уџбенике.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: положени испити из следећих језичких предмета са I и II године: Фонетика и фонологија немачког језика, Немачки језик 1, 2, 3, 4, Морфологија немачког језика 1 и 2, Синтакса немачког језика 1 и 2.
Циљ предмета Упознавање студената са обележјима добре наставе немачког језика, документима и правилницима неопходним у раду у основним и средњим школама, структуром часа наставе страног језика, различитим облицима и концептима наставе као и техникама успешне модерације наставног часа. Осим тога, циљ предмета је развијање вештине критичке анализе и адаптације уџбеника, оспособљавање студената на дидактизовање аутентичних текстова и њихову примену у настави, усмено и писмено исправљање грешака, тестирање и оцењивање ученика, као и задавање адекватног домаћег задатка.
Исход предмета Студент уме да наведе обележја добре наставе немачког језика, познаје правилнике и документа и уме да организује наставни час у складу са њима. Студент уме да напише глобални, оперативни и детаљни план часа и организује и модерира наставни час примењујући широк спектар наставних метода који подстичу активност и интеракцију на часу. Студент, такође познаје правила за кориговање писмених и усмених грешака, уме да зада адекватан контролни, писмени и домаћи задатак којим ће се тестирати различите вештине код ученика као и да вреднује њихова постигнућа. Студент уме критички да користи уџбенике, дидактизује аутентичне текстове и успешно их интегрише у наставни процес.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обележја добре наставе немачког језика, предуслови за учење (ученици; просторни, организацијски и материјални услови школе), наставни план и програм, годишњи програм рада школе, индивидуални образовни план (ИОП), циљеви наставе страних језика, Заједнички европски референтни оквир за језике, Стандарди постигнућа. Планирање васпитно-образовног рада (глобално, оперативно, детаљно), артикулација наставног часа, структура наставног процеса и типологија часова. Наставне методе и методички системи, концепти наставе, облици рада и интеракција у настави немачког језика. Узроци грешака приликом учења страног језика, писмена и усмена коректура грешака, вредновање грешака. Домаћи задаци, тестирање и провера знања, оцењивање. Уџбеник и додатни материјали и њихова адаптација. Улога и значај аутентичних текстова у настави немачког језика. Комуникација и сарадња, подстицање и неговање демократског духа у учионици, атмосфера и међуљудски односи. <i>Практична настава</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима. Симулација часова немачког језика и њихова критичка анализа.
Литература Brand, Tilman von (2010). <i>Deutsch unterrichten: Einführung in die Planung, Durchführung und Auswertung in den Sekundarstufen</i> . Seelze-Velber: Kallmeyer-Klett. Funk, Hermann et al.(2014). <i>Deutsch Lehren Lernen 4: Aufgaben, Übungen, Interaktion</i> . München:

Klett-Langenscheidt.

Kleppin, K. (2001). *Fehler und Fehlerkorrektur. Fernstudieneinheit 19*. München: Langenscheidt.

Kuveljić, D. & Jović, N. (2013). *101 odgovor na 101 pitanje o tome šta svaki nastavnik treba da zna*. Beograd: Kreativni centar.

Najdanović Tomić, J. (2015). *Opšti standardi postignuća za kraj opšteg srednjeg i srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja u delu opšte obrazovnih predmeta. Za predmet strani jezik. Priručnik za nastavnike*. Beograd: Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Mrše, S. & Jerotijević, M. (2012). *Priručnik za planiranje i pisanje individualnog obrazovnog plana*. Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja R. Srbije.

Petrovački, Lj. & Štasni, G. (2008). *Metodičke aplikacije: Planiranje, programiranje i pripremanje nastave srpskog jezika i književnosti*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Petrovački, Lj. & Štasni, G. (2010). *Metodički sistemi u nastavi srpskog jezika i književnosti*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Rösler, D. & Würffel, N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. DLL 5*. München: Klett-Langenscheidt.

Stanisavljević, N.; Momčilović, A. & Milojević, Z. (b.g). *Dobra priprema za čas – uspešan čas*. Obrazovni kreativni centar.

Stipančević, A. (2018). Uloga i značaj autentičnih tekstova u nastavi nemačkog jezika – rezultati kvalitativnog istraživanja. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Prištini*. XLVIII (1), 43-58.

Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. Paderborn: Fink.

Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). *Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik*. Stuttgart: Metzler.

Trim, J. et al. (2001). *Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen* (GER), München: Langenscheidt.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени правци у лингвистици, Савремени правци у проучавању књижевности и Методика наставе мађарског језика и књижевности 1
Циљ предмета Оспособљавање студената за примену и развој научних и стручних знања из области методике наставе мађарског језика и књижевности. Интензивније, савременије образовање наставног кадра. Укључивање у живот школе, у образовно-васпитни процес. Упознавање најновијих метода наставе (e-learning).
Исход предмета Студент познаје облике наставног и ван-наставног образовно-васпитног рада, способан је за практичну примену теорије, развијање самосталности, критичности и инвентивности у употреби метода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историја школства и развијање стратегија и метода у настави језика и књижевности. Етика, толеранција и идентитет у настави. Наставна средства и помагала. Проверавање и оцењивање. Конструктивна педагогија. Наука о књижевности и настава књижевности. Разумевање и интерпретација текстова. Лингвистика и учење граматике на часовима матерњег језика. Аспекти и методе учења правописа. Педагог као модел. Проблеми e-learning-a. Школска администрација. Ван-наставне активности, такмичења, додатна и допунска настава. Час у библиотеци. Култ и настава књижевности. Рад са надареном децом и инклузивна настава. <i>Практична настава</i> Анализа уџбеника. Састављање тестова и интерактивних тестова. Организација ван-наставних активности. Интерпретација текстова и модерна лингвистика у пракси. Развијање компетенција на часу матерњег језика. Наставне вежбе на часу и у одељењима основне и средње школе, састављање портфолиа на основу извођења наставе и других активности. Учествовање на стручним усавршавањима професора мађарског језика.
Литература Barták Balázs–Bokányi Péter et al. 2002. <i>Irodalomtankönyv ma</i> . Budapest: Pont Kiadó. Fenyő D. György. 2010. <i>Hézagpótlás – A kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budapest: Aula.info. Gordon Győri János. 2004. <i>Tehetségpedagógiai módszerek</i> . Budapest: Gondolat. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2017. <i>A tanórába foglalt Arany János</i> . Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2017. <i>Órasoroló. Tanári kézikönyv</i> . Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2014. <i>Tanítástaktika. Magyartanárok kézikönyve</i> . Újvidék: BTK. Karlovitcz János. 2001. <i>Tankönyv. Elmélet és gyakorlat</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Katona Edit–Horváth Futó Hargita. 2018. <i>A kötelező általános középiskolai és szakközépiskolai oktatás végén elvárt tanulói teljesítmény általános tudásszabványai – képzési standardjai az általános tantárgyakból. Magyar nyelv és irodalom. Tanári kézikönyv</i> . Belgrád: Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet. Mészáros I.–Németh A.–Pukánszky B. 2004. <i>Neveléstörténet</i> . Budapest: Osiris. Petriné Feyér Judit. 2004. <i>A problémaközpontú csoportmunka</i> . Budapest: Gondolat. Veszprémi László. 2005. <i>Didaktika</i> . Szeged: SZTE.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Циљ предмета Сстицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе књижевности која треба да буду основа за развој професионалних компетенција будућих наставника. Развијање критичког мишљења студената и подстицање њиховог стваралачког односа према методичкој теорији и пракси.
Исход предмета Сстицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе матерњег језика и књижевности и наука о књижевности. Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави матерњег језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма као наставни проблем. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Место историје књижевности у настави. Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана (2017). <i>Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела</i> . Београд: Завод за уџбенике.

Студијски програм: ЈКК, модул Италијански језик, књижевност и култура и Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Дидактика италијанског и шпанског језика, књижевности и културе
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета Стицање теоријских и практичних основа за извођење савремене наставе италијанског и шпанског језика, књижевности и култура ових романских народа. Припрема наставе, одабир и обликовање аутентичног материјала у дидактичке сврхе уз примену стратегија најсавременијих метода у настави страних језика. Усвајање елемената стране културе и књижевне продукције преко наставе језика.
Исход предмета Студенти познају најважније методе, приступе и стратегије у настави италијанског и шпанског језика. Владају основним појмовима релевантним за методику наставе страних језика, књижевности и културе. Упознати су са савременим приступима у настави страних језика, књижевности и култура. Умеју да изврше припрему часа, обликују језички, књижевни и културолошки материјал према нивоу знања и потребама ученика, као и да га користе у наставне сврхе, у учионици и у онлајн настави. Умеју да користе савремени књижевни текст у настави.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни појмови у методици наставе страних језика (приступ, методе, стратегије, технике; процес усвајања страног језика, стицање и развој језичких компетенција, интерференција и метајезик, језички трансфер, фосилизација грешака). Кратак историјски преглед развоја методике наставе страних језика, књижевности и култура као научних дисциплина (од граматичко-преводног метода до комуникативног и интерактивног присуца настави, те интегративног метода). Савремене тенденције у настави страних језика, документи Савета Европе и препоруке, дигитализација наставног материјала, методика наставе на даљину и у раду са е-платформама. <i>Практична настава:</i> Критичко тумачење и анализа наставних садржаја представљених у уџбеницима шпанског/ италијанског као страног језика. Анализа елемената културе у уџбеницима за шпански/ италијански као страни језик. Примена стечених знања за осмишљавање наставне јединице и извођење наставе. Прилагођавање индивидуалним потребама ученика. Употреба информационих технологија у настави страног језика. Вежбе прате наставне садржаје обрађене на предавањима. За рад код куће користи се интернет платформа Мудл (<i>Moodle</i>).
Литература Balboni, Paolo, <i>Didattica dell'italiano come lingua seconda e straniera</i> , Torino: Loescher, 2014. Moreno Fernández, Moisés. <i>Cine y competencia léxica en la enseñanza del español como lengua extranjera</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 2020. Spera, Lucinda, <i>La letteratura per la didattica dell'italiano agli stranieri : cinque percorsi operativi</i>

nel Novecento, Ospedaletto-Pisa : Pacini Editore, 2014.
 Точанац-Миливојев, Душанка, *Методе у настави и учењу страног језика*, Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1997
 Vedovelli, Massimo, *Guida all'italiano per stranieri*. La prospettiva del Quadro comune europeo per le lingue, Roma: Carocci, 2007.
 Vučo, Julijana. *Kako se učio jezik: pogled u istoriju glotodidaktike od prapočetaka do Drugog svetskog rata*, Beograd : Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, 2009.
 Consejo de Europa. *Marco de Referencia europeo para el aprendizaje, la enseñanza y la evaluación de lenguas*. Madrid: Instituto Cervantes. 2002.
 Plan Curricular del Instituto Cervantes. 2006.
https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/
 Sánchez Lobato, Jesús.; Isabel Santos Gargallo *Vademécum para la formación de profesores*. Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Madrid: SGEL. 2004
 Alonso, Encina. *¿Cómo ser profesor y querer seguir siéndolo?* Madrid: Edelsa. 2005.
 MarcoELE. *Revista de Didáctica Español Lengua Extranjera*. <https://marcoele.com/>
 Arnold, Jane. (ed.) *La dimensión afectiva en el aprendizaje de idiomas*. Madrid: Cambridge University Press. 2000.
 Јовановић, Ана. *Student and teacher attitudes in second language learning*. Београд : Задужбина Андрејевић. 2009.